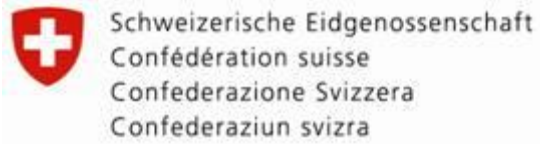

Projekts

**Informatīvais ziņojums par
Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas
finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices
sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim**

Satura rādītājs

Kopsavilkums	6
1. ES fondu finansējuma ietekme uz Latvijas tautsaimniecības attīstību	8
2. 2004.-2006.gada plānošanas perioda KF projektu slēgšana	10
3. 2007. -2013.gada plānošanas perioda ES fondu ieviešana.....	10
3.1. Darbības programmu un darbības programmu papildinājumu grozījumi	10
3.2. ES fondu investīciju progress	12
3.3. 2007. -2013.gada plānošanas perioda slēgšana	22
4. EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentu ieviešana	24
5. Šveices programmas ieviešana	30
6. Neatbilstības ES fondu un citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētos projektos ...	31
6.1. Neatbilstības ar finansiālu ietekmi ES fondu 2007.-2013.gada plānošanas periodā ES fondos līdz 2015.gada 31.decembrim.....	31
6.2. Neatbilstības ES fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā ES fondos līdz 2015.gada 31.decembrim	40
6.3. Neatbilstības EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentos un Šveices programmā	42
7. 2014.–2020.gada plānošanas perioda ES fondu ieviešana	42
7.1. Ex-ante nosacījumu izpildes progress	51
7.2. Valsts budžeta izdevumi 2014.-2020.gada plānošanas periodam	54
8. ES fondu ieviešanas, vadības, kontroles un uzraudzības sistēmas darbība un pasākumi tās pilnveidošanai ES fondu 2007.-2013. un 2014.-2020.gada plānošanas periodiem	54
9. 2007-2013. un 2014.-2020.gada plānošanas periodu ES fondu izvērtēšanas jautājumi	59
10. Nākamā pārskata perioda aktualitātes	60

PIELIKUMI:

- 1.pielikums informatīvajam ziņojumam „2007. – 2013.gada plānošanas perioda ES fondu finanšu investīcijas prioritāšu līmenī līdz 2015.gada 31.decembrim”;
- 2.pielikums informatīvajam ziņojumam “2014. - 2020.gada plānošanas perioda ES fondu investīcijas prioritāro virzienu līmenī līdz 2015.gada 31.decembrim”;
- 3.pielikums informatīvajam ziņojumam “Mērķis maksājumiem Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta programmās 2016.gadā un indikatīvi 2017.gadā”;
- 4.pielikums informatīvajam ziņojumam “Eiropas Savienības Kohēzijas politikas fondu 2014. - 2020. gada plānošanas perioda darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" un tās papildinājuma rādītāju saraksts un prognozes”;
- 5.pielikums informatīvajam ziņojumam “Maksājumu mērķi finansējuma saņēmējiem 2014.-2020. ES fondu plānošanas periodā”;
- 6.pielikums informatīvajam ziņojumam “Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020.gada plānošanas perioda specifisko atbalsta mērķu ieviešanas laika grafiks”

Saīsinājumi

AI	-	ES fondu atbildīgā iestāde
ALTUM	-	Valsts akciju sabiedrība „Latvijas attīstības finanšu institūcija ALTUM”
CFLA	-	Centrālā finanšu un līgumu aģentūra
DP	-	Darbības programma
DPP	-	Darbības programmas papildinājums
EEZ	-	Eiropas Ekonomikas zona
EEZ/Norvēģijas finanšu instrumenti	-	2009. – 2014.gada perioda Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instruments un Norvēģijas finanšu instruments
EK	-	Eiropas Komisija
ERAF	-	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	-	Eiropas Savienība
ESF	-	Eiropas Sociālais fonds
ES fondi	-	2007. – 2013. g. plānošanas perioda 1.mērķa ¹ Eiropas Sociālais fonds, Eiropas Reģionālās attīstības fonds un Kohēzijas fonds
EM	-	Ekonomikas ministrija
FM	-	Finanšu ministrija
IKP	-	Iekšzemes kopprodukts
IUB	-	Iepirkumu uzraudzības birojs
IZM	-	Izglītības un zinātnes ministrija
KDG	-	Koalīcijas partneru darba grupa “Par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda jautājumiem”
KF	-	Kohēzijas fonds
KM	-	Kultūras ministrija
JASPERS	-	Joint Assistance to Support Projects in European Regions (Kopējā palīdzība projektu sagatavošanai Eiropas reģionos)
LIAA	-	Valsts aģentūra „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra”
LGA	-	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Latvijas Garantiju aģentūra”
LM	-	Labklājības ministrija
MK	-	Ministru kabinets
MVK	-	Mazie un vidējie komersanti
NVA	-	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVO	-	Nevalstiskā organizācija
P&A	-	Pētniecība un attīstība
PPIV	-	Pārbaudes projektu īstenošanas vietās
RI	-	ES fondu, EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentu revīzijas iestāde
SAM	-	Specifiskais atbalsta mērķis
SM	-	Satiksmes ministrija
SI	-	ES fondu sadarbības iestāde
SIA	-	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SIF	-	Sabiedrības integrācijas fonds
Šveices programma	-	Latvijas un Šveices sadarbības programma
TM	-	Tieslietu ministrija

¹ Ar EK regulu (EK) Nr. 1080/2006, kas stājās spēkā 2006.gada 1.augustā, tiek noteikti trīs mērķi fondu pasākumu īstenošanai. 1.mērķis ir konverģence, kas paredzēts vismazāk attīstīto dalībvalstu un reģionu konverģences paātrināšanai, uzlabojot pieauguma un nodarbinātības nosacījumus un tiek finansēs no ERAF, ESF un KF līdzekļiem. Latvija ir tiesīga saņemt finansējumu šī mērķa ietvaros.

FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

TP	-	ES fondu tehniskā palīdzība
UK	-	Uzraudzības komiteja
VARAM	-	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VI	-	ES fondu, EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentu un Šveices programmas vadošā iestāde
VID	-	Valsts ieņēmumu dienests
VIAA	-	Valsts Izglītības attīstības aģentūra
VIS	-	ES fondu vadības informācijas sistēmas
VKanc	-	Valsts kanceleja
VM	-	Veselības ministrija
VRAA	-	Valsts reģionālās attīstības aģentūra
VSS	-	Valsts sekretāru sanāksme
VVD	-	Valsts vides dienests
ZM	-	Zemkopības ministrija

Kopsavilkums

Nemot vērā statistikas publicēšanas periodiskumu, informācija par makroekonomiskās situācijas attīstību ietver informāciju par 2015.gada trešo ceturksni. 2015.gada pirmajos trīs ceturkšņos iekšzemes kopprodukta pieaugums kļuvis nedaudz straujāks, sasniedzot 2,7% salīdzinājumā ar 2,4% 2014.gadā. Straujāku IKP pieaugumu nodrošināja spēcīgi augošais iekšzemes pieprasījums, veicinot ar to saistīto nozaru izaugsmi, kā arī apstrādes rūpniecības veiksmīgā darbība. Savukārt kā izaugsmi bremzējošie faktori saglabājās ārējās vides negatīvā ietekme, tajā skaitā saspīlētā ģeopolitiskā situācija reģionā un eirozonas ekonomiskās izaugsmes lēnā atjaunošanās. Galvenais ekonomiskās izaugsmes nodrošinātājs pēdējos ceturkšņos bijis privātais patēriņš, kas 2015.gada pirmajos trīs ceturkšņos palielinājies par 3,6%. Saskaņā ar Finanšu ministrijas novērtējumu, ES fondu investīcijas 2015.gadā IKP izaugsmi varētu būt palielinājusi par 1,4 procentpunktiem, privātā patēriņa izaugsmes tempu par 0,8 procentpunktiem, kā arī saglabājusi pozitīvu ietekmi uz nodarbinātības dinamiku, palielinot nodarbināto skaita pieauguma tempu par 0,4 procentpunktiem. Savukārt ES fondu ietekme uz pieprasījumu pēc ārvalstu precēm un pakalpojumiem 2015.gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir nedaudz samazinājusies.

2015.gada 31.decembrī noslēdzās 2007.-2013.gada plānošanas perioda izmaksu attiecināmības periods. Šobrīd vēl tiek vērtēti atsevišķu projektu īstenotāju iesniegtie maksājumu pieprasījumi, galējais termiņš maksājumu veikšanai ir 2016.gada 31.marts. Prognozējams, ka kopā plānošanas periodā Latvija būs spējusi pilnībā izmantot ES finansējuma iespējas investīcijām Latvijā.

Vienlaikus aizvien aktīvāk sākas reāls investīciju iespēju cikls ES fondu 2014.–2020.gada plānošanas perioda ietvaros. Līdz 2015.gada 31.decembrim apstiprināti projekti par 442,9 milj. *euro* jeb 10,0%, noslēgti līgumi par 369,1 milj. *euro* jeb 8,4%, maksājumi finansējuma saņēmējiem veikti 37,1 milj. *euro* jeb 0,8% no pieejamā ES fondu finansējuma attiecīgi. 2015.gadā reāli publiskā finansējuma investīcijas jau uzsāktu projektu ietvaros bija 127,4 milj. *euro* apmērā (valsts budžeta izdevumi). Lai arī programmas ieviešanas plānā konstatējami kavējumi, aktualizētās investīciju gaitas un finanšu plūsmu prognozes liecina par Latvijai joprojām iespējamu, atbilstoši un proaktīvi vadot konstatētos investīciju uzsākšanas kavējumu un citus riskus, izpildīt Eiropas Komisijas noteiktos maksājumu mērķus (sarkanās līnijas), lai neiestātos ES finansējuma zaudēšana.

Lai nodrošinātu ātrāku ES fondu 2014.-2020.g. plānošanas perioda investīciju ieplūšanu tautsaimniecībā, nepieciešams veikt virkni priekšdarbu un izpildīt investīciju kvalitātes priekšnosacījumus efektīvā veidā, tai skaitā nodrošinot partnerības principu ievērošanu. Finanšu ministrija sadarbībā ar citām iestādēm ir veikusi virkni pasākumus, lai nodrošinātu operatīvāku lēmumu pieņemšanas procesu. Tika plaši izmantoti ES fondu uzraudzības komitejas un tās apakškomiteju forumi, kā arī jautājumi skatīti Koalīcijas partneru darba grupas par ES fondu jautājumiem sanāksmēs.

Lai nodrošinātu valdības un plašākas sabiedrības informētību par ES fondu ieviešana gaitu, Finanšu ministrija sniedz Ministru kabinetam ikmēneša operatīvo informāciju par ES Kohēzijas politikas fondu ieviešanas plānu izpildi, kā arī reizi pusgadā - informatīvo ziņojumu par investīciju progresu, minot būtiskas problēmas ES fondu ieviešanā un sniedzot

priekšlikumus to risinājumiem (pieejami ES fondu tīmekļa vietnē <http://www.esfondi.lv/zinojumi-par-es-fondu-istenosanu-1>). Papildus, sākot ar 2016.gadu ES fondu vadošā iestāde katru ceturksni iesniedz pārskatus par ES fondu investīciju progresu Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisijai (pārskats par progresu līdz 2015.gada 31.decembrim pieejams ES fondu tīmekļa vietnē <http://www.esfondi.lv/iesniegtie-parskati-saeimas-publisko-izdevumu-un-revizijas-komisijai>).

EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentu un Šveices programmas ieviešana

Pārskata periodā turpinājās 7 EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentu līdzfinansēto programmu ieviešana, un ar donovalstīm tika panākta vienošanās par projektu pagarināšanu 6 programmās līdz pat vienam gadam – maksimums līdz 2017.gada 30.aprīlim ,

Līdz pārskata perioda beigām Šveices programmā noslēgusies jau 8 projektu īstenošana, savukārt atlikušo 4 projektu īstenošana vēl turpināsies 2016. un 2017.gadā.

Ziņojumā iekļautie protokollēmuma punkti paredz (1) apstiprināt ES fondu 2014.–2020.gada plānošanas perioda pasākumu ieviešanas laika grafiku, finanšu mērķus un noteikto rādītāju sasniedzamās vērtības 2016.gadam; (2) noteiktā kārtībā slēgt neatbilstoši veikto izdevumu lietas gadījumos, kad šie izdevumi nav reāli atgūstami; (3) apstiprināt finanšu mērķus 2016.gadam EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentu ietvaros.

1. ES fondu finansējuma ietekme uz Latvijas tautsaimniecības attīstību²

Ņemot vērā statistikas publicēšanas periodiskumu, šī ziņojuma ietvaros tiek sniegts apskats par makroekonomiskās situācijas attīstību, ietverot 2015.gada trešo ceturksni. Informācija par tautsaimniecības attīstību līdz 2015.gada 31.decembrim tiks iekļauta nākamajā ziņojumā par pārskata periodu līdz 2016.gada 30.jūnijam.

Saskaņā ar CSP datiem Latvijas IKP 2015.gada pirmajos trīs ceturkšņos, salīdzinot ar attiecīgo periodu pirms gada, palielinājās par 2,7%, uzrādot nedaudz straujāku pieaugumu nekā 2014.gadā, kad ekonomika bija augusi par 2,4%. 2015.gada 3.ceturksnī ekonomikas izaugsme paātrinājās līdz 3,3%. Straujāku IKP pieaugumu nodrošināja spēcīgi augošais iekšzemes pieprasījums, veicinot ar to saistīto nozaru izaugsmi, kā arī apstrādes rūpniecības veiksmīgā darbība. Savukārt izaugsmi bremzējošie faktori tāpat kā iepriekšējā gadā bija ārējās vides negatīvā ietekme, tajā skaitā saspīlētā ģeopolitiskā situācija reģionā un eirozonas ekonomiskās izaugsmes lēnā atjaunošanās. Analīzes rezultāti apliecina, ka 2014.gadā bez ES fondu ieguldījumiem (plašākā izpratnē)³ IKP pieaugums būtu aptuveni par 1,3 procentpunktiem zemāks. Līdzīga pozitīva ES fondu ietekme vērojama arī turpmāk, un saskaņā ar FM novērtējumu ES fondu investīcijas 2015.gadā varētu būt palielinājušas Latvijas reālo IKP izaugsmi par 1,4 procentpunktiem.

No izlietojuma puses lielāko pozitīvo devumu izaugsmē 2015.gada pirmajos trīs ceturkšņos deva privātais patēriņš, atspoguļojot uzlabojumus darba tirgū un spēcīgo algu pieaugumu. 2015.gada pirmajos trīs ceturkšņos kopā, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, privātais patēriņš palielinājās par 3,6%. Trešajā ceturksnī privātā patēriņa pieaugums palielinājās līdz 5,2% gada griezumā. Prognozējams, ka 2015.gadā ES fondu investīcijas būs labvēlīgi ietekmējušas privātā patēriņa izaugsmi, palielinot pieauguma tempu par 0,8 procentpunktiem.

2015.gadā spēcīgi palielinājies arī sabiedriskais patēriņš – par 3,5% trīs ceturkšņos kopā un par 3,7% trešajā ceturksnī, salīdzinot ar 2014.gada attiecīgo ceturksni. Savukārt preču un pakalpojumu eksports audzis lēnāk - attiecīgi par 2,2% trīs ceturkšņos un par 1,1% trešajā ceturksnī. Investīcijas pēc vājā 2015.gada sākuma trīs ceturkšņos kopā palielinājušās par 3,2%, trešajā ceturksnī uzrādot visai strauju 6,4% pieaugumu. Kopējo investīciju nestabilo dinamiku turpina ietekmēt nenoteiktība ārējā vidē, kā arī komercbanku piesardzīgā kreditēšanas politika. Lai nodrošinātu stabilu izaugsmi, investīciju loma kļūs arvien svarīgāka. Vēl jo vairāk to apstiprina rūpniecības apakšnozarēs vērojamās augstās jaudu noslodzes, kas liecina par nepieciešamību investēt.

² Šajā Ziņojumā ES fondu ietekmes analīze balstās uz SIA „Projektu un kvalitātes vadība” pētījuma par izpēšanas efektu un publiskā kapitāla elastību Latvijā ES fondu ietekmes izvērtēšanas metodoloģijas attīstībai (<http://www.esfondi.lv/page.php?id=1104>) rezultātiem. ES fondu ietekme uz makroekonomiskajiem rādītājiem sniegta balstoties uz 2010.gada salīdzināmajām cenām.

³ Saskaņā ar Latvijas Modeļa metodoloģiju novērtēta ESF, ERAF, KF/ISPA, ES pirmsiestāšanās finanšu instrumentu Phare un SAPARD, INTERREG, ES Kohēzijas politikas 3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” programmas (ERAF), EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentu, kā arī Latvijas un Šveices sadarbības programmas ietekme.

FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

Neskatoties uz sarežģīto situāciju ārējā vidē un Krievijas noteiktajām sankcijām, Latvijas kopējais preču eksports naudas izteiksmē 2015.gada pirmajos trīs ceturkšņos palielinājies par 2,2%, bet trešajā ceturksnī – par 0,8%. Preču eksporta kritumu uz Krieviju par 24,4% gada pirmajos trīs ceturkšņos kompensējis eksporta pieaugums uz tādām tradicionālajiem noieta tirgiem, kā Lietuva, Nīderlande, Dānija, kā arī samērā jauniem tirgiem, piemēram, Alžīriju un Apvienotajiem Arābu Emirātiem. Novērtēts, ka ES fondu ietekme uz preču un pakalpojumu eksporta pieaugumu 2015.gadā būs bijusi aptuveni 0,2 procentpunkti. Preču un pakalpojumu imports 2015.gada trīs ceturkšņos palielinājās vien par 0,8%. Jāatzīmē, ka prognozējamā ES fondu ietekme uz pieprasījumu pēc ārvalstu precēm un pakalpojumiem 2015.gadā nedaudz samazinājusies salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (importa pieauguma temps 2015.gadā 0,9 procentpunkti savukārt 2014.gadā viens procentpunkts).

Nozaru griezumā lielākie pieaugumi 2015.gada pirmajos trīs ceturkšņos reģistrēti izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu nozarē - par 6,1% un mākslas izklaides un atpūtas nozarē – par 4,8% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu. Īpaši jāatzīmē apstrādes rūpniecības pieaugums par 4,8%, ko pārskata periodā pozitīvi ietekmēja arī darbības atjaunošana AS "KVV Liepājas metalurģs", kā arī kokapstrādes nozares labie rezultāti. No visām ekonomikas nozarēm samazinājums 2015.gada pirmajos trīs ceturkšņos bijis vienīgi transporta un uzglabāšanas nozarē – par 1,3%, ko noteica galvenokārt ārējās vides faktori, tajā skaitā Krievijas ekonomikas recesija un zemais rubļa kurss, kā rezultātā samazinājusies kravu plūsma caur Latvijas ostām.

Saglabājoties ekonomikas izaugsmei, turpina uzlaboties situācija darba tirgū. Pēc CSP veiktā darbaspēka apsekojuma rezultātiem 2015.gada pirmajos trīs ceturkšņos nodarbināto iedzīvotāju skaits 15-74 gadu vecumā bijis par 1,0% lielāks nekā attiecīgajā laika posmā pirms gada. Trešajā ceturksnī, salīdzinot ar 2014.gada trešo ceturksni, nodarbināto skaits palielinājies par 1,8%, sasniedzot 902 tūkstošus. ES fondu projektu īstenošana būs saglabājusi pozitīvu ietekmi uz nodarbinātības dinamiku arī 2015.gadā, palielinot nodarbināto skaita pieauguma tempu aptuveni par 0,4 procentpunktiem, un jāatzīmē, ka ES fondu investīcijas pēdējos gados ir būtiski stimulējušas cilvēkkapitāla attīstību.

Darba meklētāju īpatsvars 2015.gadā turpināja samazināties, 2015.gada trešajā ceturksnī veidojot 9,7% no ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem, kas ir par 0,9 procentpunktiem mazāk nekā attiecīgajā ceturksnī pirms gada. Vidējā termiņā nodarbinātības pieaugums turpinās pakāpeniski samazināsies, un ekonomikas izaugsme galvenokārt balstīsies uz produktivitātes pieaugumu.

Lai gan ekonomikā saglabājās samērā augsti izaugsmes tempi, patēriņa cenas vidēji 2015.gadā kopā palielinājās tikai par 0,2%, tajā skaitā 2015.gada otrajā pusē – samazinājās par 0,1%. Zemo inflācijas līmeni turpināja noteikt ārējie procesi jeb tā sauktā importētā inflācija, pirmkārt energoresursu un pārtikas izejvielu cenu kritums pasaules tirgū. Preču cenas, ko vairāk ietekmē importētā inflācija, 2015.gadā samazinājās par 0,7%, bet pakalpojumu cenas, ko ietekmē iekšējie procesi, pieauga par 2,6%. Gada otrajā pusē preču cenas kritās par 1,0%, bet pakalpojumu cenas pieauga par 2,4%. Inflāciju paaugstinošu efektu rada ES fondi – prognozējams, ka Kohēzijas politikas investīcijas 2015.gadā būs palielinājušas inflāciju par 0,3 procentpunktiem.

2. 2004.-2006.gada plānošanas perioda KF projektu slēgšana

2004.-2006.gada plānošanas perioda KF ietvaros 2015.gada II pusgadā pēcuzraudzības statusā atradās viens projekts Nr.2001/LV/16/P/PE/007 „Ūdenssaimniecības attīstība Austrumlatvijas upju baseinos” (turpmāk – projekts). Pārskata periodā VARAM, veicot pēcuzraudzības pārbaudi projekta īstenošanas vietā, projektā ir piemērojusi finanšu korekcijas par neatbilstoši iegādātu vai izmantotu iekārtu un transportlīdzekli, t.i., līgumā “Dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtu izbūve Alūksnē” (atbalsta saņēmēja SIA „Rūpe” neatbilstoši veiktie izdevumi 15 163 *euro* (KF – 6 222 *euro* un valsts budžeta finansējums – 8 941 *euro*)) un līgumā „Dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtu izbūve Siguldā” (atbalsta saņēmēja SIA „Saltavots” neatbilstoši veiktie izdevumi 20 495 *euro* (KF – 14 271 *euro* un valsts budžeta finansējums – 6 224 *euro*)). Atbalsta saņēmējs SIA „Saltavots” ir veicis neatbilstoši veikto izdevumu atmaksu valsts budžetā, bet SIA “Rūpe” veic neatbilstoši veikto izdevumu atmaksu atbilstoši grafikam. Vienlaikus, valsts budžetā pārskaitītie neatbilstoši veiktie izdevumi nav jāatmaksā EK, tā kā projekta īstenošanai papildus tika izmantots valsts budžeta virssaistību finansējums (20 milj. *euro*).

Ņemot vērā, ka 2004.-2006.gada plānošanas perioda KF ietvaros projektu pēcuzraudzības periods ir beidzies 2015.gada 31.decembrī, nākamajos ziņojumos MK informācija par 2004.-2006.gada plānošanas perioda KF vairs netiks sniegta.

3. 2007. -2013.gada plānošanas perioda ES fondu ieviešana

3.1. Darbības programmu un darbības programmu papildinājumu grozījumi

Lai nodrošinātu efektīvu un operatīvu ES fondu ieviešanu, kā arī lai reaģētu uz pārmaiņām nozaru politikās, pārskata periodā AI un VI ir veikušas šādus grozījumus DPP.

DP “Uzņēmējdarbība un inovācijas”

Reaģējot uz Krievijas Federācijas noteikto sagatavotu un konservētu zivju produktu importa aizliegumu un izpildot MK 2015.gada 16.jūnija sēdes protokola Nr.29 87.§ 5.punktu, tika veikti grozījumi DP “Uzņēmējdarbība un inovācijas” papildinājumā⁴, kas paredzēja:

1. papildināt apakšaktivitātes „Ārējo tirgu apgūšana – ārējais mārketings” atbalsta saņēmēju loku ar saimnieciskās darbības veicējiem, kas darbojas NACE 2.red. A sadaļas „Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība” 03.nodaļas „Zivsaimniecība” (zemnieku un zvejnieku saimniecības) nozarē;
2. noteikt atbalsta intensitāti 90% apmērā dalībai starptautiskajās izstādēs un konferencēs (semināros), tirdzniecības misijās, kontaktbiržās ārvalstīs atbalsta pretendentiem, kuru darbība ir saistīta ar Krievijas Federācijas noteiktajam ierobežojumam pakļauto preču eksportu.

Lai nodrošinātu 2007.-2013.gada plānošanas perioda publiskā finansējuma pilnīgu izmantošanu un pietiekošu finansējumu aizdevumu garantiju, īstermiņa eksporta kredītu garantiju un mezanīna aizdevumu piešķiršanai saimnieciskās darbības veicējiem līdz

⁴ Ministru kabineta 2015.gada 21.augusta rīkojums Nr. 453 “Grozījumi darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" papildinājumā”.

FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

2015.gada beigām, tika veikti grozījumi DP “Uzņēmējdarbība un inovācijas” papildinājumā⁵, pārdalot brīvo finansējumu no apakšaktivitātes „Atbalsts aizdevumu veidā komersantu konkurētspējas uzlabošanai” 156 179 *euro* apmērā uz apakšaktivitāti “Mezanīna aizdevumi un nodrošinājuma garantijas saimnieciskās darbības veicēju konkurētspējas uzlabošanai”.

Pamatojoties uz EK lēmumu, ar kuru tika nodrošināta iespēja pagarināt 2007.-2013.gada plānošanas perioda ietvaros īstenoto finanšu instrumentu termiņu, tika veikti grozījumi finanšu instrumentu īstenošanas MK noteikumos. Attiecīgi līdz 2016.gada 31.oktobrim tika pagarināts izmaksu attiecināmības un investīciju veikšanas termiņš riska kapitāla, sagatavošanas kapitāla un sākuma kapitāla un izaugsmes kapitāla fondos⁶, kā arī līdz 2016.gada 30.jūnijam tika pagarināts lēmumu pieņemšanas un līgumu slēgšanas termiņš aizdevumu garantijām, īstermiņa eksporta kredītu garantijām, mikroaizdevumiem un mezanīna aizdevumiem^{7:8}, konkurētspējas aizdevumiem un aizdevumiem uzņēmējdarbības uzsākšanai⁹, tādējādi nodrošinot atbalsta pieejamības nepārtrauktību līdz jaunu atbalsta instrumentu izstrādei 2014.-2020.gada plānošanas periodā. EM paredz, ka tiks nodrošināta pilnīga ES fondu finansējuma, t.sk. papildus finanšu instrumentiem novirzītā finansējuma, ko veido ieņēmumi no brīvo publisko līdzekļu noguldījumiem (procentu ieņēmumu) apakšaktivitātē “Atbalsts aizdevumu veidā komersantu konkurētspējas uzlabošanai”, apakšaktivitātē “Mezanīna aizdevumi un nodrošinājuma garantijas saimnieciskās darbības veicēju konkurētspējas uzlabošanai” un apakšaktivitātē “Ieguldījumu fonds investīcijām garantijās, paaugstināta riska aizdevumos, riska kapitāla fondos un cita veida finanšu instrumentos” izlietošana.

Plānošanas dokumenti ir pieejami ES fondu tīmekļa vietnē¹⁰.

Pārskata periodā projektu pieņemšana grantu programmās turpinājās tikai apakšaktivitātē “Ārējo tirgu apgūšana – ārējais mārketing”, kura noslēdzās 2015.gada 30.septembrī. Informācija atlasēm pieejama ES fondu tīmekļa vietnē¹¹.

⁵ Ministru kabineta 2015.gada 4.novembra rīkojums Nr. 684 “Grozījums darbības programmas “Uzņēmējdarbība un inovācijas” papildinājumā”.

⁶ Ministru kabineta 2015.gada 15.septembra noteikumi Nr.531 “Grozījumi Ministru kabineta 2011. gada 19. oktobra noteikumos Nr. 818 “Noteikumi par darbības programmas “Uzņēmējdarbība un inovācijas” papildinājuma 2.2.1.1. aktivitāti “Ieguldījumu fonds investīcijām garantijās, paaugstināta riska aizdevumos, riska kapitāla fondos un cita veida finanšu instrumentos””.

⁷ Ministru kabineta 2015.gada 3.novembra noteikumi Nr.629 “Grozījumi Ministru kabineta 2011. gada 2. augusta noteikumos Nr. 614 “Noteikumi par darbības programmas “Uzņēmējdarbība un inovācijas” papildinājuma 2.2.1.4.2. apakšaktivitāti “Mezanīna aizdevumi un nodrošinājuma garantijas saimnieciskās darbības veicēju konkurētspējas uzlabošanai””.

⁸ Apakšaktivitātē “Mezanīna aizdevumi un nodrošinājuma garantijas saimnieciskās darbības veicēju konkurētspējas uzlabošanai” aizdevumu garantiju un īstermiņa eksporta kredītu garantiju līgumu slēgšana – līdz 2016.gada 30.jūnijam, mezanīna aizdevumu piešķiršana – līdz 2016.gada 29.februārim un mezanīna aizdevumu izmaksa – līdz 2016.gada 30.jūnijam.

⁹ Ministru kabineta 2015.gada 3. novembra noteikumi Nr.630 “Grozījumi Ministru kabineta 2009. gada 10. marta noteikumos Nr. 238 “Noteikumi par darbības programmas “Uzņēmējdarbība un inovācijas” papildinājuma 2.2.1.4.1. apakšaktivitāti “Atbalsts aizdevumu veidā komersantu konkurētspējas uzlabošanai””.

¹⁰ ES fondu tīmekļa vietnē pieejami Latvijas plānošanas dokumenti: <http://www.esfondi.lv/2007-2013-planosana>

¹¹ <http://www.esfondi.lv/es-fondu-aktivitasu-kalendars>

3.2. ES fondu investīciju progress

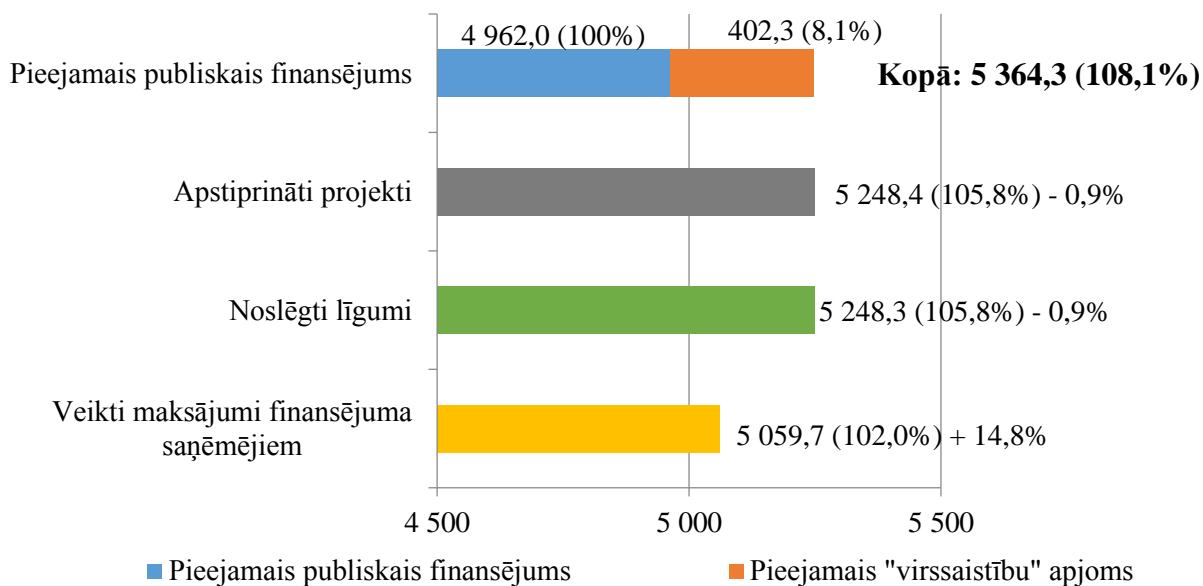
Kopējais ES fondu investīciju progress un mērķu sasniegšana

Investīciju progress:

Ziņojuma ievaddaļā analizēts pieejamais publiskais finansējums, savukārt maksājumu mērķu izpildes, tostarp arī ministriju un fondu griezumā, analizē izmantots pieejamais ES fondu finansējums.

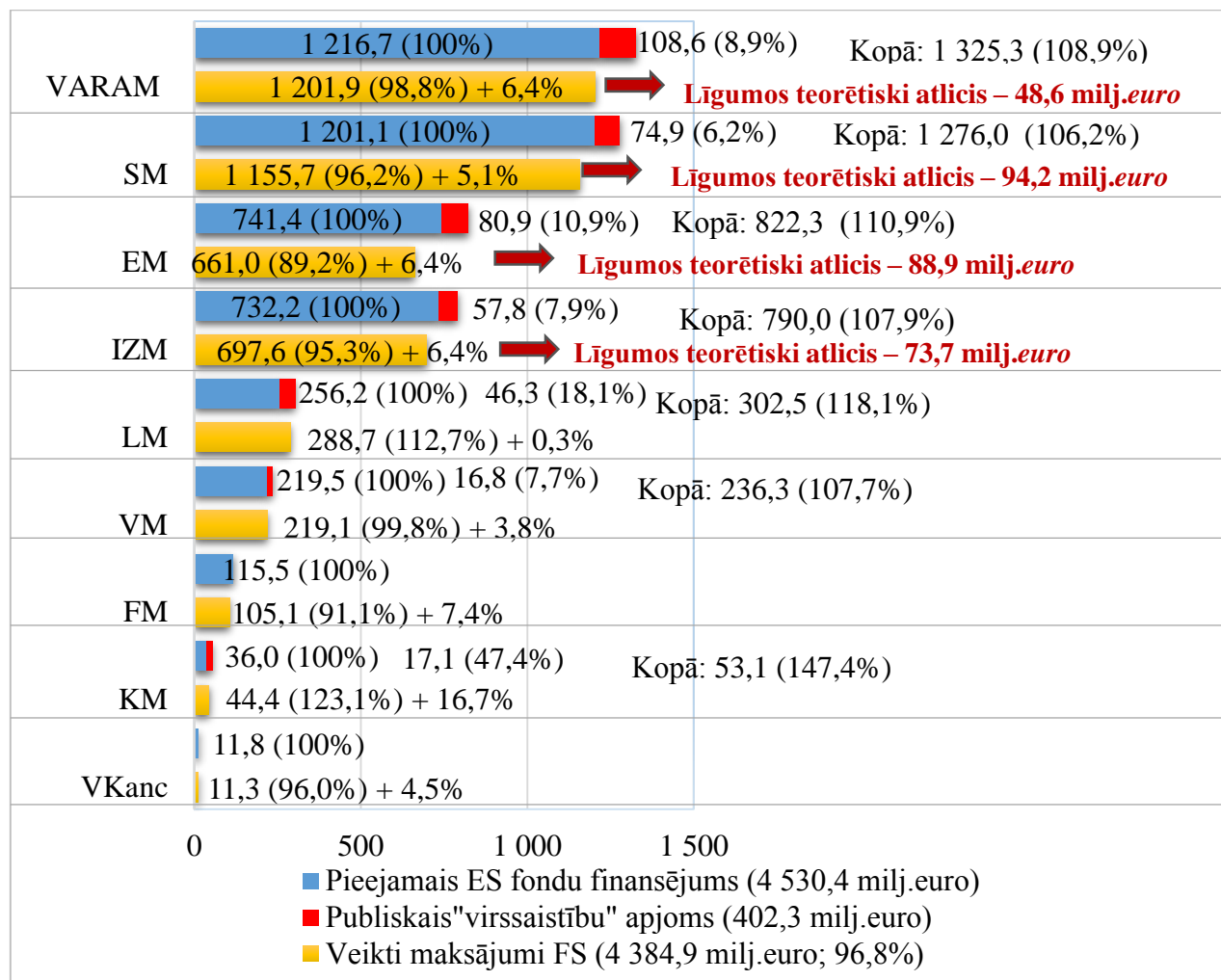
Kopā no ES fondu projektu īstenošanai pieejamiem 5,4 mljrd. *euro* publiskā finansējuma, kas ietver gan ES fondu finansējumu, gan arī valsts budžeta un pašvaldību budžeta līdzfinansējumu (ieskaitot pieejamās valsts budžeta virsstaistības 402,3 milj. *euro*) ir noslēgti 8,3 tūkst. līgumi par projektu īstenošanu 5,2 mljrd. *euro* jeb 105,8% no publiskā finansējuma un finansējuma saņēmējiem ir izmaksāti 5,1 mljrd. *euro* jeb 102,0%. Noslēgtie projektu īstenošanas līgumi virs 100% no pieejamā publiskā finansējuma nodrošina drošības rezervi, lai perioda noslēgumā Latvija spētu saņemt EK līdzfinansējumu pilnā apmērā. To parāda arī grafiks Nr.1.

Grafiks Nr.1 „ES fondu finanšu investīcijas līdz 2015.gada 31.decembrim; Publiskais finansējums, milj. *euro* (% no pieejamā publiskā finansējuma); progress pret datiem līdz 2015.gada 30.jūnijam, %.”

Lai gan katru pārskata periodu ir vērojams būtisks progress veiktajos maksājumos, noslēgtajos līgumos teorētiski iespējamo maksājumu apjoms kopumā, kas veicams līdz 2016.gada 31.martam ir 328,4 milj. *euro*. Vislielākais - EM, VARAM, SM un IZM (kopā 305,4 milj. *euro*). To parāda arī zemāk esošais grafiks. Kopumā finansējuma saņēmējiem veikti maksājumi 4 384,9 milj. *euro*, kas ir 96,8% no pieejamā ES fondu finansējuma.

Grafiks Nr.2 „ES fondu finanšu investīcijas līdz 2015.gada 31.decembrim; ES fondu finansējums, milj. euro (% no pieejamā ES fondu finansējuma); progress pret datiem līdz 2015.gada 30.jūnijam, %”

Kā redzams grafikā Nr.2, vislielākais maksājumu progress pusgada ietvaros ir KM un FM administrētajās aktivitātēs (attieciņi 16,7% un 7,4%). Kā nākamās institūcijas ar labāko progresu ir EM, IZM un VARAM (visām 6,4%). Savukārt, ja aplūkojam absolūtos skaitļos, tad vislielākais progress vērojams VARAM – 77,9 milj. euro, SM – 61,5 milj. euro, kā arī EM – 47,5 milj. euro. Attiecībā uz maksājumu mērķu izpildi, skatīt pie apakšsadaļas maksājumu mērķu sasniegšana.

Savukārt, EM prognozē, ka finanšu instrumentu apakšaktivitātē “Atbalsts aizdevumu veidā komersantu konkurētspējas uzlabošanai” un apakšaktivitātē “Mezanīna aizdevumi un nodrošinājuma garantijas saimnieciskās darbības veicēju konkurētspējas uzlabošanai” pieejamais finansējums gala labuma saņēmējiem tiks izmaksāts līdz 2016.gada 30.jūnijam, aktivitātei “Ieguldījumu fonds investīcijām garantijās, paaugstināta riska aizdevumos, riska kapitāla fondos un citos finanšu instrumentos” līdz 2016.gada 31.oktobim. Termiņa pagarinājums finanšu instrumentos un pieejamās atmaksas palīdz kompensēt pārrāvumu starp 2007.-2013. un 2014.-2020.gada plānošanas periodu. Detalizēta informācija par finanšu

instrumentu ieviešanas progresu pieejama ES fondu tīmekļa vietnē¹² un informatīvajā ziņojumā par ES fondu un KF investīciju progresu līdz 2015. gada 30. novembrim¹³

Attiecībā uz sasniegto rezultātu progresu un to analīzi aicinām skatīt ES fondu tīmekļa vietnē¹⁴, tāpat arī 2015.gada 3.jūlija Uzraudzības komitejā prezentēto materiālu¹⁵. Kā arī sagatavotos materiālus ikgadējai tikšanās ar EK pārstāvjiem, kas norisinājās 2015.gada 23., 25.novembrī¹⁶.

Lielo projektu īstenošana

Informācija par visiem lielajiem projektiem Latvijā ir pieejama ES fondu tīmekļa vietnē <http://www.esfondi.lv/2007.-2013.gada-planosanas-perioda-lielie-projekti>.

Atbilstoši AI veiktajām maksājumu mērķa prognozēm līdz 2015.gada 31.decembrim bija plānots izmaksāt finansējuma saņēmējiem 451,0 milj. *euro*, 2015.gadā izmaksājot 69,9 milj. *euro*, t.sk. 45,5 milj. *euro* 2015.gada 2.pusgadā.

Līdzīgi kā kopējā DP, lielo projektu īstenošanas gaitā bijuši sarežģījumi, radot īstenošanas termiņu kavējumus un maksājumu plūsmas nobīdes. Piemēram, 2015.gada 2.pusgadā ir izmaksāti tikai 24,3 milj. *euro*, kas ir 53,3% no pusgadā plānotā, tādējādi radot nelielu nobīdi arī kopējā līdz 2015.gada beigām plānotajā apjomā un izmaksājot 429,6 milj. *euro* jeb 95,3% no plānotā. Lielākās nobīdes maksājumu plūsmās 2015.gada pusgadā gan ir saistītas ar sarežģīto un laikietilpīgo lielo projektu noslēgumu maksājumu izskatīšanu, t.sk. pārbaužu veikšanu un papildus tehniskās informācijas pieprasīšanu.

No kopējiem DP iespējamiem maksājumiem lielo projektu ietvaros atlikuši 40,6 milj. *euro* jeb 12,4% (skatot pret šī brīža līgumos paredzētajiem maksājumiem). Pamatojoties uz neprognozētiem ietaupījumiem vairākos projektos (projektu attiecināmie izdevumi mazākā apjomā nekā paredzēts noslēgtajos līgumos), šobrīd notiek pēdējo grozījumu veikšana projektu līgumos, precizējot projektu attiecināmās izmaksas atbilstoši faktiskajai situācijai. Tādējādi pēc projekta grozījumu veikšanas finansējumu saņēmējiem noslēguma maksājumos veicamā summa varētu samazināties (atbilstoši prognozēm par aptuveni 2,2 milj. *euro*).

Operatīvas risku vadības rezultātā ir ievērojami mazinājušies lielo projektu mērķa nesasniedzšanas riski, lielākā daļa projektu ir sekmīgi pabeigti. Trim projektiem ir noteikts nefunkcionējošo projektu status un izstrādāts plāns projekta mērķa sasniegšanai.

Zemāk ir sniegta detalizētāks izklāsts par projektu aktualitātēm pusgadā, vērtējot pēc riskiem projekta īstenošanā.

¹² ES fondu tīmekļa vietnes sadaļā par Finanšu instrumentu ieviešanas statusu: <http://www.esfondi.lv/page.php?id=1064>

¹³ Informatīvais ziņojums par ES fondu un KF investīciju progresu līdz 2015. gada 30. novembrim <http://www.esfondi.lv/zinojumi-Ministru-kabinetam>

¹⁴ ES fondu tīmekļa vietne sadaļā par ES fondu ieviešanu - <http://www.esfondi.lv/atbildigo-iestazu-zinojumi>

¹⁵ [http://kom.esfondi.lv/o/7/1_UK_materiāli_\(MC_materials\)/2015/01_03.07.2015_UK/02_Darb_mat_\(work_mat\)/1_VI_07-13_progress/1_VI_ESF_KF_investiciju_progress_gala_03072015.pdf](http://kom.esfondi.lv/o/7/1_UK_materiāli_(MC_materials)/2015/01_03.07.2015_UK/02_Darb_mat_(work_mat)/1_VI_07-13_progress/1_VI_ESF_KF_investiciju_progress_gala_03072015.pdf)

¹⁶ http://kom.esfondi.lv/o/_layouts/15/start.aspx#/7/Forms/AllItems.aspx?RootFolder=%20Fo%207%20F5%5FAEM%5FEK%5F%28AEM%5FEC%29%2F2015&FolderCTID=0x0120008483F24FECAA7A469815949F7B4D34E6&View=%7B72505FE4%2D40CA%2D4AE9%2D9265%2DDAC2A9EED787%7D

Projektā “Infrastrukturā attīstība Krievu salā ostas aktivitāšu pārcelšanai no pilsētas centra” 2015.gada 21.decembrī veikti projekta grozījumi pagarinot projekta īstenošanas termiņu līdz 2018.gada 31.decembrim, attiecīgi veicot nepieciešamos grozījumus aktivitāti regulējošajos MK noteikumos. Projektam ir noteikts nefunkcionējošā projekta statuss, pamatojoties uz EK norādīto, ka EK veiks galīgo projekta mērķa izpildes vērtējumu un tā atbilstību EK lēmumam un spēkā esošajiem nacionālajiem normatīviem, t.sk. Rīgas teritoriālajam plānojumam, 2019.gadā, kad tiks iesniegta gala atskaite par projekta pabeigšanu un mērķu sasniegšanu. Projektam ir izstrādāts projekta mērķa sasniegšanas uzraudzības mehānisms, kas atrunāts aktivitāti reglamentējošos MK noteikumos un projekta līgumā. Ir izstrādāts rīcības plāns paredzot finansējuma saņēmēja un SM darbības sekmīgai projekta mērķa sasniegšanai, t.sk. ceturkšņa atskaišu sniegšana un sadarbības līguma starp SM, VARAM Rīgas pilsētas pašvaldību un Rīgas Brīvostas pārvaldi noslēgšanu, lai nodrošinātu savstarpēji koordinētu rīcību jaunā Rīgas pilsētas teritorijas plāna 2018.-2030.gadam izstrādē un Eksportostas teritorijas izmantošanā plānotā Daugavas Ziemeļu šķērsojuma perspektīvā. Pamatojoties projekta mērķa sasniegšanas rīcības plānu, kā arī panāktu vienošanos ar EK VI 2015.gada 21.decembrī atjaunoja projekta izdevumu deklarēšanu. Joprojām turpinās Valsts kontroles revīzija Rīgas brīvostas pārvaldē saistībā ar projekta īstenošanas un vadīšanas aspektiem. Pateicoties operatīvai risku vadībai un izstrādātajam projekta uzraudzības mehānismam projekta ieviešanas risks samazinājies, tomēr projektam nepieciešams turpināt nodrošināt pastiprinātu uzraudzību līdz projekta mērķus sasniegšanai, t.i. 2018.gada 31.decembrim

Projekta “Vēsturiski piesārņoto vietu „Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” sanācijas darbi” ietvaros 2015.gada 30.oktobrī EK tika iesniegts grozījumu priekšlikums projekta pabeigšanai 2014.-2020.gada plānošanas perioda ietvaros. MK 2015.gada 22.septembra sēdē tika izskatīts VARAM informatīvais ziņojums par projekta turpmāku īstenošanu, kas paredz VVD turpināt projekta īstenošanu, kā arī MK 2015.gada 15.decembrī MK sēdē atbalstīti grozījumi MK 2008.gada 30.septembra noteikumos Nr.817 “Noteikumi par darbības programmas “Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.4.1.4.aktivitāti “Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija””, paredzot iespēju projekta pabeigšanai pēc 2015.gada 31.decembra, sasniedzot mērķi līdz 2019.gada 31.martam. Vienlaikus būtiskākais 2016.gada uzdevums VARAM ir sniegt priekšlikumu finansējuma avotiem. Ņemot vērā projekta ieviešanā un uzraudzībā iesaistīto institūciju projekta mērķa sasniegšanas vīziju un veikto mērķa sasniegšanas izvērtējumu projekta risks ir vērtējams kā zems.

EK 2015.gada 30.septembrī ir pieņēmusi pozitīvu lēmumu par VM projekta (ERAF) “Jaunā slimnīcas korpusa A1 būvniecība” apstiprināšanu. Pārskata periodā turpinājās būvdarbi projektā, CFLA 2016.gada janvārī pirms noslēguma maksājuma veikšanas veiks pārbaudi projektu īstenošanas vietā un nepieciešamo iesniegto maksājumu dokumentu pārbaudi. Vienlaikus iesniegto maksājuma pieprasījumu apjoms ir pietiekams, lai attiecinātu visu piešķirto ERAF finansējumu, ja netiks konstatēti neatbilstoši veiktie izdevumi. Jaunā korpusa būvdarbu līgums ir pagarināts līdz 2016.gada 17.oktobrim, kas atbilst iepriekš sniegtajiem būvekspertu atzinumiem. Ņemot vērā minēto un projekta pastiprināto uzraudzību no VM puses, projekta risks ir zems.

Projektā “Otrā sliežu ceļa būvniecība Skrīveri- Krustpils (Rīga- Krustpils iecirknis)” visi būvdarbi pabeigti. SM izskata Latvijas dzelzceļa (LDZ) iesniegto noslēguma maksājumu, FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

detalizētāk izvērtējot būvdarbu termiņa pagarinājuma atbilstību. Joprojām turpinās tiesvedība saistībā LDZ pārsūdzēto SM finanšu korekcijas lēmumu. Līdz gala lēmuma pieņemšanai projektam saglabājas zems risks saistībā ar iespējamo korekciju par būvniecības termiņa pagarinājumu. Administratīvā procesa dalībnieki līdz pat 2016.gada 1.aprīlim var iesniegt papildu paskaidrojumus, kā arī cita rakstura iesniegumus un lūgumus t.sk. pierādījumus. Uzsāktā tiesvedība neietekmē projekta noslēgšanas procesu.

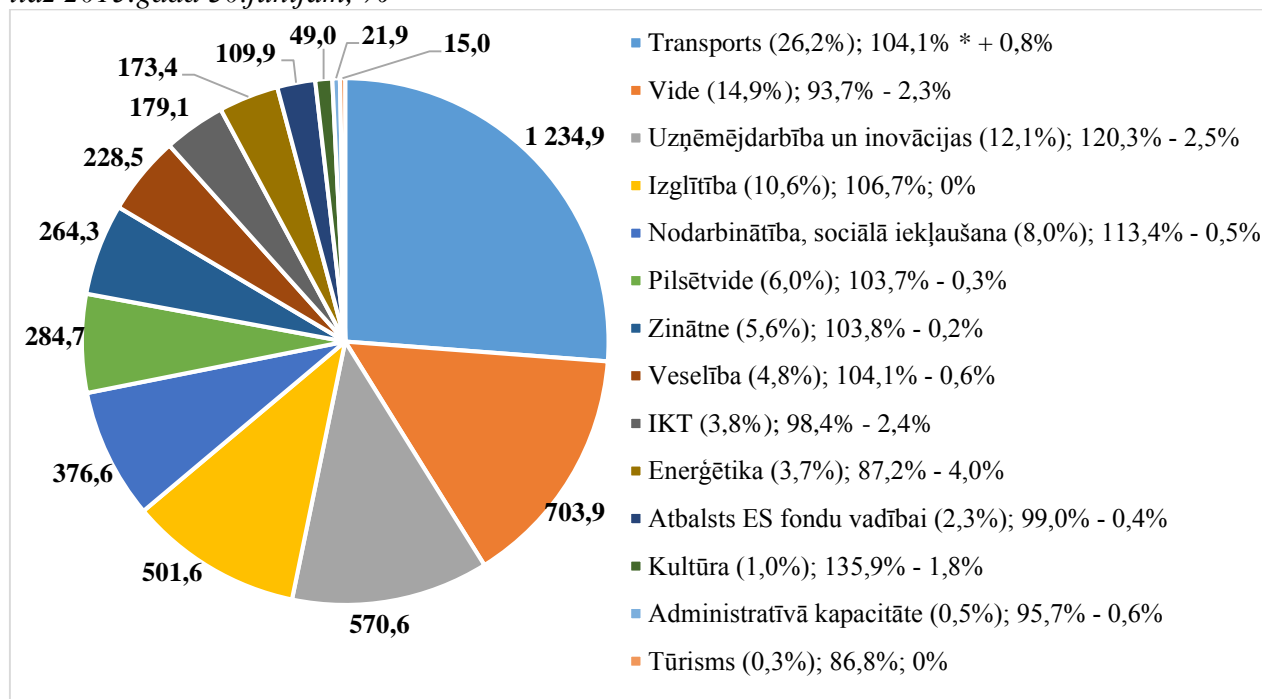
Projektā „Starptautiskās lidostas „Rīga” infrastruktūras attīstība” īstenotas visas paredzētās aktivitātes. Revīzijas iestāde projekta ietvaros veiktās revīzijas ietvaros konstatējusi neatbilstību iepirkumu jomā. Detalizētāk par konkrēto neatbilstību skatīt sadaļā 6.1. “Neatbilstības ar finansiālu ietekmi ES fondu 2007.-2013.gada plānošanas periodā ES fondos līdz 2015.gada 31.decembrim” Līdz 2015.gada beigām sekmīgi pabeigti un visi maksājumi ir veikti projektos: “Liepājas ostas padziļināšana”; “Autoceļa E22 posma Rīga (Tīnūži) - Koknese būvniecība”.

Noslēgto līgumu statuss:

Kopumā noslēgto līgumu apjoms ir 4,7 mljrd. *euro* jeb 104,0% no pieejamā ES fondu finansējuma. Tas nozīmē, ka līgumi ir slēgti par piešķirto virsstaistību apjomu.

Kā redzams grafikā Nr. 3, progress noslēgtajos līgumos vērojams transporta nozarē. Tas saistīts ar 4,4 milj. *euro* papildus finansējuma piešķiršanu aktivitātes “Publiskais transports ārpus Rīgas” ietvaros īstenotajam projektam „Jaunas tramvaja līnijas izbūve un esošo sliežu posmu rekonstrukcija Liepājā” papildu attiecināmo izmaksu līdzfinansēšanai.

Grafiks Nr.3 „Informācija par noslēgtajiem līgumiem nozarēs līdz 2015.gada 31.decembrim; ES fondu finansējums, milj. *euro* (% no kopējā noslēgto līgumu apjoma), progress pret datiem līdz 2015.gada 30.jūnijam, %”

* - noslēgtie līgumi % pret pieejamo ES fondu finansējumu nozarē

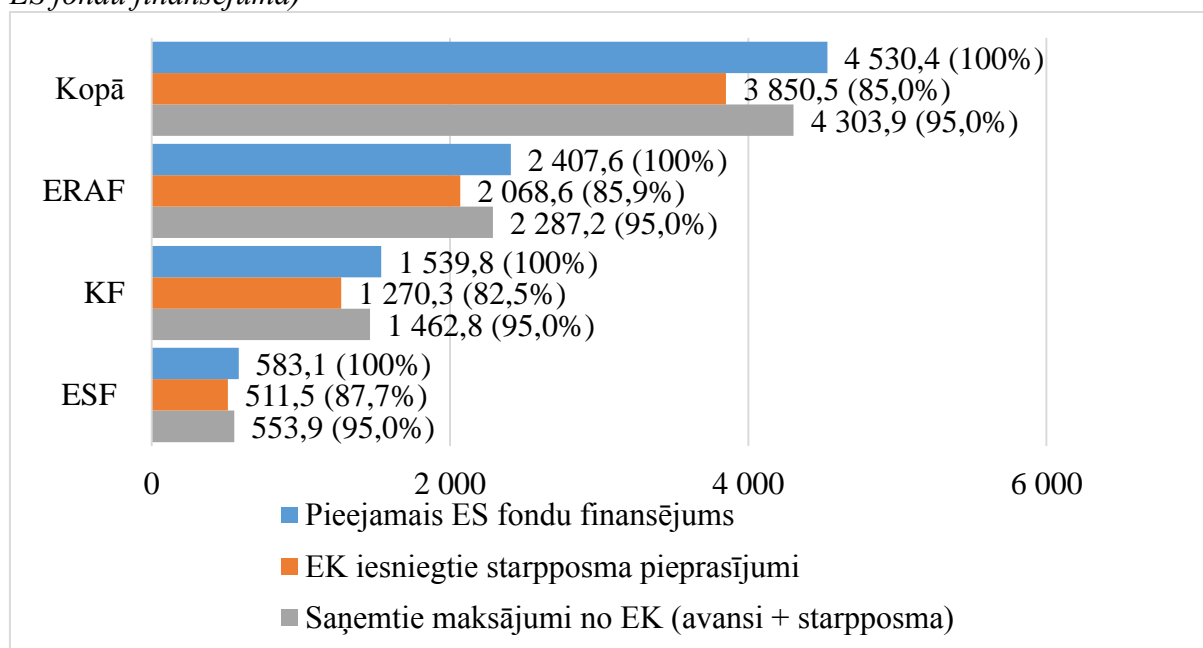
Jomās, kurās ir vērojami regresi, tie ir skaidrojami ar pārskata periodā precizētiem projektu finansēšanas plāniem atbilstoši faktiskajām izmaksām (pārsvarā pabeigtajos projektos), kā arī pārtrauktajiem projektiem. Kopumā pusgada laikā pabeigti 1 012 projekti (503 projekti apakšaktivitātē “Ārējo tirgu apgūšana - ārējais mārketingš”, 68 projekti aktivitātē “Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000”), savukārt pārtraukti 99 projekti (70 projekti aktivitātē “Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi”, 13 projekti finansiāli ietilpīgajā aktivitātē “Augstas pievienotas vērtības investīcijas”).

Detalizētāku informāciju par veiktajām finanšu investīcijām un finanšu progresu skatīt pielikumā Nr.1, ES fondu tīmekļa vietnē¹⁷.

Iesniegtie un saņemtie maksājumi no EK:

Līdz 2015.gada 31.decembrim no EK saņemti starpposma maksājumi un avansi 4,3 mljrd. *euro* apmērā, kas ir 95,0% no pieejamā ES fondu finansējuma. Sīkāk skatīt grafikā Nr.4.

Grafiks Nr.4 „EK iesniegtie starpposma maksājumu pieprasījumi un no EK saņemtie starpposma un avansu maksājumi līdz 2015.gada 31.decembrim, milj. *euro* (% no pieejamā ES fondu finansējuma)”

2015.gadā no EK pieprasīti un saņemti maksājumi 474,9 milj. *euro* jeb 10,5% no pieejamā ES fondu finansējuma. Dalījumā pa fondiem – KF ietvaros saņemti 194,3 milj. *euro* (12,6%), ERAF – 280,6 milj. *euro* (11,7%). ESF ietvaros kopumā saņemts maksimāli iespējamais finansējuma apjoms līdz noslēguma maksājuma iesniegšanai – 553,9 milj. *euro* jeb 95,0%.

¹⁷ ES fondu tīmekļa vietnes sadaļā par ES fondu finanšu progresu: <http://www.esfondi.lv/es-fondu-finansu-progress>

FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

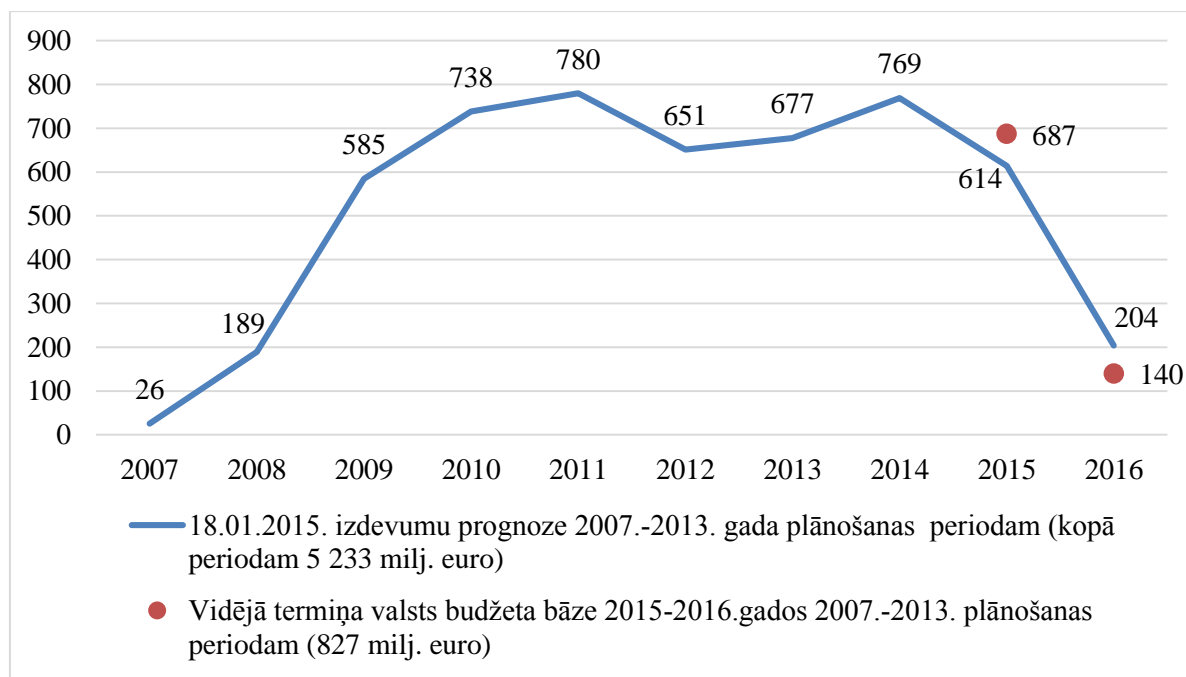
Maksājumu mērķu sasniegšana:

Lai nodrošinātu sekmīgu ES fondu investīciju projektu īstenošanu, MK 2015.gada 10.marta sēdē¹⁸ tika apstiprināti 2015.gada mērķi maksājumiem finansējuma saņēmējiem par ES līdzfinansējuma daļu kopā vismaz 669,6 milj. euro, kas izpildīti 82,5% apmērā. Savukārt, ņemot vērā aktualizētās prognozes¹⁹ - tās izpildītas 89,5% apmērā. Detalizētāka informācija, t.sk. par ES fondu valsts budžeta izpildi, katru mēnesi tiek apkopota un iesniegta MK ar operatīvo pārskatu par ES Kohēzijas politikas fondu ieviešanas plānu izpildi²⁰. Ikmēneša informatīvais ziņojums par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim iesniegts MK 2016.gada 29.janvārī.

Izdevumu plūsma 2007.-2013. gada plānošanas periodā

Šobrīd secināms, ka dēļ iepriekšējo gadu finanšu plānu novirzēm 2007.-2013.gada plānošanas periodam palielinājies plānotais izdevumu apjoms 2016.gada sākumā (skatīt grafiku Nr.5), ņemot vērā, ka turpinās projektu noslēguma pārskatu izskatīšana un neatbilstību kontrole, kas liedza veikt plānotās atmaksas finansējuma saņēmējiem 2015.gadā.

Grafiks Nr.5 „Izdevumu plūsma 2007.-2013. gada plānošanas periodā, milj. euro”

Prognoze ES finansējuma izmantošanai 2007-2013.gadu perioda noslēgumā

Tabulā Nr.1 attēlotas VI aktualizētās aplēses deklarējamiem ES fondu izdevumiem līdz perioda beigām, par kuriem attiecīgi varēsīm saņemt EK atmaksas (skatīt 4.kolonnā), ņemot vērā VI “reālistisko” scenāriju, ko varētu apzīmēt ar vidēji augstas varbūtības riska kategoriju – vadāmie riski un normālā situācijā maksimāli iespējamie, balstoties uz šī brīža zināmiem faktiem un saprātīgiem pieņēmumiem. Aktuālākās aplēses liecina, ka Latvijai ir iespēja

¹⁸ MK 2015.gada 10.marta sēdes protokols Nr.14 27.§. Pieejams MK tīmekļa vietnē:

<http://tap.mk.gov.lv/mk/mksedes/saraksts/protokols/?protokols=2015-03-10>

¹⁹ 2015.gada 28.jūlija precizētās maksājumu prognozes 2015.-2016.gadam: <http://www.esfondi.lv/arhivs-8>

²⁰ Pieejami ES fondu tīmekļa vietnē - <http://www.esfondi.lv/zinojumi-Ministru-kabinetam>

FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

sekmīgi saņemt visu Latvijai plānoto ES līdzfinansējumu. Tomēr, ņemot vērā to, ka vēl notiek pēdējās pārbaudes un slēguma dokumentu gatavošana, precīzāka informācija būs pieejama 2016.gada 2.pusē.

Tabula Nr.1 “Aplēses teorētiski deklarējamiem ES fondu izdevumiem līdz perioda beigām reālistiskā scenārija uz 11.01.2016., milj. euro”

Prioritāte	ES fondu piešķirums	Virssaistības, ES fondu daļa	Prognozētā EK pieprasāmā summa ²¹	EK pieprasāmās summas starpība ar ES fondu piešķirumu ²²
1	2	3	4	5
1.1.Augstākā izglītība un zinātne	116,9	13,2	127,9	11,1
1.2.Izglītība un prasmes	127,8	15,9	140,3	12,5
1.3.Nodarbinātības veicināšana un veselība darbā	249,3	36,8	274,2	24,9
1.4.Sociālās iekļaušanas veicināšana	48,0	4,4	50,7	2,7
1.5.Administratīvās kapacitātes stiprināšana	22,9	0,0	21,9	-1,0
1.6.Tehniskā palīdzība	18,3	0,0	18,1	-0,2
2.1.Zinātne un inovācijas	451,9	63,3	497,1	45,2
2.2.Finanšu pieejamība	147,5	0,0	147,4	-0,1
2.3.Uzņēmējdarbības veicināšana	73,9	73,8	81,3	7,4
2.4.Tehniskā palīdzība	23,0	0,0	22,5	-0,5
3.1.Infrastruktūra cilvēku kapitāla nostiprināšanai	535,1	49,9	558,3	23,2
3.2.Teritoriju pieejamības un sasniedzamības veicināšana	511,2	34,9	514,3	3,1
3.3.Eiropas nozīmes transporta tīklu attīstība un ilgtspējīga transporta veicināšana	857,0	42,0	942,7	85,7
3.4.Kvalitatīvas vides dzīvei un ekonomiskai aktivitātei nodrošināšana	332,9	27,9	329,2	-3,6
3.5.Vides infrastruktūras un videi draudzīgas enerģētikas veicināšana	670,6	3,6	646,7	-23,9
3.6.Policentriska attīstība	274,5	11,5	289,9	15,4
3.7.Tehniskā palīdzība ERAF ieviešanai	57,6	0,0	57,3	-0,3
3.8.Tehniskā palīdzība KF ieviešanai	12,2	0,0	12,0	-0,2

²¹ Ņemot vērā EK 2015.gada 30.aprīlī apstiprinātajās EK slēgšanas pamatnostādnes, katrā prioritātē no EK iespējams pieprasīt līdz 110% no prioritātei pieejamā ES fondu finansējuma. 110% deklarējamo izdevumu limits ņemts vērā tabulas aprēķinos, lai gan atsevišķās prioritātēs (1.3., 2.1., 2.3. un 3.3.) lēšamais deklarējamo izdevumu prognozētais apjoms pārsniedz šo limitu.

²² EK pieprasāmās summas starpība ar ES fondu piešķirumu ir aprēķināta ņemot vērā summas līdz vesalam euro, tabulā iekļauti noapaļoti cipari milj, euro, līdz ar to iespējamas šķietamas matemātiskas neprecizitātes, kas saistītas ar noapaļošanu.

Prioritāte	ES fondu piešķirums	Virssaistības, ES fondu daļa	Prognozētā EK pieprasāmā summa ²¹	EK pieprasāmās summas starpība ar ES fondu piešķirumu ²²
1	2	3	4	5
Cilvēkresursi un nodarbinātība (ESF)	583,1	70,3	633,1	50,0
Uzņēmējdarbība un inovācijas ²³ (ERAF)	696,3	137,2	748,3	52,0
Infrastruktūra un pakalpojumi:	3 251,1	169,7	3 350,4	98,4
ERAF:	1 711,3	124,1	1 749,0	37,7
KF:	1 539,8	45,6	1 601,4	61,6
Kopā:	4 530,4	377,2	4 731,8	201,3

Salīdzinot ar VI prognozēm, kas tika sniegta iepriekšējā ziņojumā, pozitīvā virzienā ir uzlabojusies situācija DP “Infrastruktūra un pakalpojumi” kopumā. Starpība ar piešķirumu ir palielinājusies par 40,4 milj. *euro*, kam par pamatu bijis uzlabojums KF izpildes prognozē par 39,8 milj. *euro*. ERAF un ESF izmaiņas minimālas, joprojām situācija tiek vērtēta kā stabila 100% finansējuma saņemšanai.

Pie vidējā scenārija aplēsēm secināms, ka viss pieejamais ES fondu līdzfinansējums netiks izlietots prioritātē “Vides infrastruktūras un videi draudzīgas enerģētikas veicināšana”, kam par pamatu šī brīža atlikumi apakšaktivitātē “Dalītās atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība”, kā arī apakšaktivitātē “Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai” lauzto līgumu apmērs un prognoze līgumu laušanai.

Tomēr saskaņā ar 2015.gada 30.aprīlī apstiprinātajām EK slēgšanas pamatnostādņem²⁴ ir atļauta 10% elastība starp prioritātēm vienas darbības programmas un fonda ietvaros. Tas nozīmē, ka vienas prioritātes deklarējamo izdevumu pārsniegums var kompensēt citas tā paša fonda un darbības programmas prioritātes deklarējamo izdevumu trūkumu. Atbilstoši vidējam scenārijam prioritātes “Vides infrastruktūras un videi draudzīgas enerģētikas veicināšana” deklarējamo izdevumu iztrūkumu var kompensēt prioritātes “Eiropas nozīmes transporta tīklu attīstība un ilgtspējīga transporta veicināšana” deklarējamo izdevumu pārsniegums. Attiecīgi prioritātes “Kvalitatīvas vides dzīvei un ekonomiskai aktivitātei nodrošināšana” deklarējamo izdevumu iztrūkumu var kompensēt jebkura DP “Infrastruktūra un pakalpojumi” ERAF līdzfinansēta prioritāte. Ievērojot minētos noteikumus, pie reālistiskā scenārija VI šobrīd nesaredz būtiskas problēmas ES fondu finansējuma izlietošanā pilnā apmērā nevienā no trīs DP.

VI ir apzinājusi arī maksimāli negatīvā scenāriju, kur iespējama arī faktiskā ES finansējuma zaudēšana, tomēr šī scenārija iestāšanās ir maz ticama. Ja tiks konstatētas indikācijas negatīva scenārija iestāšanās gadījumam, VI iespēju robežās rosinās risinājumus šādu risku mazināšanai.

²³ Vidējā scenārija gadījumā darbības programmā “Uzņēmējdarbība un inovācijas” bez 110% deklarējamo izdevumu limita pastāv papildu rezerve 10 milj. *euro* apmērā

²⁴ 2015.gada 30.aprīļa EK slēgšanas pamatnostādnes pieejamas ES fondu interneta vietnē:
<http://www.esfondi.lv/page.php?id=1185>

FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

Kopumā negatīvā scenārija gadījumā pastāv šādi šobrīd apzinātie būtiskākie riski un atsevišķi problēmjautājumi, kurus VI attiecīgi uzrauga vai nodrošina maksimāli proaktīvu rīcību:

- 1) KF projektu mērķu nesasniedzšana, piemēram, Krievu salas, dīzeļvilcienu modernizācijas, Ventspils brīvdostas, Liepājas lidostas, Jūrmalas ūdenssaimniecības projektos u.c., kā arī ERAF Stradiņu slimnīcas projektā;
- 2) Iekšlietu ministrijas Informācijas centra projekts Nr.3DP/3.2.2.1.1/13/IPIA/CFLA/011 „Iekšlietu ministrijas radiosakaru sistēmas modernizācija”, kur iespējams piemērota nepamatota iepirkuma procedūra, kas nozīmētu 100% finanšu korekciju konkrētajam līgumam 16 216 505,60 *euro* apmērā. Pārskata periodā tika saņemta informācija, ka Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs 2015.gada nogalē veica iepirkumu ar līdzīgu iepirkuma priekšmetu, kurā kā vienīgais pretendents pieteicās tas pats uzņēmums, ar kuru jau iepriekš aprakstītajā iepirkuma procedūrā Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs bija komunicējis kā vienīgo pretendentu. 2016.gada janvārī no Iekšlietu ministrijas Informācijas centra saņemts argumentējošs ekspertu ziņojums un papildus informācija-izvērtējums, ko attiecīgi izvērtē FM, IUB un CFLA, lai pieņemtu gala lēmumu par iepirkuma procedūras likumību un izdevumu atbilstību. VARAM 2015.gada 16.decembrī veica funkcionalitātes pārbaudi projekta īstenošanas vietā, izvērtējot projekta ietvaros iegādāto Radiosakaru sistēmas gala (radiostaciju) lietotāju ģeogrāfisko koordināšu vietas noteikšanas informācijas sistēmu un to funkcionalitāti atbilstoši projektā plānotajam, un tās rezultāts ir pozitīvs.
- 3) Projekti “Elektronisko recepšu informācijas sistēmas izveides pirmais posms”, “Elektroniska apmeklējumu rezervēšanas izveide (e-booking), veselības aprūpes darba plūsmu elektronizēšana (e-referrals) - 1.posms, sabiedrības veselības portāla izveide, informācijas drošības un personas datu aizsardzības nodrošināšana”, “Elektroniskās veselības kartes un integrācijas platformas informācijas sistēmas izveide, 1.posms” un “E-veselības integrētās informācijas sistēmas attīstība”, kur finansējuma saņēmējs līdz 2016.gadam nav spējis izstrādāt sistēmas ieviest funkcionalitātes vidē. Sistēmas pamatā izstrādātas testa vidē un tiek meklēts risinājums, lai VARAM varētu pārliecināties par sistēmu darbības spēju un CFLA attiecīgi varētu līdz 2016.gada 31.martam veikt noslēguma maksājumus finansējuma saņēmējam, vienlaikus turpinot darbu pie funkcionalitātes nodrošināšanas produkcijas vidē.

Latvija starp citām valstīm:

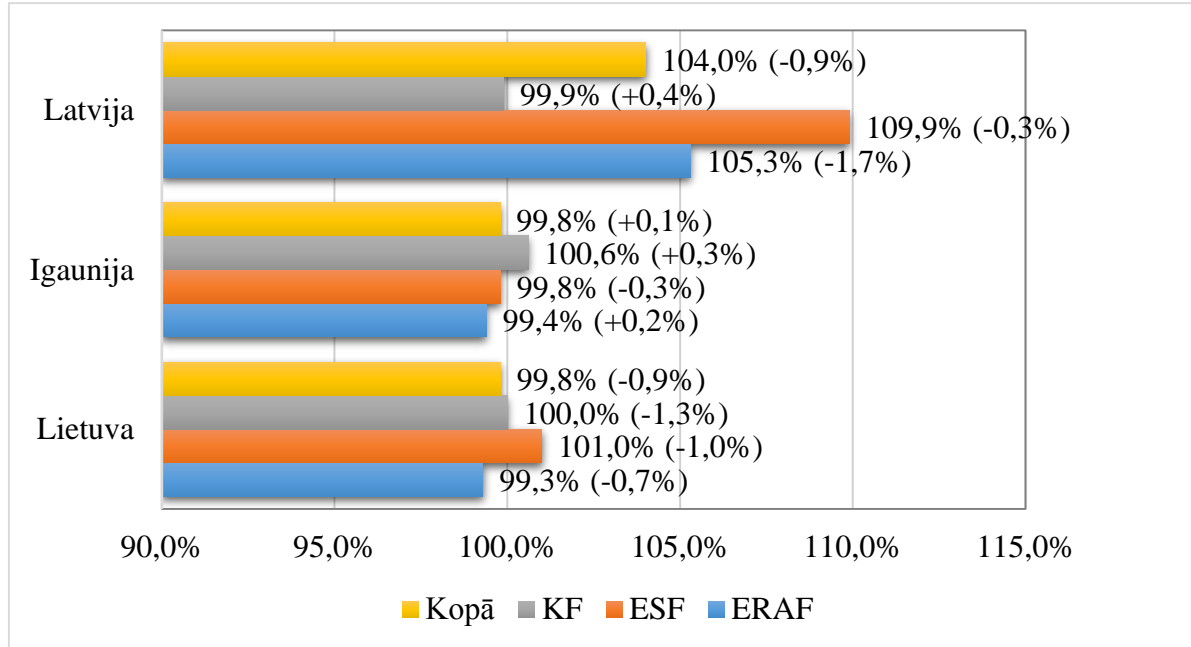
Salīdzinot ES fondu finanšu rādītājus starp jaunajām ES dalībvalstīm, ņemot vērā aktuālākos EK datus par EK veiktajiem kopējiem maksājumiem līdz 2015.gada 16.decembrim, Latvija ir viena no četrām jaunajām dalībvalstīm, kas saņēmušas maksimāli iespējamus starpposma maksājumus 95,0% apmērā. Detalizētu informāciju skatīt [ES fondu tīmekļa vietnē](#)²⁵.

Salīdzinot Baltijas valstis, ES fondu investīcijas tajās tiek veiktas līdzīgi. Latvija šobrīd ir noslēgusi līgumus par projektu īstenošanu 104,0% apmērā no pieejamā ES fondu

²⁵ ES fondu tīmekļa vietnes sadaļā par ES fondu un Kohēzijas fonda kopējiem EK veiktajiem maksājumiem dalībvalstīm: <http://www.esfondi.lv/es-fondu-un-kohezijas-fonda-kopejie-ek-veiktie-maksajumi-dalibvalstim> FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

finansējuma, apsteidzot pārējās Baltijas valstis, taču nedaudz atpaliek no tām veikto maksājumu apjomā. Detalizētu informāciju skatīt grafikā Nr.6 un ES fondu tīmekļa vietnē²⁶.

Grafiks Nr.6 „Baltijas valstu ES fondu investīciju salīdzinājums dalījuma pa fondiem līdz 2015.gada 31.decembrim (noslēgtie līgumi; % no ES fondu finansējuma), progress pret datiem līdz 2015.gada 30.jūnijam, %.”

Risku pārvaldības rīcības plāna uzdevumi

Pārskata periodā no 2015.gada 1.jūlija līdz 2015.gada 31.decembrim turpinājusies iepriekšējos AI pusgada ziņojumos iekļauto problēmgadījumu risināšana, kā arī atsevišķas problēmas tika atrisinātas. Aktualizēts rīcības plāns pieejams ES fondu tīmekļa vietnē²⁷.

3.3. 2007. -2013.gada plānošanas perioda slēgšana

2015.gada 31.decembrī ir beidzies 2007.-2013.gada plānošanas perioda izdevumu attiecināmības periods, savukārt izmaksu attiecināmības periods ir pagarināts finanšu instrumentos (saskaņā ar EK lēmumu līdz 2017.gada martam jāveic maksājumi gala saņēmējiem un jāveic visas nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu finanšu instrumentu slēgšanu; apakšaktivitātē “Atbalsts aizdevumu veidā komersantu konkurētspējas uzlabošanai” izmaksu attiecināmības termiņš ir 2016.gada 30.jūnijs, apakšaktivitātē “Mezanīna aizdevumi un nodrošinājuma garantijas saimnieciskās darbības veicēju konkurētspējas uzlabošanai” - 2016.gada 30.jūnijs, apakšaktivitātē “Ieguldījumu fonds investīcijām garantijās, paaugstināta riska aizdevumos, riska kapitāla fondos un cita veida finanšu instrumentos” – 2016.gada 31.oktobris). Lai nodrošinātu sekmīgu perioda slēgšanas procesu, pārskata periodā informācijas apmaiņa starp perioda slēgšanas procesā iesaistītajām institūcijām notika rakstiskajā procedūrā. 2015.gada II ceturksnī VI sniedza vairākus

²⁶ ES fondu tīmekļa vietnes sadaļā par ES fondu investīciju progresa salīdzinājums starp Baltijas valstīm 2007-2013.g.: <http://www.esfondi.lv/es-fondu-investiciju-progresa-salidzinajums-starp-baltijas-valstim-2007-2013.g.>

²⁷ ES fondu tīmekļa vietnes sadaļā par AI ziņojumiem par ES fondu apguvi: <http://www.esfondi.lv/page.php?id=338>

FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

skaidrojumus par perioda slēgšanas jautājumiem, piemēram, par Regulas Nr. 1083/2006 57.panta 1.punkta interpretāciju par pēczuraudzības perioda sākumu, par mazu projektu pabeigšanas iespēju par finansējuma saņēmēja līdzekļiem pēc 2015.gada 31.decembra, kas tika ievietoti ES fondu tīmekļa vietnē: <http://www.esfondi.lv/es-fondu-slegsana>. Nākamā slēgšanas darba grupas rakstiskā procedūra ir plānota 2016.gada sākumā un VI vadībā tiks nodrošināts sekmīgs programmu slēgšanas process un ar to saistīto jautājumu operatīva risināšana.

2015.gada II ceturksnī RI ir pabeigusi perioda slēgšanas auditu slēgšanas procesā iesaistītajās iestādēs. Ņemot vērā RI konstatējumus, LIAA un SM īpaši jāstiprina kapacitāte un jāuzstāda kā prioritāte atlikušo maksājumu pieprasījumu izskatīšanai un lēmumu pieņemšanai par izdevumu attiecināmību un maksājumiem līdz 2016.gada 31.martam, lai nodrošinātu sekmīgu perioda slēgšanu, t.sk. dokumentu sagatavošanu un iesniegšanu EK saskaņā ar slēgšanas grafiku. Pamatojoties uz SM 2016.gada janvāra sākumā RI sniegto viedokli, SM kā AI nepiekrīt RI konstatējumam un uzskata, ka tās kapacitāte ir pietiekama, lai līdz 2016.gada 31.martam apstiprinātu tos attiecināmos izdevumus, par kuriem būs gūta pārlicība un kuru attiecināmība būs atbilstoši pārbaudīta un apliecināta.

2015.gada IV ceturksnī VI ir uzsākusi darbu pie noslēguma ziņojuma par darbības programmu īstenošanu EK sagatavošanas, ziņojums saskaņojams UK un pēc RI pozitīva atzinuma kopā ar visiem slēgšanas dokumentiem iesniedzams EK līdz 2017.gada 31.martam.

Perioda slēgšanas process notiek atbilstoši slēgšanas grafikā noteiktajam. Perioda slēgšanas procesa ietvaros 2016.gadā plānotās darbības ir noteikt "problemātiskos" izdevumus, kuri netiks iekļauti noslēguma izdevumu deklarācijā EK, nodrošināt perioda slēgšanas dokumentu, t.i., noslēguma īstenošanas ziņojuma un noslēguma izdevumu deklarācijas sagatavošanu, lai līdz 2017.gada 31.martam iesniegtu slēgšanas dokumentus EK. Šobrīd VI rīcībā esošā informācija liecina, ka atsevišķi projekti pēc programmas slēgšanas var radīt negatīvu ietekmi uz valsts budžetu, ņemot vērā "atvērtos" tiesvedību procesus, kā arī citas problēmas, kas nebūs atrisinātas līdz 2016.gada 31.martam. Šobrīd zināmi 22 gadījumi (kopējā publiskā finansējuma summa 85,6 milj. *euro*), kuriem var būt teorētiski negatīva ietekme uz budžetu. Lielākā daļa (39 milj. *euro*) no iepriekš minētiem, "atvērtiem" gadījumiem ir saistīti ar projektu mērķu nenodrošināšanu, 15 milj. *euro* - par iepirkuma pārkāpumiem un 12 milj. *euro* - ar pirmstiesas izmeklēšanas un tiesvedības procesiem, t.sk. aizdomas par krāpšanu, ja pēc izdevumu attiecināmības un izmaksas perioda beigām tiek pieņemts lēmums par labu finansējuma saņēmējam un valstij būtu pienākums veikt attiecīgo samaksu.

Perioda slēgšanas ietvaros esošie izaicinājumi: nefunkcionējošie projekti, kuru pabeigšana vai mērķu sasniegšana ir jānodrošina līdz 2019.gada 31.martam; projektu īstenošanas termiņu pagarinājumi līdz 2015.gada 31.decembrim un dažu "mazu" projektu pabeigšana par finansējuma saņēmēja līdzekļiem pēc 2015.gada 31.decembra, kas negatīvi var ietekmēt gan uz slēgšanas procesa grafika ievērošanu, gan uz kopējā perioda piešķirtā ES finansējuma izlietojumu, gadījumā ja šādu projektu mērķi netiks sasniegti līdz noteiktajam termiņam. VI pievērs pastiprinātu uzmanību šādu izaicinājumu uzraudzībai. Papildus informāciju par riskiem skatīt 3.2. apakšsadaļā *Prognoze ES finansējuma izmantošanai 2007-2013.gadu perioda noslēgumā*.

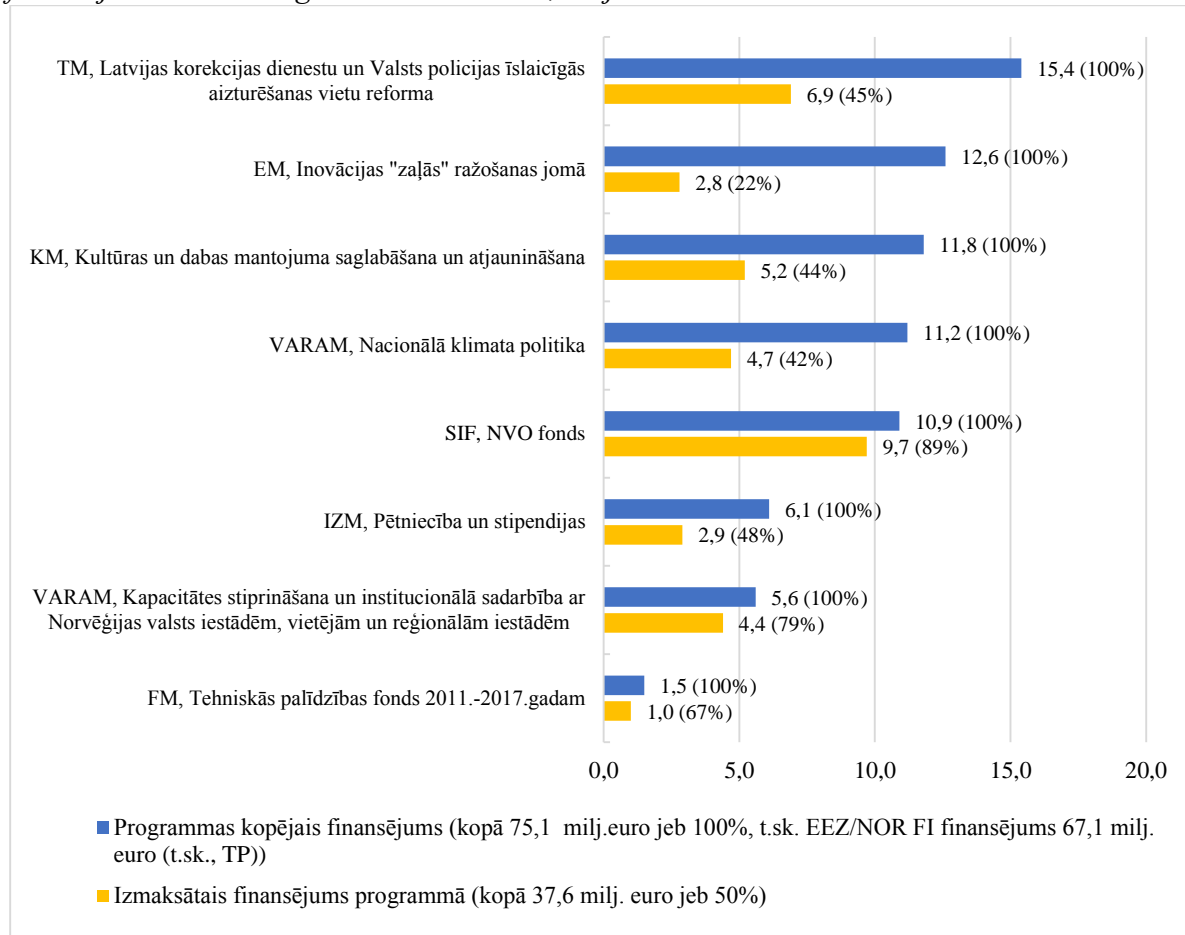
FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

4. EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentu ieviešana²⁸

Finanšu progress

Līdz 2017.gada 31.decembrim kopumā ir plānots veikt investīcijas 75,1 milj. *euro* apmērā, ieviešot septiņas EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentu programmas. Līdz pārskata perioda beigām programmās izmaksāti 37,6 milj. *euro* jeb 50% no kopējā pieejamā EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentu finansējuma, progress pusgadā pieaudzis par 13,8 milj. *euro* jeb 18,4%.

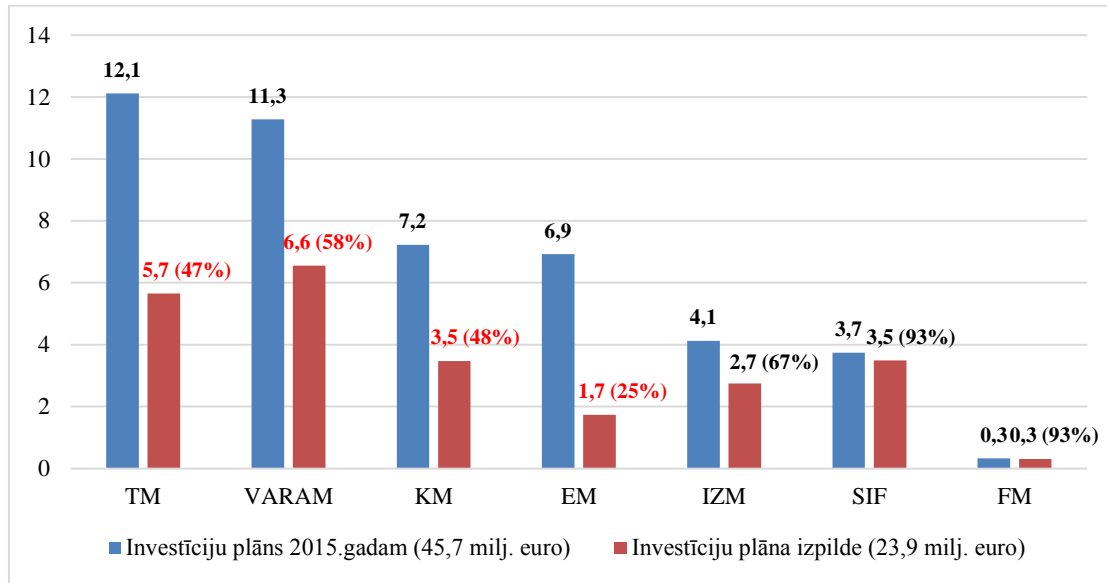
Grafiks Nr.7 „EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentu programmās pieejamais un izmaksātais finansējums līdz 2015.gada 31.decembrim, milj. *euro*”

Saskaņā ar MK 2014.gada 25.novembra sēdes protokollēmuma (Nr.65 83.§) 5.punktu 2015.gadā bija plānots veikt investīcijas 45,7 milj. *euro* apmērā, tomēr reālās investīcijas bija tikai 23,9 milj. *euro* apmērā jeb par 48%. Atbildīgo iestāžu skaidrojumi par projektu un to naudas plūsmu aizkavējumiem un nobīdēm ir līdzīgi kā citās investīciju programmās.

²⁸ EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentu tīmekļa vietne: <http://www.eeagrants.lv/?id=23> un <http://www.norwaygrants.lv/?id=23>

Grafiks Nr.8 „EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentu investīciju plāns un tā izpilde 2015.gadā, milj. euro.”

Tā kā EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentu uzsākšana aizkavējās par 1,3 gadiem donorvalstu līmenī, jo 2009. un 2010.gadā bija sarežģījumi savlaicīgā līgumu noslēgšanā starp EK un donorvalstīm, tas būtiski ietekmēja projektu īstenošanas gaitu saņēmējvalstīs, t.sk. Latvijā. Līdz ar to donorvalstu 2015.gada maijā piedāvātais izmaksu attiecināmības perioda pagarinājums projektiem par 1 gadu – līdz maksimums 2017.gada 30.aprīlim – sniegs Latvijai iespēju veiksmīgi sasniegt finanšu instrumentu stratēģiskos mērķus un plānots programmu rezultātus. Tomēr vienlaikus minētais pagarinājums projektiem būtiski ietekmēja iepriekš plānoto investīciju apjomu 2015.gadā, jo liela daļa no tām novirzījās uz 2016.gadu. Ņemot vērā sākotnēji plānoto saspringto projektu īstenošanas termiņu, TM, VARAM, KM un EM programmās ir radušās vislielākās novirzes no plāna, jo:

1) TM programmas “Latvijas korekcijas dienestu un Valsts policijas īslaicīgās aizturēšanas vietu reforma” Olaines cietuma projektā aizkavējās tehniskā projekta izstrāde atsevišķu elementu pārprojektēšanas dēļ, līdz ar to gada griezumā būtiski nobīdījās maksājumi būvuzņēmējam. Vienlaikus elektroniskās uzraudzības projektā maksājumi pakalpojuma sniedzējam nesasniedza iepriekš plānoto apjomu zemākas līgumcenas, vēlāk uzsāktā pakalpojuma un nelielā klientu skaita dēļ. Tā kā šie projekti ir pagarināti par 8 mēnešiem, finansējums plānotā apjomā tiks apgūts līdz 2016.gada beigām.

2) VARAM programmā “Nacionālā klimata politika” vairāki līdzfinansējuma saņēmēji atteicās no valsts budžetā ieplānotajiem avansa maksājumiem, savukārt programmā “Kapacitātes stiprināšana un institucionālā sadarbība starp Latvijas un Norvēģijas valsts institūcijām, vietējām un reģionālām iestādēm” 3 no 4 projektiem aizkavējās iepirkumu izsludināšana. VARAM šo finansējumu novirzīja citām programmas aktivitātēm 2015. un 2016.gadā, kā arī pārdalīja citām ārvalstu finanšu palīdzības programmām, ko īsteno.

3) KM programmā “Kultūras un dabas mantojuma saglabāšana un atjaunināšana” 3 no 5 iepriekš noteiktajiem projektiem bija nozīmīgi sarežģījumi iepirkumu procedūrās (komplicēti

vai nestandarta iepirkuma priekšmeti, sūdzības procedūras laikā), tādēļ būtiski aizkavējās darbu uzsākšana/īstenošana un projektu īstenošanas termiņi tika pagarināti. Līdz ar to šo projektu avansa/starposma maksājumi pārceļas no 2015. uz 2016.gadu.

4) EM programmā “Inovācijas "zaļās" ražošanas jomā” atklāta projektu konkursa 2.kārtā iesniegto projektu iesniegumu skaits, kas būtu atbilstoši atklāta konkursa minimālajām prasībām, bija nepietiekami, kā arī vairāki atbalstītie projektu iesniedzēji ir atteikušies no līguma slēgšanas par projektu īstenošanu, nespējot piesaistīt nepieciešamo līdzfinansējumu, līdz ar to atklāta konkursa 2.kārtas ietvaros izveidojās finanšu atlikums. Lai panāktu efektīvāku līdzfinansējuma izlietojumu, tika nolemts rīkot papildu neliela apjoma grantu shēmas projektu atlases kārtu, tādējādi sasniedzot papildus rezultātīvos rādītājus un sekmējot inovatīvu produktu un tehnoloģiju komercializēšanu. Investīciju progresu ietekmējis arī ir apstākļi, ka vairāki līdzfinansējuma saņēmēji atteicās no valsts budžetā ieplānotajiem avansa maksājumiem.

Detalizēta informācija par EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentu finansējuma investīciju plānu 2016.gadam un indikatīvo 2017.gadam ir apkopota šī ziņojuma 3.pielikumā.

Projektu īstenošana

6 no 7 programmām notiek 16 dažādu **iepriekš noteikto projektu īstenošana** un 5 no 7 programmām paralēli notiek arī projektu īstenošana, kas apstiprināti atklātajos projektu konkursos.

2015.gada 4.ceturksnī donorvalstis apstiprināja projektu izmaksu attiecināmības pagarinājumu par maksimāli 1 gadu - vēlākais līdz 2017.gada 30.aprīlim. Latvijā šo iespēju izmantoja 68 projekti no 6 programmām, izņemot NVO fondu, jo atbilstoši programmas apsaimniekotāja izvērtējumam, NVO projekti ir neliela apjoma un ar īsu ieviešanas termiņu, tāpēc tiem nebija nepieciešams pagarinājums. Savukārt programmu administrēšanas izdevumu attiecināmība tika pagarināta līdz 2017.gada beigām.

Tabula Nr.2 „Apstiprinātie projektu pagarinājumi programmās”

Programmas nosaukums/apsaimniekotājs	Iepriekš noteikts projekts (INP)/ Atklāts konkurss (AK)/ Neliela apjoma grantu shēma (GS)	Kopā esošie projekti program mā	t.sk. apstiprināti e projektu pagarināju mi
Nacionālā klimata politika/ VARAM	INP Priekšlikuma izstrāde Nacionālajai klimata pārmaiņu pielāgošanās stratēģijai. Nacionālās sistēmas pilnveidošana siltumnīcefekta gāzu inventarizācijai un ziņošanai.	2	2
	AK Ilgtspējīgu ēku, atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju attīstība	7	6
	GS Kapacitātes celšana pētījumiem par klimata pārmaiņām	18	12

Kapacitātes stiprināšana un institucionālā sadarbība starp Latvijas un Norvēģijas valsts institūcijām, vietējām un reģionālām iestādēm/ VARAM	<i>INP</i> Latvijas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju integrācija teritorijas plānojumā. <u>Pagarinātie</u> : Reģionālās politikas aktivitāšu īstenošana Latvijā. Kapacitātes palielināšana un attīstības plānošanas dokumentu izstrāde. Lietpratīga pārvaldība un Latvijas pašvaldību veiktspējas uzlabošana.	4	3
Pētniecība un stipendijas/ IZM	<i>AK</i> Pētniecība ²⁹	11	11
	<i>AK</i> Stipendijas	27	10
Inovācijas "zaļās" ražošanas jomā/ EM	<i>INP</i> – Zaļo tehnoloģiju inkubators	1	1
	<i>GS</i> Inkubācijas pakalpojumu 1.kārta	4	4
	<i>GS</i> Inkubācijas pakalpojumu 2.kārta	6	5
	<i>GS</i> Inkubācijas pakalpojumu 3.kārta	14	10
	<i>AK</i> Atbalsts zaļo tehnoloģiju ieviešanai 1.kārta	3	1
	<i>AK</i> Atbalsts zaļo tehnoloģiju ieviešanai 2.kārta	12	3
Kultūras un dabas mantojuma saglabāšana un atjaunināšana/ KM	<i>INP</i> Raiņa un Aspazijas muzeja atjaunošana. Rēzeknes zaļās sinagogas restaurācija. <u>Pagarinātie</u> : Rakstniecības un mūzikas muzeja rekonstrukcija. Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja ostas noliktavas restaurācija. Rīgas Jūgendstila centra kultūras mantojuma digitalizācija.	5	3
	<i>GS</i> Kultūras apmaiņa	11	0
	<i>GS</i> Kultūras mantojuma saglabāšana	5	2
Latvijas korekcijas dienestu un Valsts policijas īslaicīgās aizturēšanas vietu reforma/ TM	<i>INP</i> Olaines cietuma projekts. Valsts policijas projekts. Elektroniskās uzraudzības projekts.	3	3
Kopā:		133	76

Sasniegtie rezultāti

Tā kā 2015.gadā visas septiņas EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentu programmas bija ieviešanas fāzē, ir sasniegti vairāki no plānotajiem rezultātiem:

²⁹ Pētniecības projektu izmaksu attiecināmības termiņš jau pagarināts 2013.gada 27.maijā.

FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

- SIF programmā “**NVO fonds**”: Pilsoniskās alianses projektā veikts stratēģiski svarīgs pētījums – “*Pārskats par NVO sektoru Latvijā. 2015*”, kas nodrošina aktuālu, kvalitatīvu un salīdzināmu informāciju par NVO sektora attīstību Latvijā (iepriekšējais pētījums tika veikts 2013. gadā), kā arī veikts apjomīgs darbs pie NVO sektora monitoringa sistēmas izveides. Visas tematiskās aktivitātes ir pabeigtas jau 78 NVO darbības atbalsta programmas projektos, kā arī 68 projektos NVO projektu programmā, kuru mērķis ir veicināt sociālā sektora aktivitātes un vienotas sabiedrības veidošanu Latvijā.
- KM programmā “**Kultūras un dabas mantojuma saglabāšana un atjaunināšana**”: Noritēja apjomīgi restaurācijas darbi 8 kultūras pieminekļos visos Latvijas reģionos – darbi Rēzeknes Zaļajā sinagogā, Cēsu viduslaiku pils tornī un Elejas muižas apbūvē jau ir pabeigti, un turpmāk objekti būs pieejami sabiedrībai un kultūras aktivitātēm. Nozares speciālisti un studenti no Latvijas un Norvēģijas paaugstināja savu profesionālo kvalifikāciju praktiskos semināros un teorētiskās lekcijās par restaurācijas procesiem un inovatīviem risinājumiem kultūras pieminekļu iedzīvināšanai mūsdienās. 2015.gadā ir pabeigti 3 kultūras apmaiņas projekti ar norvēģu partneriem, kas tika īstenoti ar mērķi veicināt kultūras un mākslas darbu, pakalpojumu un produktu starptautisku apriti.
- TM programmā “**Latvijas korekcijas dienestu un Valsts policijas īslaicīgās aizturēšanas vietu reforma**”: Valsts kriminālsodu politikas reformas ietvaros ar 1.jūliju Latvijā tika ieviesta elektroniskās uzraudzības sistēma no ieslodzījuma pirms termiņa nosacīti atbrīvotām personām, tādējādi sekmējot veiksmīgāku integrāciju sabiedrībā un vienlaikus samazinot ieslodzīto skaitu cietumos. Vienlaikus norisinās apjomīgs darbs pie Atkarīgo resocializācijas centra būvniecības Olaines cietumā, kā arī 20 Valsts policijas objektu rekonstrukcijas/renovācijas (līdz pārskata perioda beigām darbi pabeigti jau 4 pagaidu turēšanas telpās un 1 īslaicīgās aizturēšanas vietā).
- EM programmā “**Inovācijas „zaļās” ražošanas jomā**”: Tika noslēgti pēdējie 2 projektu konkursi, kā rezultātā kopumā tiek īstenoti 40 projekti, tādējādi privātajam sektoram nodrošinot investīcijas 11,2 milj. euro ampērā zaļo produktu un tehnoloģiju izstrādei. Veiksmīgi darbību turpina Zaļais tehnoloģiju inkubators, kas pārskata periodā izsludināja 2 pirms inkubācijas kārtas. Kopumā 5 kārtās Inkubatorā ir iesniegtas 379 idejas, no kurām 81 ideja apstiprināta. Rezultāti liecina par mērķa grupas lielo interesi, turklāt katrā kārtā var apstiprināt tikai 25 labākās idejas. Kā pievienoto vērtību un labiem pirms inkubācijas rezultātiem var minēt Latvijas dalību Eiropas līmeņa konkursā *Climate Launchpad 2015*. Latvijas līmeņa atlasē 3 labākās iesniegtās idejas ir tieši no Inkubatora pirms inkubācijas projektiem. Eiropas konkursā viena no šīm 3 labākajām idejām iekļuva Top 10 Eiropas konkursa atlasē.
- IZM programmā “**Pētniecība un stipendijas**”: Pētniecībā 2015.gada vasarā uzsākti 11 projekti par visu pieejamo finansējumu, savukārt Stipendijās 2015.gada 2.pusgadā uzsākti 28 projekti par visu pieejamo finansējumu. Plānots, ka līdz 2017.gada 30.aprīlim, sadarbojoties ar donorvalstu partneriem, Latvijas zinātniskās institūcijas izstrādās 5 pētījumus veselības jomā un 6 pētījumus sociālajās un humanitārajās zinātnēs. Stipendijās plānots, ka studenti un akadēmiskais personāls no 13 Latvijas augstskolām papildinās zināšanas un veicinās pieredzes apmaiņu ar apmēram 20 donorvalstu

augstskolām tādās jomās kā, piemēram, farmācija, dabaszinātnes, veselības zinātnes, teorētiskā valodniecība, digitālie mēdiji, politiskās zinātnes, socioloģija, lauksaimniecība, informāciju tehnoloģija, māksla un dizains, arhitektūra utt.

- VARAM programmā **“Nacionālā klimata politika”**: 5 projektos uzsākta videi draudzīgu sabiedriski nozīmīgu ēku būvniecība (3 sporta halles, zinātnes un tehnoloģiju muzejs un uzņēmējdarbības centra-bibliotēka), 2 projektos uzņēmēji uzsāka sadarbību ar augstskolām un zinātniskajiem institūtiem inovatīvo energoefektīvo tehnoloģiju izstrādē, 12 projektos notiek izglītojošas un informatīvas aktivitātes, kā arī tiek izstrādātas apmācību programmas un studiju moduļi par e-mobilitātes ieguvumiem, vides un klimata politikas ieviešanu uzņēmumu stratēģijās, ēku energoefektivitāti, klimata pārmaiņu ietekmi un to mazināšanas rīkiem u.c. jautājumiem. Tāpat tiek izstrādāti 6 pētījumi klimata pārmaiņu jomā. Jāatzīmē, ka norit darbs pie nacionālās klimata pārmaiņu pielāgošanās stratēģijas izstrādes un siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas sistēmas uzlabošanas visaptverošas klimata politikas izstrādes pilnveidošanai. Ir izstrādātas plūdu riska un plūdu draudu kartes Lielupes, Ventas un Gaujas upju baseiniem un norit darbi pie Plūdu informācijas sistēmas uzlabošanas. Noslēguma stadijā ir Jūras telpiskā plānojuma izstrāde turpmākajiem 12 gadiem. Ir pabeigta 2 pētījumu izstrāde siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas uzlabošanai – vienā no tiem izveidojot digitālu augšņu datu bāzi. Izstrādāta arī modelēšanas sistēma lauksaimniecības emisiju novērtēšanai un prognozēšanai, kā arī paaugstināta inventarizācijas sagatavošanā iesaistīto ekspertu kapacitāte, organizējot un piedaloties pieredzes un zināšanu apmaiņas pasākumos ar partneriem. Noslēdzies arī pētījums atkritumu apsaimniekošanas sektorā, kura rezultātā būs iespējams precīzāk sagatavot emisiju prognozes šai sektorā.
- VARAM programmā **“Kapacitātes stiprināšana un institucionālā sadarbība starp Latvijas un Norvēģijas valsts institūcijām, vietējām un reģionālām iestādēm”**: Tika stiprināta sadarbība starp Latvijas un Norvēģijas institūcijām, organizējot 23 pieredzes un zināšanu apmaiņas pasākumus. Noslēgušies 5 reģionālie inovatīvu biznesa ideju konkursi, izstrādāti vai uzlaboti 32 (27 plānoto vietā) pašvaldību un 10 reģionāla līmeņa plānošanas dokumenti, noslēgts līgums par datu bāzes “Mācīties salīdzinot” (*benchlearning*) izstrādi, kā arī turpinās pašvaldību sadarbības tīklu darbība, kuru ietvaros iesaistītās pašvaldības izstrādā pakalpojumu uzlabošanas plānus un mārketinga stratēģijas Turpinās konceptuālu risinājumu un vadlīniju dabas aizsardzības plānošanas procesa pilnveidošanai un sasaistei ar pašvaldību teritorijas attīstības plānošanu izstrādi. Stiprinātas pašvaldību, izglītības iestāžu un NVO speciālistu zināšanas, lai sniegtu kvalitatīvu „pirmās pieturas” atbalstu biznesa idejas autoram, organizējot 15 apmācību programmas seminārus “Zināšanu eņģeļi”. Noslēgušās spēles “Nākotnes pilsētas”, kurās piedalījās pašvaldības, NVO un neformālas iedzīvotāju grupas, lai meklētu radošus un finansiāli neietilpīgus risinājumus ekonomiskās aktivitātes un sabiedrības līdzdalības rosināšanai konkrētajā pašvaldībā.

Plašāka informācija par EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentu ieviešanu Latvijā, t.sk. aktuālajiem publicitātes pasākumiem, ir pieejama VI uzturētajās tīmekļa vietnēs www.eeagrants.lv un www.norwaygrants.lv.

5. Šveices programmas ieviešana

Finansējums Latvijai ir pieejams no 2007.gada 14.jūnija un iespēja īstenot projektus būs līdz 2017.gada 14.jūnijam. Latvijai kopumā ir pieejami 56,7 milj. Šveices franku jeb 47,2 milj. *euro*, par kuriem ir kopumā noslēgti līgumi par 12 dažādu projektu ieviešanu (6 individuālie projekti, 1 programma, 3 grantu shēmas, 1 TP, t.sk., Projektu sagatavošanas fonds). 8 projekti ir jau pabeigti – „Pašvaldību aktivitāšu īstenošana, lai nodrošinātu skolnieku pārvadāšanu un ar to saistītos atbalsta pasākumus”, „Projektu sagatavošanas fonds”, „NVO fonds”, „Tiesu modernizācija Latvijā”, „Mikrokreditēšanas programma” (lai izpildītu projekta noslēgšanās nosacījumu izpildi – mikro aizdevumu piešķiršana turpinās no atmaksājamiem aizdevumiem, līgumi par jaunu aizdevumu piešķiršanu var tikt slēgti līdz 2019.gada 30.jūnijam), „Atbalsts ugunsdrošības pasākumiem pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs”, „Šveices pētnieku aktivitātes Latvijā” un „Stipendiju fonds”. Noslēgtajos projektos investīciju ieguldījums tautsaimniecībā nodrošināts vidēji 97,7% līmenī no pieejamā finansējuma.

Līdz pārskata perioda beigām atmaksas Šveices programmas finansējuma saņēmējiem ir veiktas 38,8 milj. *euro* apmērā jeb 74,4% no Šveices programmas kopējā finansējuma, progress pusgadā pieaudzis par 4,0 milj. *euro* jeb 1%, ļaujot Latvijai joprojām būt starp līderiem 12 saņēmējvalstu starpā (1. vietā - Malta; 2.- Slovēnija; 3.- Igaunija/Latvija).

Pamatojoties uz finansējuma saņēmēju 2015.gada valsts budžetā plānotajiem maksājumiem līdz pārskata beigām veiktas investīcijas 97,1% no plānotā jeb 4,6 milj. *euro*.

Grantu shēma „Šveices pētnieku aktivitātes Latvijā” noslēdzās 2015.gada 30.septembrī. Kopā Latvijas augstskolās un zinātniskajās institūcijās 92 Šveices pētnieki lasīja lekcijas un apmainījās ar pieredzi, tādejādi nodrošinot, ka 6500 Latvijas studentu un akadēmiskais personāls ieguva papildu vērtīgu pieredzi un zināšanas.

„Stipendiju fonds” noslēdzās 2015.gada 30.oktobrī, kopumā nodrošinot stipendijas 27 stipendiātiem no Latvijas (doktorantiem un jaunajiem zinātniekiem) augstas kvalitātes pētījumu izstrādāšanai un studijām Šveices pētniecības institūcijās kopā ar Šveices zinātnes pārstāvjiem.

Projektā „Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija – Sarkandaugavas teritorijā” galvenais sasniedzamais rezultāts ir sanācijas darbu veikšana 5 objektos Rīgas Brīvostas teritorijā kopumā aptuveni 8 ha lielā platībā. Pirmajā teritorijā (5,5 ha) VVD darbus uzsāka 2013.gada martā, bet otrajā (2,5 ha) - 2015.gada maijā. Uzstādītās tehnoloģijas darbojas un darbi norit sekmīgi. Pirmajā teritorijā ir jau izsūknēts 81,0%, bet otrajā - 47,3% no projekta līgumā paredzētā piesārņojuma apjoma. Ņemot vērā būtiskos ietaupījumus, 2016.gadā plānoti papildus attīrīšanas darbi abās teritorijās ilgspējas nodrošināšanai. Projekta noslēgums plānots 2017.gada februārī.

Programmā „Atbalsts jaunatnes iniciatīvu attīstībai attālos vai mazattīstītos reģionos” ir paveikta 22 multifunkcionālu jauniešu iniciatīvu centru izveide 22 dažādās Latvijas pašvaldībās un līdz 2016.gada beigām ir plānots vēl papildus izveidot 3 centrus, tādejādi

FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

nozīmīgi pārsniedzot projektā iepļānotos rezultātus (sākotnējais plāns – 17 centru izveide). Līdz pārskata perioda beigām pēc plāna ir notikuši 141 no kopumā 160 plānotajiem semināriem, kā arī turpinās konferenču un forumu organizēšana visā Latvijā jauniešiem un personām, kas iesaistītas darbā ar jauniešiem, par jauniešiem aktuālām tēmām. Programmas noslēgums plānots 2017.gada martā.

Plašāka informācija par Šveices programmas projektiem pieejama tīmekļa vietnē www.swiss-contribution.lv.

6. Neatbilstības ES fondu un citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētos projektos

ES fondu gadījumā³⁰ neatbilstība³¹ ir jebkurš ES tiesību aktu pārkāpums, kas noticis saimnieciskās darbības subjekta darbības vai bezdarbības dēļ un kas rada vai varētu radīt kaitējumu ES vispārējam budžetam, prasot no vispārējā budžeta segt nepamatotu izdevumu daļu, un par ko samazina projekta attiecināmās izmaksas. Par neatbilstību ar finansiālu ietekmi tiek uzskatīti gadījumi, kad finansējuma saņēmējam ir izmaksāts ES fondu finansējums un tas ir jāatgūst (tai skaitā ieturot no kārtējā vai nākamā maksājuma), piemērojot finanšu korekciju. Metodoloģiskais atbalsts par neatbilstību administrēšanu pieejams ES fondu tīmekļa vietnē³².

Ziņojumā analizētas neatbilstības ar finansiālu ietekmi – neatbilstība, kurā finansējuma saņēmējam ir veikta ES fondu līdzekļu atmaksa, un veiktajā maksājumā ir ietverti neattaisnoti/neattiecināmi/nepamatoti izdevumi, piemērota jebkura no atgūšanas procedūrām, t.sk. samazinot projekta attiecināmās izmaksas.

ES fondu tīmekļa vietnē³³ tabulā Nr.1 pieejama informācija par neatbilstībām un neatbilstoši veiktiem izdevumiem (turpmāk analizē – neatbilstība) un atgūtiem neatbilstoši veiktiem izdevumiem pārskata periodā un kumulatīvi uz pārskata perioda beigām, tabulā Nr.2 – informācija par 2015.gada 2.pusgadā konstatētajām neatbilstībām tiešo vai pastarpināto valsts pārvaldes iestāžu, atvasināto publisko personu vai citu valsts iestāžu īstenotajos projektos un tabulā Nr.3 informācija par aktivitātēm, kurās konstatēto neatbilstību apjoms pret aktivitātēs pieprasīto finansējumu pārsniedz 2% līmeni, norādot riskantākās aktivitātes, jomas, kurām tiek veikta pastiprināta uzraudzība no VI un AI, SI puses.

6.1. Neatbilstības ar finansiālu ietekmi ES fondu 2007.-2013.gada plānošanas periodā ES fondos līdz 2015.gada 31.decembrim

Kopējais neatbilstību apjoms 2015.gada 2.pusgadā ir 7,8 milj. *euro*. Kopumā neatbilstību apjoms salīdzinājumā ar datiem uz 2015.gada 30.jūniju ir pieaudzis par 5,9%, un vērtējams kā mērens (skatīt grafikā Nr.9).

³⁰ līdzīgi citu ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētu projektu ietvaros

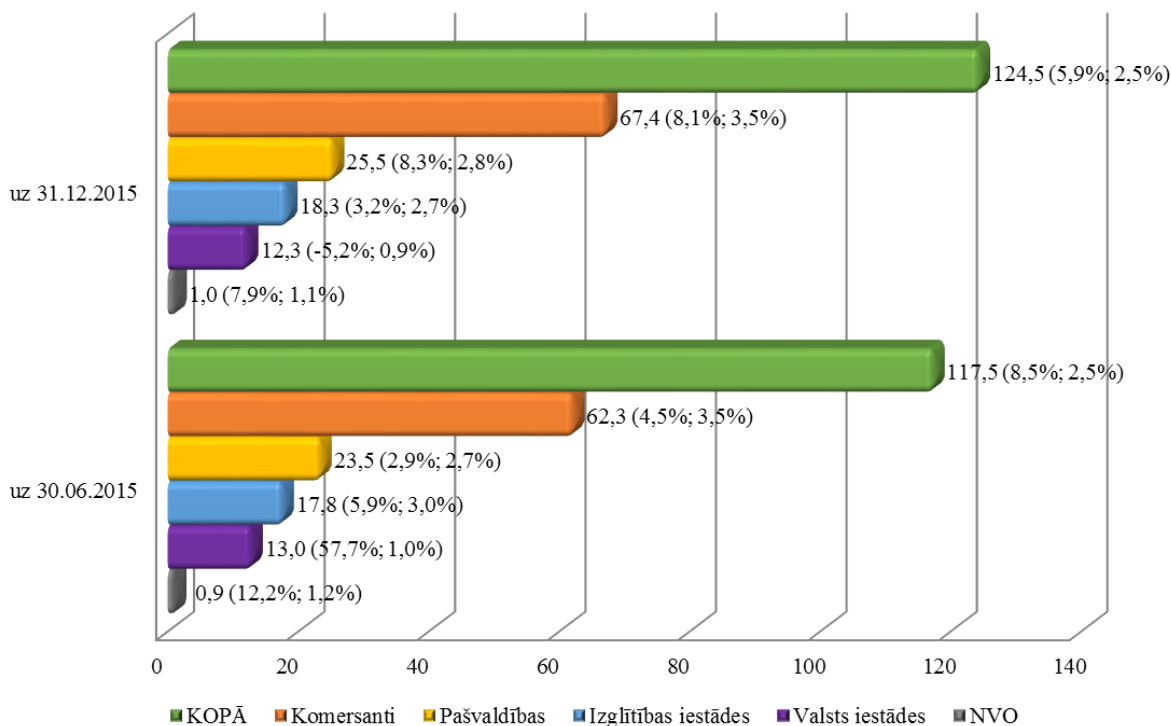
³¹ Jebkurš LR vai ES tiesību akta pārkāpums, kas atbilst Padomes 2006.gada 11.jūlija Regulas (EK) Nr.1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par ES fondiem un atceļ Regulu (EK) Nr.1260/1999, 2.panta 7.punktā noteiktajam.

³² ES fondu tīmekļa vietnes sadaļā, kur tiek apkopota informācija par ES fondu vadlīnijām, metodikām un skaidrojumiem: <http://www.esfondi.lv/page.php?id=1099>

³³ ES fondu tīmekļa vietnes sadaļā, kur tiek apkopota informācija par ES fondos konstatētām neatbilstībām: <http://www.esfondi.lv/es-fondos-konstatetas-neatbilstibas>

FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

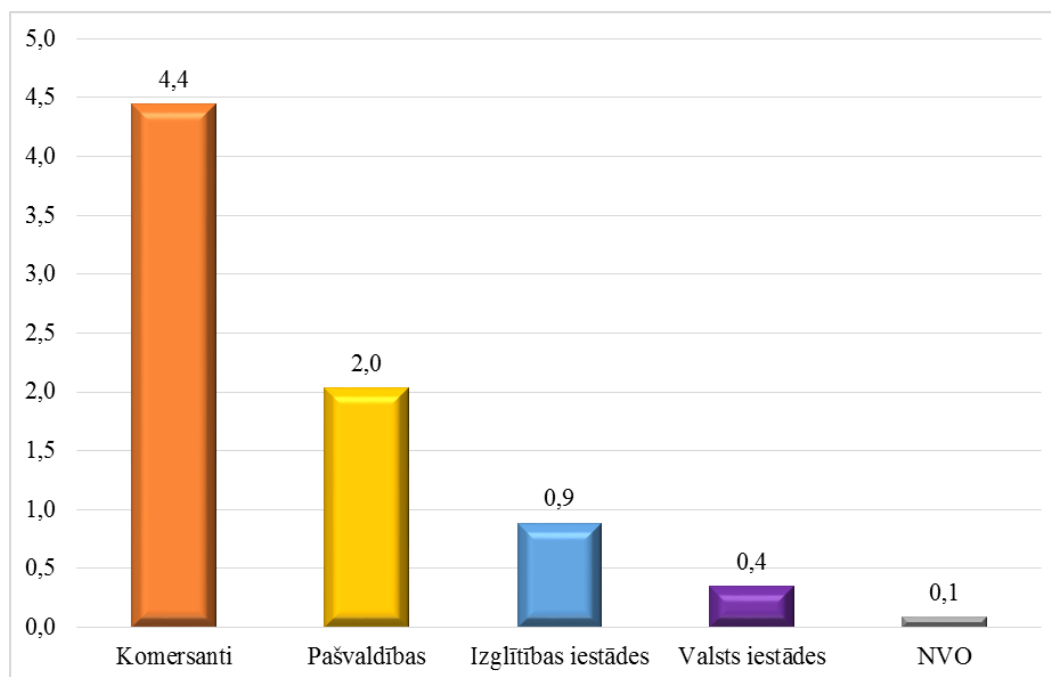
Grafiks Nr.9 „Konstatētās neatbilstības sadalījumā pa finansējuma saņēmēju veidiem kumulatīvi uz 2015.gada 31.decembri un uz 2015.gada 30.jūniju; milj. euro (% pieaugums pret iepriekšējo pārskata periodu – 2015.gada 30.jūniju un 2014.gada 31.decembri; % no kopējiem finansējuma saņēmēju pieprasītajiem maksājumiem uz 2015.gada 31.decembri un 2015.gada 30.jūniju)”

Kopumā līdz 2015.gada 31.decembrim atgūti 105,6 milj. *euro*, kas ir 84,8% no neatbilstību kopējā apjoma 124,5 milj. *euro*. Savukārt pārskata periodā no kopējā neatbilstību apjoma 7,8 milj. *euro* atgūti 3,9 milj. *euro* jeb 49,5%.

Analizējot datus kopumā, secināms, ka konstatēto neatbilstību apjoms pieaug pakāpeniski un saistāms ar intensitāti, kādā tiek īstenoti projekti. Pozitīvi vērtējams, ka valsts iestāžu īstenotajos projektos ir vērojams būtisks neatbilstību samazinājums par 5,2%. Minētais skaidrojams ar to, ka valsts iestāžu anulēto neatbilstību apjoms palielinājies kumulatīvi no 1,4 milj. *euro* līdz 2,1 milj. *euro*.

Grafiks Nr.10 „Konstatētās neatbilstības sadalījumā pa finansējuma saņēmēju veidiem pārskata periodā, milj. euro”

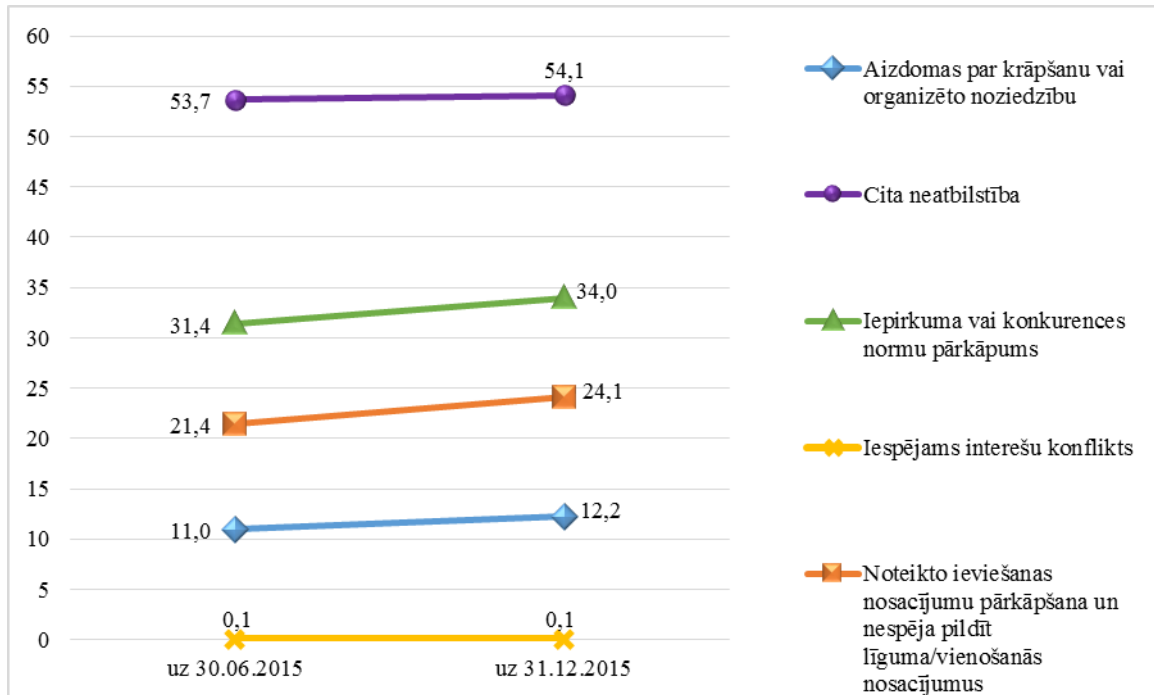
Analizējot neatbilstību sadalījumu pārskata periodā pa finansējuma saņēmēju veidiem, secināms, ka tas nav būtiski mainījies un tendences arvien ir nemainīgas.

Joprojām lielākais neatbilstību apjoms tiek konstatēts komersantu īstenotajos projektos (56,9%) un salīdzinājumā ar 2015.gada 1.pusgadu, 2015.gada 2.pusgadā komersantu neatbilstību īpatsvars kopējā neatbilstību apjomā pieaudzis par 22,1%.

Neatbilstības 1,2 milj. euro jeb 27,4% no komersantu kopējā neatbilstību apjoma apmērā pārskata periodā saistāmas ar vairāku apjomīgu projektu pārtraukšanu, nespējot izpildīt līguma nosacījumus (detalizētāku problēmas skaidrojumu skatīties turpmāk sadaļā pie apraksta par DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas”). Problēmas saistītas galvenokārt ar komersantu finansiālajām grūtībām, kā arī saimnieciskās darbības neveikšanu. Kopumā no minētās neatbilstību summas atgūti 472 tūkst. euro jeb 38,7%, un šis finansējuma tika izlietots citu projektu īstenošanai. Savukārt 2015.gada 1.pusgadā lielākais neatbilstību apjoms (2,2 milj. euro) komersantu īstenotajos projektos tika klasificēts kā aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību.

Analizējot valsts iestāžu īstenoto projektu neatbilstības, secināms, ka salīdzinājumā ar 2015.gada 1.pusgadu, kad neatbilstības sastādīja 40,4%, 2015.gada 2.pusgadā šis radītājs ir tikai 4,5% no kopējā neatbilstību apjoma.

Grafiks Nr.11 „Konstatētās neatbilstības sadalījumā pa neatbilstību veidiem uz 2015.gada 31.decembri pusgadu griezumā, milj. euro”

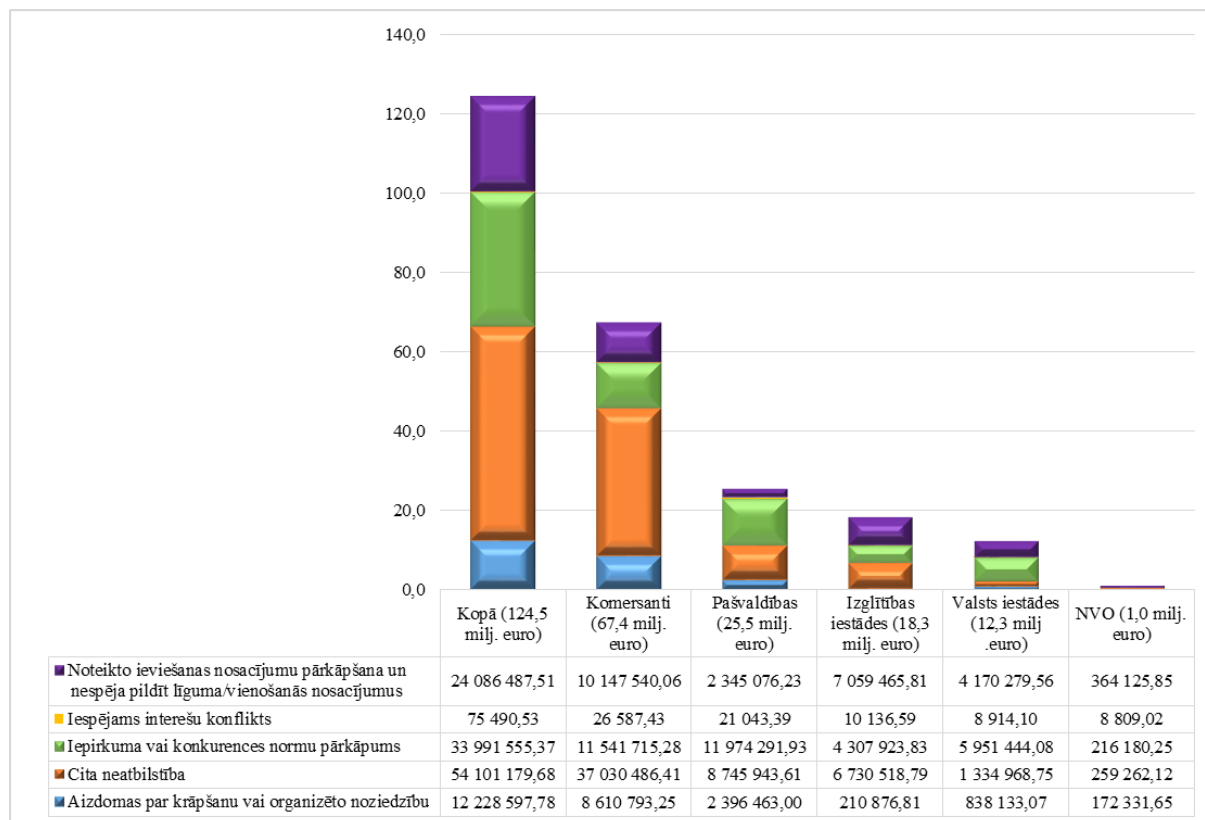
Analizējot konstatētās neatbilstības sadalījumā pa neatbilstību veidiem uz 2015.gada 31.decembri pusgadu griezumā (skatīties grafiku Nr.11), var secināt, ka kopumā neatbilstību apjoma pieaugums pa to veidiem ir mērens un būtiskākais neatbilstību apjoms joprojām tiek konstatēts iepirkumu jomā. Arī 2015.gada 2.pusgadā lielākais neatbilstību apjoms ir ar veidu “Iepirkuma vai konkurences normu pārkāpums” – 4,1 milj. euro jeb 52,7% no kopējā neatbilstību apjoma pārskata periodā. Būtiski ir, ka iepirkumu jomas problemātika ir kopīga visā ES. Līdz ar to EK dienesti ir izstrādājuši vadlīnijas³⁴ par publisko iepirkumu jautājumiem, lai stiprinātu iestāžu kapacitāti efektīvā un pareizā ES fondu vadībā.

Detalizēta informācija par 2007.–2013.gada plānošanas periodā konstatēto neatbilstību apjomu dalījuma pa finansējumu saņēmēju veidiem un neatbilstību veidiem apkopota ziņojuma grafikā Nr.12.

³⁴ ES fondu tīmekļa vietnē - <http://www.esfondi.lv/vadlinijas--skaidrojumi> pieejamas EK vadlīnijas par publisko iepirkumu jautājumiem

FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

Grafiks Nr.12 „Konstatētās neatbilstības sadalījumā pa finansējuma saņēmēju veidiem un pa neatbilstību veidiem kumulatīvi uz 2015.gada 31.decembri, milj. euro”

Pozitīvi vērtējams, ka 2015.gada 2.pusgadā salīdzinājumā ar 2015.gada 1.pusgadu samazinājies neatbilstību ar veidu “Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību” apjoms. Ja 2015.gada 1.pusgadā tas veidoja 21,4% no kopējā neatbilstību apjoma, tad 2015.gada 2.pusgadā – vairs tikai 4,1% no kopējā neatbilstību apjoma.

Savukārt, vērtējot neatbilstību gadījumu skaitu 2015.gadā pusgadu griezumā, lielākais neatbilstību skaits ir vērojams pašvaldību īstenotajos projektos – pārskata periodā tika konstatēti 162 gadījumi jeb 35,4% gadījumu no kopējā neatbilstību skaita. Secināms, ka pašvaldību īstenotajos projektos salīdzinājumā ar komersantiem tiek konstatētas vairāk neatbilstības, bet ar mazāku finansiālu ietekmi uz ES un nacionālo budžetu.

Pārskata periodā 2,4 milj. euro jeb 32,6% no kopējā neatbilstību apjoma 7,8 milj. euro apmērā konstatētas neatbilstības EK audita ietvaros:

Ņemot vērā, ka pārskata periodā ir samazinājies neatbilstību veida “Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību” apjoms, kā arī šādu neatbilstību konstatēšanas gadījumu skaits, secināms, ka veiktie pasākumi krāpšanas risku mazināšanai vērtējami kā pozitīvi un lietderīgi. Arī 2014.-2020.gada plānošanas periodā tiks turpināts darbs pie krāpšanas risku mazināšanas.

2015.gada 2.pusgadā DP „Cilvēkresursi un nodarbinātība” konstatēts neliels neatbilstību apjoms – 0,17 milj. euro, kas kopumā vērtējams pozitīvi un skaidrojams ar plānošanas perioda slēgšanos. Neatbilstības konstatētas IZM un EM administrētajās aktivitātēs un saistāmas ar noteikto ieviešanas nosacījumu pārkāpumiem. Augstas kvalifikācijas darbinieku piesaistes

aktivitātē laužts līgums, jo veicot pēcpārbaudi konstatēts, ka netiek nodrošinātas ilgtspējas prasības (0,08 milj. *euro*).

DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” pārskata periodā konstatēto neatbilstību apjoms ir 2,0 milj. *euro*. Salīdzinot ar iepriekšējo periodu kopējais neatbilstību apjoms ir mazāks par 1,7 milj. *euro*, jeb 45,9%. 1,46 milj. *euro*, jeb 71,7% no minētās DP neatbilstībām pārskata periodā veido 3 neatbilstības aktivitātē "Augstas pievienotās vērtības investīcijas". Visos trijos gadījumos LIAA pieņēma lēmumu pārtraukt projektu īstenošanu un vienpusīgi atkāpties no līgumu saistību izpildes, jo finansējuma saņēmēji nespēja izpildīt līguma nosacījumus un pabeigt projekta ietvaros paredzētās aktivitātes noteiktajā termiņā un līdz ar to iesniegt sadarbības iestādei noslēguma pārskatus. Pārskata periodā tika pārsūdzēta neatbilstība IZM īstenotajā projektā “Vienota nacionālas nozīmes Latvijas akadēmiskā pamattīkla zinātniskās darbības nodrošināšanai izveide”, kura ietvaros tika piemērota finanšu korekcija 25% apmērā no noslēgto līgumu summas par kopējo summu 0,6 milj. *euro*. Ņemot vērā, ka lielākais neatbilstību apjoms ir finansējuma saņēmēju nespēja pildīt līguma nosacījumus aktivitātes “Augstas pievienotās vērtības investīcijas” projektos, un pārējās neatbilstības veido salīdzinoši nelielu apjoma daļu, kopumā secināms, ka DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” ietvaros turpinās pozitīva tendence, un līdz šim veiktie pasākumi neatbilstību apjoma samazināšanā vērtējami kā efektīvi.

Darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” pārskata periodā konstatētais neatbilstību apjoms ir 5,6 milj. *euro*, t.sk. ERAF 4,8 milj. *euro* un KF 0,8 milj. *euro*, kas norāda uz to, ka līdz šim veiktie neatbilstību samazinošie pasākumi ir vērtējami pozitīvi. Salīdzinot ar iepriekšējo periodu ir vērojama pozitīva tendence - kopējais neatbilstību apjoms ir samazinājies par 1,0 milj. *euro*, t.sk. ERAF 0,9 milj. *euro* un KF 0,1 milj. *euro*. Pārskata periodā lielākais kopējais darbības programmas neatbilstību apjoms (3,9 milj. *euro* jeb 70%) un lielākās neatbilstības ir saistītas ar iepirkuma vai konkurences normu pārkāpumiem.

Ņemot vērā informatīvajā ziņojumā par 2014.gada III un IV ceturksni un 2015.gada 1.pusgada sniegto informāciju par apakšaktivitātes “Ģimenes ārstu tīkla attīstība” projektos iegādātiem vairāku LR normatīvo aktu prasībām un EK direktīvai neatbilstošiem svāriem, centralizētā iepirkuma organizētājs Nacionālais veselības dienests ir iesniedzis prasības pieteikumu tiesā, pēc 2015.gada 8.septembra noraidoša tiesas sprieduma un Nacionālā veselības dienesta apelācijas sūdzības atkārtota civillietas izskatīšanas sēde ir nozīmēta uz 2016.gada 18.janvāri un uz ziņojuma sagatavošanas brīdi tiesas spriedums vēl nav pieejams.

2015.gada 22.decembrī RI VAS “Starptautiskā lidosta „Rīga” īstenotā projekta Nr.3DP/3.3.1.4.0/10/IPIA/SM/001 „Starptautiskās lidostas „Rīga” infrastruktūras attīstība” ietvaros veiktās revīzijas ietvaros konstatējusi, ka būvniecības līguma izpildes laikā ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu būvuzraugs ir nomainīts pret citu speciālistu, kurš neatbilst visām iepirkuma nolikumā iekļautajām prasībām. Saskaņā ar nolikumā izvirzītajām prasībām būvuzraugam ir jābūt sertificētam ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu būvdarbu vadīšanā un būvuzraudzībā.

Pamatojoties uz konstatēto, RI ierosinājusi piemērot finanšu korekciju 5% apmērā no konkrētā līguma apjoma jeb 69 tūkst. *euro*.

Veicot speciālista kvalifikācijas pārbaudi, kā arī, lai pārliecinātos par speciālista būvprakses sertifikāta spēkā esamību, finansējuma saņēmējs vadījās pēc IUB Iepirkumu vadlīnijām sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem, kas nosaka, ka pasūtītājs Būvkomersantu reģistra mājas lapā internetā pieejamajā Būvprakses un arhitektu prakses sertifikātu datu bāzē pārliecinās par Pretendenta piedāvātajiem speciālistiem piešķirtajiem sertifikātiem.

Audita laikā tika konstatēts, ka ieraksti Būvniecības informācijas sistēmā (turpmāk – BIS) faktiski atšķiras no prakses, proti, sistēmā ir norādīta tādu dokumentu/ sertifikātu esamība, kas praksē nepastāv.

EM veicot BIS uzrauga funkcijas, komentējot radušos situāciju, sniedza skaidrojumu, ka Būvniecības speciālistu sertificēšanas centrs iekļaušanai BIS būvprakses un arhitekta prakses sertifikātu reģistrā sniedza EM informāciju par būvprakses sertifikātu, norādot sertifikātu jomu (ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu būvdarbu vadīšana un būvuzraudzība) atbilstoši MK 2003.gada 8.jūlijā noteikumiem Nr.383 “Noteikumi par būvprakses un arhitekta prakses sertifikātu piešķiršanu, reģistrēšanu un anulēšanu” (turpmāk – noteikumi Nr.383). Tādējādi, gadījumā, kad būvprakses sertifikāts piešķirts tikai daļā no noteikumu Nr.383 noteiktās jomas BIS būvspeciālistu reģistrā viennozīmīgi (laika periodā līdz 2014.gada 15.oktobrim) pārliecināties nebija iespējams.

RI, izvērtējot revīzijas ziņojuma projekta saskaņošanas laikā kompetento institūciju sniegto informāciju un skaidrojumus, izziņā par revīzijas ziņojuma projekta saskaņošanu pauda viedokli, ka finansējuma saņēmējam pēc BIS datiem nebija iespējams pārliecināties par faktisko speciālista sertificēšanas jomu.

Papildus Latvijas Būvinženieru savienība sniegusi viedokli, ka līdz ar jauno būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības kārtību (MK 2014.gada 7.oktobra noteikumi Nr.610 “Būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības noteikumi”) vairs nevar pastāvēt situācija, kad publiski pieejamos reģistros, tai skaitā BIS būvprakses sertifikātā norādītā būvspeciālista būvprakses joma atšķiras no tās, kas norādīta būvspeciālistam izsniegtajā sertifikātā.

Pamatojoties uz augstāk minēto un ievērojot tiesiskās palāvības principu, nav konstatējama finansējuma saņēmēja vaina, tādējādi nebūtu pamatoti no finansējuma saņēmēja atprasīt atmaksāt šos par neatbilstošiem atzītos līdzekļus. Priekšlikums, kā līdzīgos gadījumos, neatbilstošos izdevumus uzskatīt par atgūtiem, norakstot tos valsts budžeta zaudējumos. Tāpat šobrīd nav konstatējama nepieciešamība citai rīcībai sistēmiska trūkuma novēršanai, jo jautājums jau sakārtots, kā informē Latvijas Būvinženieru savienība.

Lai samazinātu neatbilstību apmēru tiešo vai pastarpināto valsts pārvaldes iestāžu, atvasinātu publisku personu vai citas valsts iestāžu īstenotajos projektos, atbilstoši MK 2011.gada 8.marta sēdes protokollēmuma (protokols Nr.14, 21.§) ceturtajam punktam tiek ierosināts piemērot ierēdņu disciplinārbildības principus. Attiecīgi informācija par ierosināto dienesta izmeklēšanu un disciplinārlietu skaitu apkopota tabulā Nr.3.

Tabula Nr.3 „Ierosināto dienesta izmeklēšanu un disciplinārlietu skaits 2015.gadā, saistībā ar konstatētajām neatbilstībām valsts budžeta iestāžu īstenotajos projektos, kuri līdzfinansēti no ES fondu 2007. – 2013.gada plānošanas perioda, EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentu un Latvijas Šveices sadarbības programmām.”

Resors	Neatbilstību skaits virs 120 euro (summa euro)*	Ierosināto izmeklēšanu skaits*	Ierosināto disciplinārlietu skaits*
VM	5 (16 026,34)	5	0
LM	4 (42 181,86)	4	0
Vkanc	4 (5 373,72)	4	0
IeM	3 (186 178,44)	3	0
TM	3 (11 101,34)	3	0
VARAM	1 (248 585,76)	2	0
SM	2 (8 221,63)	2	0
IZM	1 (46 789,64)	1	0
EM	0	0	0
FM	0	0	0
SIF	0	0	0
KM	0	0	0
VVD	0	0	0
Kopā	23 (564 458,73)	24	0

*Atbilstoši iestāžu sniegtai informācijai

Detalizētāk jautājums tika pārrunāts FM 2015.gada ceturtā ceturkšņa neatbilstību darba grupas sanāsmē, kur tika diskutēts par secinājumiem par 2015.gadu, problēmām, ar kurām iestādes saskārušās, plānotajiem uzlabojumiem, kā arī par neierosinātajām izmeklēšanas lietām.

Attiecībā uz saņemto EK veiktā DP „Infrastruktūra un pakalpojumi” audita gala slēdzienu par finanšu korekcijas piemērošanu visos līgumos, kuru nolikumā iekļauta diskriminējoša prasība, ka apakšuzņēmējiem var nodot ne vairāk kā 70% no kopējā būvdarbu apjoma, ar MK 2015.gada 22.septembra sēdes protokollēmumu (prot. Nr.50, 36.§ 7.punkts) tika noteikts, ka neatbilstoši veiktie izdevumi tiks segti no valsts budžeta. Ņemot vērā saņemto aktuālo informāciju no AI un SI, pārskata periodā ir precizēta piemērojamās sistēmiskās finanšu korekcijas summa. Aprēķināts, ka finanšu korekcija piemērojama 26,4 milj. euro apmērā, no kuriem 22,3 milj. euro ir ES fondu finansējums (finanšu korekcijas apjoma samazinājums kopumā par 88 822,6 euro, salīdzinot ar sākotnējiem aprēķiniem). Precizētā informācija iekļauta arī protokollēmumā. EK ierosinātā finanšu korekcija neietekmē kopējo ERAF un KF fondu izlietojumu, ņemot vērā uzņemto virssaistību apjomu.

EK veiktā audita “Revīzijas iestādes veiktā darba pārbaude attiecībā uz DP "Uzņēmējdarbība un inovācijas" un DP "Infrastruktūra un pakalpojumi"” ietvaros, kur EK konstatējusi, ka iepirkumu nolikumos tiek iekļauta ierobežojoša prasība (“uz piedāvājuma iesniegšanas brīdi nodrošināt sertifikātus atbilstoši Latvijas normatīvo aktu prasībām”), 2015.gada 17.decembrī notika pirms-noklausīšanās procedūra ar EK auditoriem, kurā pārrunāti jautājumi par piemērojamo sistēmisko finanšu korekciju un finanšu korekciju 25% apmērā no būvdarbu

FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

līgumiem VSIA „Bērnu klīniskā universitātes slimnīca” divu projektu ietvaros. Saskaņā ar vienošanos ar EK līdz 2016.gada 29.janvārim iesniegta papildus informācija un argumenti no Latvijas iestādēm, tādējādi, iespējams, EK var samazināt (ja ne atcelt) piemērojamo finanšu korekciju VSIA „Bērnu klīniskā universitātes slimnīca” projektiem. Attiecībā uz sertifikātu jautājumu EK auditori saglabā stingru nostāju, ka finanšu korekcija nav samazināma, bet iespējams diskutēt par atsevišķiem izņēmuma gadījumiem (šādiem nav liela finanšu ietekme). Par EK gala lēmumu FM informēs kārtējā informatīvajā ziņojumā.

Lai izpildītu MK 2014. gada 11. marta protokola Nr. 16 38.§ 10. punktā noteikto uzdevumu un informētu MK par ministriju kā ES fondu finansējuma saņēmēju un to padotības iestāžu kā ES fondu finansējuma saņēmēju īstenotajiem ES fonda projektiem, ja kādā no šiem projektiem kalendārā gada ietvaros finansējuma saņēmējs veicis tādus no ES fonda projekta īstenošanai plānotā valsts budžeta finansējuma neatbilstošus izdevumus, kuri nav iekļauti maksājumu pieprasījumos ES finansējuma atmaksas saņemšanai, ziņojumā tiek sniegta informācija par Valsts sociālās aprūpes centra (turpmāk – VSAC) „Rīga” 2007.-2013.gada plānošanas periodā īstenoto Eiropas Reģionālā attīstības fonda projektu.

Projekta Nr.3DP/3.1.4.1.5./10/IPIA/CFLA/002/002 „Valsts sociālās aprūpes centra „Rīga” sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstība” (turpmāk – projekts) maksājumu pieprasījumos 2015.gada neiekļauto valsts budžeta izdevumu apmērs ir 35 432,31 *euro*. Valsts budžeta neatbilstoši veikto izdevumu iemesls – nepabeigtās būvniecības pārņemšanas rezultātā radušos papildu darbu izmaksas. Projekta ietvaros renovētais būvobjekts tika pārņemts pēc līguma laušanas ar iepriekšējo būvuzņēmēju un ar nepilnīgu izpilddokumentāciju par objektā veiktajiem darbiem, kā rezultātā, veicot būvobjekta tehnisko apsekošanu būvniecības iepirkuma tehniskās specifikācijas vajadzībām, būvexpertiem nebija iespējams noteikt precīzus būvobjekta pabeigšanas apjomus, kā arī papildus izmaksas radās, būvniecības laikā mainoties likumdošanā noteiktajām ugunsdrošības prasībām. Būvobjekta pabeigšanas faktiskais apjoms tika apzināts tikai jaunā būvlīguma izpildes laikā. Lai realizētu projektā noteikto mērķi, sasniegtu noteiktos rezultātīvos rādītājus un atbilstoši plānam noslēgtu projekta īstenošanu 2007.-2013.gada plānošanas perioda izdevumu attiecināmības periodā, VSAC „Rīga” projekta īstenošanas laikā papildus radušos darbus īstenoja noslēgtā būvlīguma ietvaros, bet tā kā minētie izdevumi nevarēja tikt attiecināti no projekta attiecināmajiem izdevumiem, tie uzskatāmi kā neatbilstoši veikti valsts budžeta izdevumi, kurus nevarēja iekļaut maksājumu pieprasījumos.

VSAC „Rīga” ir informējusi, ka ir nodrošināta projekta vadībā iesaistītā personāla rīcības izvērtēšana saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma prasībām, tāpat projekta īstenošanas laikā organizēti projekta vadības procesi, lai maksimāli samazinātu neatbilstoši veikto izdevumu apmēru.

Ņemot vērā, ka projekta īstenošana ir noslēgusies, vienošanās par projekta īstenošanu noslēguma grozījumos tiks fiksēti minētie no valsts budžeta neatbilstoši veiktie izdevumi, samazinot projekta attiecināmās izmaksas un norādot tās pie neattiecināmajām izmaksām ar norādi, ka tās ir izmaksas, ko nevar attiecināt un iekļaut maksājumu pieprasījumos. Papildu darbības netiek noteiktas un izmaksas 35 432,31 *euro* apmērā, kas nevar tikt finansētas no projekta attiecināmajiem izdevumiem, uzskatāmas kā veiktas no valsts budžeta.

FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

6.2. Neatbilstības ES fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā ES fondos līdz 2015.gada 31.decembrim

ES fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā ir konstatēta viena neatbilstība VARAM pārraudzībā esošajā Ogres pašvaldības projektā, kas vērsts uz plūdu riska un krasta erozijas novēršanu. Par noslēgtu būvuzraudzības līgumu bez atbilstošas iepirkuma procedūras finansējuma saņēmējam tikusi piemērota finanšu korekcija 5 354,25 *euro* apmērā, t.i. 25% no noslēgtā līguma kopējās vērtības. Izdevumi ir atgūšanas procesā un tiks ieturēti no noslēguma maksājuma.

SM un CFLA rīcībā esošā informācija par neatbilstībām ES fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā ES fondos līdz 2015.gada 31.decembrim:

Atbilstoši SI sniegtajai informācijai 6.1.5. SAM “Valsts galveno autoceļu segu pārbūve, nestspējas palielināšana” ietvaros septiņos īstenotajos projektos būvdarbu un būvdarbu uzraudzības iepirkumos, kuros iepirkuma līguma cena ir virs ES direktīvu noteiktā sliekšņa, konstatēts, ka nolikumā ir iekļauta prasība par Latvijas normatīvo aktu prasībām atbilstošu sertifikātu nodrošināšanu uz piedāvājuma iesniegšanas brīdi. Eiropas Komisijas Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāta 2014.gada 17.februāra revīzijas ziņojumā (Ares (2014)383690) ir izdarīts secinājums, ka prasība uzrādīt Latvijas sertifikātu piedāvājuma iesniegšanas brīdī ir diskriminējoša, jo tādējādi tiek diskriminēti pakalpojumu sniedzēji, kas ir reģistrēti citās dalībvalstīs vai kas izmanto citās dalībvalstīs reģistrētus ekspertus un ir uzskatāma par EK Direktīvas 2004/18/EK 44.panta 2.punktā, 46.pantā un 48.panta 2.punkta e)apakšpunktā minēto noteikumu pārkāpumu.

Vienlaikus atbilstoši MK 2014.gada 13.oktobra rīkojuma Nr.573 10.punktam SM informē, ka arī 6.3.1. SAM “Palielināt reģionālo mobilitāti, uzlabojot valsts reģionālo autoceļu kvalitāti” ietvaros divos ātrāk uzsākamajos projektos būvdarbu un būvdarbu uzraudzības iepirkumos, kuros iepirkuma līguma cena ir virs ES direktīvu noteiktā sliekšņa, konstatēta augstāk minētā diskriminējoša prasība.

Detalizētāka informācija par SI pieņemtajiem neatbilstību lēmumiem, to apjomu, kā arī maksājumu atgūšanas veidu tiks iekļauta nākamajā MK pusgada ziņojumā.

Informācija par NVA kā ES fondu finansējuma saņēmēja 2015.gadā ES fondu projektu ietvaros veiktajiem valsts budžeta izdevumiem, kas atzīti par neatbilstošiem, un nav iekļauti maksājumu pieprasījumos ES finansējuma atmaksas saņemšanai.

Lai izpildītu MK 2014. gada 11. marta protokola Nr.16. 38.§ 10.punkta uzdevumu un informētu MK par ministriju kā ES fondu finansējuma saņēmēju un to padotības iestāžu kā ES fondu finansējuma saņēmēju īstenotajiem ES fonda projektiem, ja kādā no šiem projektiem kalendārā gada ietvaros finansējuma saņēmējs veicis tādus no ES fonda projekta īstenošanai plānotā valsts budžeta finansējuma neatbilstošus izdevumus, kuri nav iekļauti maksājumu pieprasījumos ES finansējuma atmaksas saņemšanai, LM sniedz informāciju par diviem NVA īstenotiem ESF projektiem 2014.-2020.gada plānošanas periodā, kuros 2015.gadā konstatēti maksājumu pieprasījumos neiekļauti valsts budžeta izdevumi:

1. Projekts Nr.7.1.1.0/15/I/001 “Atbalsts bezdarbnieku izglītībai”. Maksājumu pieprasījumos neiekļauto valsts budžeta izdevumu apmērs veido 200 *euro*. Valsts budžeta

FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

neatbilstoši veikto izdevumu iemesls – bezdarbnieki (kopskaitā divi) tika iesaistīti praktiskajā apmācībā pie darba devēja un attiecīgi pieņemti lēmumi par finanšu atlīdzības piešķiršanu reģionālās mobilitātes ietvaros atbilstoši normatīvajam regulējumam. Abi bezdarbnieki dalību pasākumā pārtrauca, t.sk. vienā gadījumā neiesniedza mobilitātes pabalsta izlietojumu pamatojošus dokumentus, lai varētu veikt neizmantotās izmaksātās naudas summas atmaksu, kā rezultātā ir radušies neattiecināmie izdevumi 200 *euro* apmērā. Neattiecināmie izdevumi tiks atgūti no parādniekiem LR normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

2. Projekts Nr. 7.2.1.2/15/I/001 „Jauniešu garantijas”. Maksājumu pieprasījumos neiekļauto valsts budžeta izdevumu apmērs 25 262,03 *euro*. Valsts budžeta neatbilstoši veikto izdevumu iemesla pamatā ir divi iemesli, t.i.:

a) projekta ietvaros tika apmaksāts personāla papildatvaļinājums, ņemot vērā NVA piemēroto praksi papildatvaļinājumu piešķirt par darbinieka aktuālajām darba attiecībām, nevis nostrādāto laiku projekta ietvaros. Savai pieejai NVA izmantoja argumentus, ka nav izstrādāta metodika aprēķinam par konkrētu papildatvaļinājuma dienu skaita atbilstību noteiktam darbinieka nostrādātam darba periodam, līdz ar to piešķirot papildatvaļinājumu par iepriekšējo periodu, nav iespējams ievērot proporcionalitātes principu, mainoties finansējuma avotam. Līdz ar to NVA tika piemērota prakse papildatvaļinājumu piešķirt par darbinieka aktuālajām darba attiecībām un finansējumu. Savukārt FM izstrādāto “Vadlīniju attiecināmo un neattiecināmo izmaksu noteikšanai 2014.-2020.gada plānošana periodā” (turpmāk – vadlīnijas) 6.8.8.apakšpunkts nosaka, ka, piešķirot jebkāda veida atvaļinājumu (t.sk. arī papildatvaļinājumu) darbiniekiem, kuru atlīdzība ES fondu līdzfinansēto projektu ietvaros tiek segta no ES fondu līdzekļiem, ir jāievēro proporcionalitātes princips, proti, ES fonda projekta īstenošanā iesaistītā personāla atlīdzības izmaksas, t.sk. arī papildatvaļinājuma izmaksas, ir attiecināmas proporcionāli un tikai par laika periodu, kas ir nostrādāts projekta īstenošanai. Vadoties no minētā, nav ievērots vadlīnijās minētais, kā rezultātā ir radušās neattiecināmās izmaksas 24 328,85 *euro* apmērā, kas nevar tikt finansētas no projekta attiecināmiem izdevumiem, un uzskatāmas kā veiktas no valsts budžeta.

NVA kā finansējuma saņēmējs ir veicis papildu darbības minētā jautājumu risināšanai, t.i., ir pārskatītas aprēķina un uzskaites procedūras, proti, aprēķini tiek veikti manuāli, izdalot uz projekta periodu attiecināmo („domājamo”) izmaksu daļu, to manuāli ievadot uzskaites sistēmā, un izmaksas, kas nav attiecināmas uz projekta tiešajām izmaksām, tiek segtas no projektu netiešajām izmaksām.

b) jauniešiem – bezdarbniekiem tiek izsniegts avansa pieprasījums, lai saņemtu atlīdzību transporta un dzīvošanas izdevumu segšanai atbalsta pasākuma “Atbalsts jauniešu reģionālajai mobilitātei” ietvaros. Noslēdzot dalību pasākumā, bezdarbnieki nav atmaksājuši faktiski neizlietoto finansējumu. Minētā rezultātā ir radušies neattiecināmie izdevumi 933,18 *euro* apmērā. Neattiecināmie izdevumi tiks atgūti no parādniekiem LR normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

NVA organizē valsts budžeta neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu atbilstoši normatīvajam regulējumam, kā arī NVA attiecināmos gadījumos veic darbinieku atbildības izvērtējumus saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma prasībām.

Pārējos LM kā ES fondu finansējuma saņēmēja un tās padotības iestāžu kā ES fondu finansējuma saņēmēju īstenotajos projektos 2015.gadā maksājumu pieprasījumos neiekļauti neatbilstoši veikti valsts budžeta izdevumi nav konstatēti.

6.3. Neatbilstības EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentos un Šveices programmā

Līdz pārskata perioda beigām EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentos par neattiecināmiem izdevumiem ir atzīti 85,3 tūkst. *euro* jeb 0,1% no pieejamā finanšu instrumentu finansējuma, savukārt Šveices programmā - 200,5 tūkst. *euro* jeb 0,4% no pieejamā Šveices finansējuma. 2015.gada 2.pusgadā ir konstatēti neatbilstoši veiktie izdevumi:

- EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentos dažāda veida programmu apsaimniekotāju un projektu īstenotāju izmaksu attiecināmības nosacījumu pārkāpumos 48,9 tūkst. *euro* apmērā.
- Šveices programmā „Atbalsts jaunatnes iniciatīvu attīstībai attālos vai mazattīstītos reģionos” 10,6 tūkst. *euro* apmērā vienā no pašvaldību apakšprojektiem.

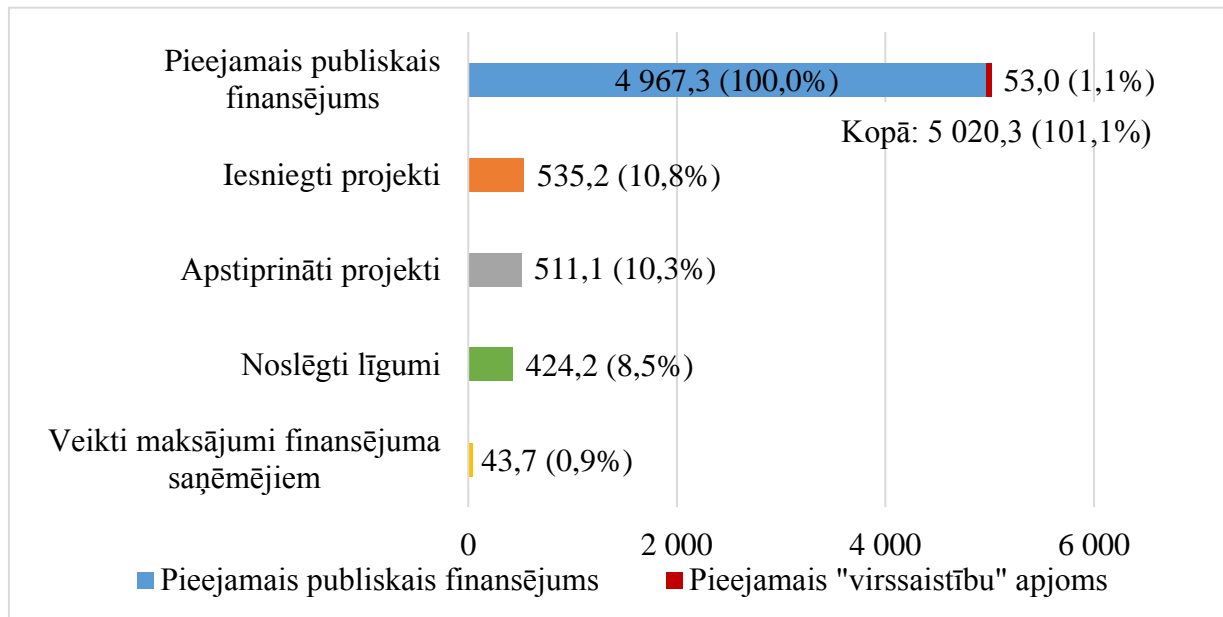
EEZ finanšu instrumenta programmā “NVO Fonds” SIF tiesvedības process par piešķirtā finansējuma atgūšanu no biedrības „Asociācija „Ģimene”” (pēc konstatētās neatbilstības projektā Nr.2012.EEZ/DAP/MIC/080/5/R/079 „Pilsoniskās sabiedrības un iedzīvotāju līdzdalība dzimumu līdztiesības politikas izstrādē un īstenošanā” attiecībā uz dzimumu līdztiesības principa ievērošanu projekta īstenošanā, sākotnēji informācija iekļauta Informatīvajā ziņojumā par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas apguvi līdz 2014.gada 30.jūnijam) ir noslēdzies ar izlīgumu. Tā rezultātā SIF rosina MK lemt par šo neatbilstošo izdevumu 8 017,64 *euro* apmērā norakstīšanu no valsts budžeta zaudējumos.

7. 2014.–2020.gada plānošanas perioda ES fondu ieviešana

Investīciju progress:

Kopā no ES fondu projektu īstenošanai pieejamiem 5,0 mljrd. *euro* publiskā finansējuma, kas ietver gan ES fondu finansējumu, gan arī valsts budžeta un pašvaldību budžeta līdzfinansējumu (neskaitot piešķirtā valsts budžeta virssaistību finansējumu 53,0 milj. *euro*), līdz 2015.gada 31.decembrim jau ir noslēgti 39 līgumi par projektu īstenošanu 424,2 milj. *euro* apmērā, t.i., 8,5%. Savukārt finansējuma saņēmējiem ir izmaksāti 43,7 milj. *euro* jeb 0,9%, to parāda arī grafiks Nr.13.

Grafiks Nr.13 „ES fondu finanšu investīcijas līdz 2015.gada 31.decembrim; Publiskais finansējums, milj. euro (% no pieejamā publiskā finansējuma)”

Detalizētāku informāciju par veiktajām finanšu investīcijām un finanšu progresu skatīt pielikumā Nr.2, ES fondu tīmekļa vietnē³⁵. Kā arī 2016.gada 10.februārī prezentēto materiālu Saeimas Pīerasījumu komisijā³⁶. Analizējot ziņojuma 4.pielikuma informāciju par rādītājiem, secināms, ka 2018.gada vērtības var netikt sasniegtas (t.i., netiks deklarēti maksājumi pilnā apmērā pēc šī brīža prognozēm uz 2018.g.) un pastāv riski šādos prioritārajos virzienos:

- 1) 4.prioritārajā virzienā “Pāreja uz ekonomiku ar zemu oglekļa emisijas līmeni visās nozarēs” (KF: 30 681 543 *euro* jeb 97% no 2018.g. vērtības)
- 2) 8.prioritārajā virzienā “Izglītība, prasmes un mūžizglītība” (ERAF: 100 060 988 *euro* jeb 81% no 2018.g. vērtības)
- 3) 9.prioritārajā virzienā “Sociālā iekļaušana un nabadzības apkarošana” (ERAF: 45 434 185 *euro* jeb 84% no 2018.g. vērtības).

Kritiskā robeža ir ja izpilde mazāka par 65%, kad EK var rosināt pārdalīt 6% snieguma rezervi citām jomām. Tā vēl nav sasniegta, līdz ar to VI rūpīgi sekos līdzī turpmākām novirzēm SAM grafikā, kā arī gan stratēģiskā līmenī, gan ieviešanas līmenī darīs maksimāli iespējamo, lai paātrinātu augstāk minēto prioritāro virzienu SAM investīciju progresu.

SAM/pasākumu ieviešana:

Pārskata periodā ir veikti nozīmīgi soļi ES fondu 2014.–2020.gada plānošanas perioda ieviešanā. Līdz 2016.gada janvāra vidum ir izstrādāti un apstiprināti 36 MK noteikumi par SAM un to pasākumu īstenošanu, kas ir aptuveni trešā daļa no kopā plānotajiem. Tāpat ir izsludinātas 25 projektu iesniegumu atlases par kopējo ES fondu finansējumu 571,1 milj. *euro* apmērā. Notiek intensīvs darbs pie pārējo SAM un to pasākumu īstenošanas nosacījumu izstrādes un atlašu uzsākšanas, kā arī citu uzsākšanas priekšnosacījumu izpildes, lai

³⁵ ES fondu tīmekļa vietnes sadaļā: http://www.esfondi.lv/14-20_finansu-progress

³⁶ Pieejams ES fondu tīmekļa vietnes sadaļā: <http://www.esfondi.lv/prezentacijas>

FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

nodrošinātu savlaicīgu ES fondu 2014.–2020.gada plānošanas perioda investīciju uzsākšanu un finansēšanas nepārtrauktību nozarēs.

Atbilstoši SAM ieviešanas laika grafikam šobrīd tiek kavēta vairāku SAM uzsākšanas priekšnosacījumu izpilde, kā arī ieviešanas nosacījumu izstrāde atsevišķu AI (EM, IZM, KM, VARAM, VM, SM) pārziņā esošajiem SAM, lai varētu uzsākt projektu iesniegumu atlases, kas, cita starpā, nereti ir saistīts ir ilgstošo ieviešanas nosacījumu saskaņošanas procedūru ar iesaistītajām pusēm, it sevišķi sociālajiem partneriem, kā arī citos gadījumos – saistībā ar nepieciešamību atsevišķus jautājumus (piemēram, valsts atbalsta nosacījumus, lielo projektu īstenošanas nosacījumus) saskaņot ar EK. Aktuālā informācija par SAM ieviešanas progresu pieejama FM ikmēneša informatīvajā ziņojumā par ES fondu investīciju progresu (katru mēnesi tiek publicēts ES fondu tīmekļa vietnē: <http://www.esfondi.lv/page.php?id=667>).

Lai turpmākajā periodā nodrošinātu pārdomātu un savlaicīgu īstenošanas nosacījumu izstrādes procesu un tā uzraudzību, jāaktualizē MK 2015.gada 14.jūlija sēdē saskaņotais SAM ieviešanas laika grafiks. Atbilstoši MK 2015.gada 10.marta sēdes protokollēmuma Nr.14 27.§ 11.punktam, FM katru mēnesi iesniedz MK operatīvo ziņojumu ar aktuālāko informāciju par ES fondu 2014.–2020.gada plānošanas perioda ieviešanas progresu. Attiecīgi turpmāk kā atskaites punkts ieviešanas progresam tiks izmantots aktualizētais laika grafiks (informatīvā ziņojuma 6.pielikums), izmaiņas veicot īpaši pamatotos gadījumos, un tikai gadījumos, ja tās saskaņotas Koalīcijas partneru darba grupā par ES fondu jautājumiem vai MK.

Tomēr vienlaikus jāatzīmē, ka pārskata periodā ir sekmīgi uzsākta vairāku SAM/pasākumu īstenošana, ļaujot uzsākt investīcijas transporta, veselības, nodarbinātības, plūdu risku mazināšanas, izglītības u.c. jomās. Ar līdz šim uzsāktajām projektu iesniegumu atlasēm var iepazīties CFLA tīmekļa vietnē <http://www.cfla.gov.lv/lv/es-fondi-2014-2020/izsludinatas-atlases>).

SM vērš uzmanību, ka ES fondu 2014.-2020.gada plānošanas perioda vadības likumā neparedz AI funkciju veikt lielo projektu sagatavošanas un ieviešanas gaitas uzraudzību tādā detalizācijā, kā to šobrīd pieprasa EK, līdz ar to attiecīgajām AI nav papildu finanšu resursu minētās funkcijas veikšanai. SM aicina izskatīt iespēju veikt grozījumus ES fondu 2014.-2020.gada plānošanas perioda normatīvajos aktos, paredzot AI atsevišķu funkciju lielo projektu sagatavošanas un ieviešanas uzraudzībā. Tuvākajā laikā VI plāno piedāvāt risinājumu saistībā ar AI iesaisti lielo projektu ieviešanas sagatavošanā un uzraudzībā.

2016.gada I pusgadā plānots uzsākt ievērojamu skaitu SAM/pasākumu īstenošanu izglītības, transporta, vides, energoefektivitātes, veselības kā arī uzņēmējdarbības jomā, tomēr vēl nav izpildīti SAM/pasākumu uzsākšanas priekšnosacījumi (kritēriji, MK noteikumi) (skatīt informāciju ministriju griezumā zemāk). Tāpat darbs pie *ex-ante* nosacījumu izpildes (detalizēta informācija 7.1.apakšadaļā).

Tālāk sniegta informācija par SAM/pasākumu ieviešanas statusu ministriju griezumā, par atskaites punktu izmantojot sākotnējo, MK 2015.gada 14.jūlija sēdē saskaņoto SAM laika grafiku.

Tabula Nr.4 "EM progress uz 2016.gada 20.janvāri SAM ieviešanā"

EM SAM/pasākumu ieviešanas statuss				
SAM/pasākumu kopējais skaits		20		
SAM kopējais KP finansējums, euro		764 306 380		
Statuss		Kavēts	Izpildīts	Nav pienācis
SAM/ pasākumu skaits	Sākotnējā novērtējuma iesniegšana	2	17	1
	Kritēriji iesniegti AK	1	17	2
	MK noteikumu izsludināti VSS	4	11	5
	MK noteikumu apstiprināšana MK	5	3	12
	Uzsākta atlase	4	0	16
	Noslēgti līgumi	-	-	-
Riski	<u>Tehnoloģiju pārnese programma</u>			
	Par vienu ceturksni kavējās tehnoloģiju pārnese programmas (ERAF 24,5 milj. euro) īstenošanas dokumentu izstrāde, kas rada risku par finanšu rādītāju sasniegšanu līdz 2018.gadam. EM sadarbībā ar FM ir izstrādājusi priekšlikumu jaunam pasākuma ieviešanas modelim, kas paredz 2 pasākumu apvienošanu - 1.2.1.3. pasākums „Inovāciju vaučeri MVK” (turpmāk – 1.2.1.3. pasākums) tiks apvienots ar 1.2.1.2.pasākumu “Atbalsts tehnoloģiju pārnese sistēmas pilnveidošanai” un ieviests ar LIAA starpniecību, kurā kā papildus struktūrvienība tiks izveidots Vienotais tehnoloģiju pārnese centrs. Pasākuma sākotnējais novērtējums līdz 2016.gada 23.februārim tiks nosūtīts saskaņošanai AK dalībniekiem un tiks š.g. martā tiks uzsāktas diskusijas par programmas ieviešanas modeli (sarežģīta programma). Tehnoloģiju pārnese programma papildina virkni IZM un EM aktivitātes atbalstam pētniecībai un inovācijai un tai ir ietekme uz citu pasākumu rezultātiem.			
	<u>Finanšu instrumenti</u>			
	Lai nodrošinātu finanšu pieejamības nepārtrauktību saimnieciskās darbības veicējiem līdz jaunu atbalsta instrumentu ieviešanai, ir pagarinātas finanšu instrumentu 2007.–2013.plānošanas perioda atbalsta aktivitātes (mikro aizdevumu, aizdevumu uzņēmējdarbības uzsācējiem un aizdevumu un īstermiņa eksporta kredītu garantiju līgumu slēgšana paredzēta līdz 2016.gada jūnijam un riska kapitāla ieguldījumiem – līdz 2016.gada oktobrim). Tomēr neskatoties uz to, ka finanšu instrumentu 2007.–2013.plānošanas perioda atbalsta aktivitātes ir pagarinātas, joprojām pastāv risks to savlaicīgai uzsākšanai un finansējuma pārrāvumam. Lai nodrošinātu 2014.-2020.gada plānošanas perioda finanšu instrumentu uzsākšanu, nepieciešama līguma par fondu fondu starp Atlum un CFLA noslēgšana (līgumu slēgšana indikatīvi paredzēta 2016.gada maijā). Ņemot vērā, ka riska kapitāla fondu pārvaldnieki tiks izvēlēti publiskās iepirkumu procedūras ietvarā, pastāv risks, ka akselerācijas, sēklas un sākuma kapitāla fondi un izaugsmes kapitāla fondi tiks ieviesti vēlāk, nekā paredzēts (normatīvie akti publisko iepirkumu jomā paredz apstrīdēšanas iespējas dažādās iepirkumu stadijās). Biznesa eņģeļu pasākuma MK noteikumus plānots apstiprināt 2017.gada janvārī, sākotnēji līgumu/vienošanās slēgšana par projekta īstenošanu bija plānota 2016.gada IV ceturksnī.			
<u>Daudzdzīvokļu māju siltināšanas programma.</u>				

FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

	<p>EM dots uzdevums iesniegt MK noteikumu projektu apstiprināšanai MK līdz 2016.gada 29.februārim.</p> <p>2016.gada 25.janvārī tika saņemts EK DG COMP viedoklis par valsts atbalstu šajā programmā. MK noteikumu projekts ir precizēts atbilstoši valsts atbalsta regulējumam un 2016.gada 8.februārī nosūtīts oficiālajai saskaņošanai iestādēm un citiem partneriem. Vienlaicīgi EK DG Regio ir informējusi, ka Komisijas dienesti šī jautājumā risināšanā un īstenošanā (EK bažu noņemšana) paļaujas uz atbilstošo kompetento iestāžu ekspertīzi, nodrošinot tirgus situācijai atbilstošākās daudzdzīvokļu māju siltināšanas shēmas palaišanu un DP “Izaugsmes un nodarbinātība” noteikto mērķu sasniegšanu.</p> <p>EM un FM ir vienojušās, ka MK noteikumi tiek virzīti tālākai apstiprināšanai un atbalsta intensitātes uzraudzīšana netiks regulēta MK noteikumos, bet Altum kārtībās par atbalsta izsniegšanu un uzraudzību, saskaņojot to ar EM un FM.</p> <p>Sākotnēji bija plānots, ka Altum projekta atlase tiks uzsākta 2015.gada jūlijā. Tomēr, ņemot vērā aktuālo situāciju un saskaņošanas stadiju, paredzams, ka aizkavēšanās būs par vismaz 8 mēnešiem.</p>
--	---

Tabula Nr.5 “IZM progress uz 2016.gada 20.janvāri SAM ieviešanā”

IZM SAM/pasākumu ieviešanas statuss				
SAM/pasākumu kopējais skaits		28		
SAM kopējais KP finansējums, <i>euro</i>		784 208 468		
Statuss		Kavēts	Izpildīts	Nav pienācis
SAM/ pasākumu skaits	Sākotnējā novērtējuma iesniegšana	13	12	3
	Kritēriji iesniegti AK	12	12	4
	MK noteikumu izsludināti VSS	6	12	10
	MK noteikumu apstiprināšana MK	4	5	19
	Uzsākta atlase	7	2	19
	Noslēgti līgumi	-	1	-
Riski	<p><u>Zinātnes infrastruktūra</u></p> <p>Ņemot vērā, ka IZM VSS atlika ziņojuma par pētniecības un inovācijas (P&I) infrastruktūras kartējumu iesniegšanu līdz 2016.gada 1.jūnijam (priekšnoteikums investīciju veikšanai pasākuma ietvaros), pastāv risks, ka tiks aizkavēta programmas “P&A infrastruktūras attīstīšana Viedās specializācijas jomās un zinātnisko institūciju institucionālās kapacitātes stiprināšana” ieviešana (pasākums Nr. 1.1.1.4.). Tāpat nav ticis ievērots pasākuma materiālu (kritēriji un sākotnējais novērtējums) iesniegšanas termiņš izskatīšanai AK – 2015.gada decembris. Ņemot vērā, ka pasākums ir papildinošs IZM praktisko pētījumu programmai (pasākums Nr. 1.1.1.1.) un pēcdoktorantūras pētījumu programmai (pasākums Nr. 1.1.1.2.), gan arī EM kompetences centru programmai (pasākums Nr. 1.2.1.1.), programmas ieviešanas aizkavēšana var negatīvi ietekmēt arī pārējo programmu rezultātus. (ERAF – 98 milj. <i>euro</i>).</p> <p><u>Atbalsts pieteikumu gatavošanai Horizonts 2020</u></p>			

<p>Risks par finansējuma pārrāvumu pasākumam “Atbalsts starptautiskās sadarbības projektiem pētniecībā un inovācijās” (pasākums Nr.1.1.1.5.), jo nav ticis ievērots termiņš kritēriju priekšlikuma iesniegšanai izskatīšanai AK sēdē un MK noteikumu projekta izsludināšanai VSS – 2015.gada decembris. (ERAF – 32,5 milj. <i>euro</i>).</p> <p><u>Inovāciju granti studentiem</u></p> <p>Tiek aizkavēta 1.1.1.3.pasākuma “Inovāciju granti studentiem” ieviešana, jo nav ticis ievērots termiņš kritēriju priekšlikuma iesniegšanai izskatīšanai AK sēdē un MK noteikumu projekta izsludināšanai VSS – 2015.gada decembris.</p> <p><u>Augstākā izglītība:</u></p> <p>Nepieciešama analīze par augstāko izglītību, kas pamatotu investīciju veikšanu uz rezultātiem orientētas efektīvas augstākās izglītības pārvaldības īstenošanai.</p> <p>Ieviešanas uzsākšanu kavē tas, ka vēl nav izstrādāts izglītības infrastruktūras kartējums pa visiem izglītības līmeņiem un nav saskaņots ar EK, kas ir priekšnosacījums ieguldījumu uzsākšanai.</p> <p><u>Vispārējā izglītība</u></p> <p>Ieviešanas uzsākšana tiek kavēta, jo būtiski iekavējusies konceptuālā ziņojuma par agrīni skolu pametušo jauniešu skaita samazināšanu izstrāde, kas ir arī viens no priekšnosacījumiem investīciju uzsākšanai (ex-ante nosacījums, kura izpildes termiņš tiek kavēts). Konceptuālais ziņojums izsludināts VSS 2015.gada 5.novembrī, izvērtējot saņemtos komentārus par ziņojuma projektu, IZM ir nepieciešams papildu laiks konceptuālā ziņojuma precizēšanai un saskaņošanai, t.sk. diskusijām ar iesaistītajām pusēm. Plānots, ka konceptuālais ziņojums tiks iesniegts apstiprināšanai MK un virzīts izskatīšanai ES fondu apakškomitejā 2016.gada martā</p> <p>Ieviešanas uzsākšanu kavē tas, ka vēl nav izstrādāts izglītības infrastruktūras kartējums pa visiem izglītības līmeņiem un nav saskaņots ar EK, kas ir priekšnosacījums ieguldījumu uzsākšanai. Attiecībā uz vispārējās izglītības iestāžu infrastruktūru ir noteikti pamatprincipi kartējuma izstrādei³⁷, kā 8.1.2.SAM ietvaros atbalstāmo vispārējās izglītības iestāžu stratēģiskie priekšatlases kritēriji.)<u>Pieaugušo izglītība:</u></p> <p>Ieviešana kavējas, jo iekavējusies pieaugušo izglītības stratēģijas izstrāde, lai varētu uzsākt investīciju ieguldījumus. Stratēģijas projekts tika izsludināts VSS 2015.gada 2.jūlijā., taču joprojām nav saņemts precizēts stratēģijas projektu (saskaņā ar vienošanos ar EK tas bija jāpaveic līdz 2015.gada septembra beigām).</p> <p><u>Profesionālā izglītība:</u></p> <p>Ieviešanas uzsākšanas aizkavēšanās 8.1.3.SAM Palielināt modernizēto profesionālās izglītības iestāžu skaitu” uzsākšanā saistīta ar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ilgstošo diskusiju procesu nacionālās vienošanās panākšanai par SAM finansējuma sadalījuma metodiku; 2) ES fondu uzraudzības komitejas sēdē³⁸ nolemto par SAM projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriju apstiprināšanu ar nosacījumu, ka tiek turpinātas
--

³⁷ apstiprināti MK 2015.gada 29.septembrī (Prot.Nr.51, 57.§)

³⁸ 2015.gada 24.novembra sēde, protokols Nr. P-2015/UK/3

	diskusijas par sākotnējo novērtējumu, kartējumu un MK noteikumu projektu ³⁹ . Šobrīd turpinās sākotnējā paplašinātā novērtējuma saskaņošana ar EK pārstāvjiem.
--	---

Tabula Nr.6 “*KM progress uz 2016.gada 20.janvāri SAM ieviešanā*”

KM SAM/pasākumu ieviešanas statuss				
SAM/pasākumu kopējais skaits		3		
SAM kopējais KP finansējums, <i>euro</i>		115 573 346		
Statuss		Kavēts	Izpildīts	Nav pienācis
SAM/ pasākumu skaits	Sākotnējā novērtējuma iesniegšana	-	3	-
	Kritēriji iesniegti AK	-	3	-
	MK noteikumu izsludināti VSS	-	3	-
	MK noteikumu apstiprināšana MK	1	-	2
	Uzsākta atlase	-	-	3
	Noslēgti līgumi	-	-	-
Riski	Ņemot vērā SAM ieviešanas aizkavēšanos, pastāv iespēja nesasniegt 2018.gada noteiktos finanšu rādītājus.			

Tabula Nr.7 „*LM progress uz 2016.gada 20.janvāri SAM ieviešanā*”

LM SAM/pasākumu ieviešanas statuss				
SAM/pasākumu kopējais skaits		22		
SAM kopējais KP finansējums, <i>euro</i>		349 762 153		
Statuss		Kavēts	Izpildīts	Nav pienācis
SAM/ pasākumu skaits	Sākotnējā novērtējuma iesniegšana	-	18	4
	Kritēriji iesniegti AK	-	18	4
	MK noteikumu izsludināti VSS	-	18	4
	MK noteikumu apstiprināšana MK	-	14	8
	Uzsākta atlase	0	14	8
	Noslēgti līgumi	-	14	-
Riski	LM kopumā precīzi ievēro SAM/pasākumu ieviešanas laika grafikā plānotos termiņus. Pagaidām nav iemesla uzskatīt, ka pastāv risks nesasniegt 2018.gadam noteiktos snieguma ietvara un finanšu mērķus. LM arī ir vislielākais progress SAM ieviešanas nosacījumu izstrādē.			

Tabula Nr.8 „*SM progress uz 2016.gada 20.janvāri SAM ieviešanā*”

SM SAM/pasākumu ieviešanas statuss				
SAM/pasākumu kopējais skaits		14		
SAM kopējais KP finansējums, <i>euro</i>		1 319 355 340		
Statuss		Kavēts	Izpildīts	Nav pienācis
SAM/ pasākumu skaits	Sākotnējā novērtējuma iesniegšana	2	9	3
	Kritēriji iesniegti AK	4	10	0
	MK noteikumu izsludināti VSS	5	4	5
	MK noteikumu apstiprināšana MK	3	3	8

³⁹ izsludināts VSS 2015.gada 8.oktobrī

	Uzsākta atlase	3	2	9
	Noslēgti līgumi		1	
Riski	<p>Iespējami riski saistīti ar to, ka SM pārziņā ir finansiāli ietilpīgākie SAM, tai skaitā lieli projekti (Rīgas tramvaja līnijas attīstība, dzelzceļa tīkla elektrifikācija, kopā 442,6 milj. euro).</p> <p>Dzelzceļa elektrifikācijas projektam plānotais finansējums veido vairāk kā ceturto daļu no prioritārajam virzienam "Ilgtspējīga transporta sistēma" pieejamā KF finansējuma.</p> <p>Nemot vērā finansiālo ietekmi negatīvu risku iestāšanās gadījumā, lielo projektu ieviešanas gaita tiek īpaši uzraudzīta.</p> <p>SM līdz 2016.gada 15.februārim jāsniedz ziņojums MK Dzelzceļa tīkla elektrifikācijas projekta attīstības gaitu, pamatojot izvēlēto projekta risinājumu, iekļaujot informāciju, kā tiek risināti JASPERS ekspertu ieteikumi un citi būtiskākie problemātiskie jautājumi, kā arī priekšlikumu par kopējā ilgtermiņa projekta politisko pārvaldību.</p>			

Tabula Nr.9 "TM progress uz 2016.gada 20.janvāri SAM ieviešanā"

TM SAM/pasākumu ieviešanas statuss				
SAM/pasākumu kopējais skaits		3		
SAM kopējais KP finansējums, euro		17 992 213		
Statuss		Kavēts	Izpildīts	Nav pienācis
SAM/ pasākumu skaits	Sākotnējā novērtējuma iesniegšana	-	1	2
	Kritēriji iesniegti AK	-	1	2
	MK noteikumu izsludināti VSS	-	1	2
	MK noteikumu apstiprināšana MK	-	1	2
	Uzsākta atlase	-	-	3
	Noslēgti līgumi	-	-	-
Riski	<p>TM kopumā ievēro SAM/pasākumu ieviešanas laika grafikā plānotos termiņus. Pagaidām nav iemesla uzskatīt, ka pastāv risks nesasnēgt 2018.gadam noteiktos snieguma ietvara un finanšu mērķus.</p>			

Tabula Nr.10 "VARAM progress uz 2016.gada 20.janvāri SAM ieviešanā"

VARAM SAM/pasākumu ieviešanas statuss				
SAM/pasākumu kopējais skaits		14		
SAM kopējais KP finansējums, euro		689 820 689		
Statuss		Kavēts	Izpildīts	Nav pienācis
SAM/ pasākumu skaits	Sākotnējā novērtējuma iesniegšana	4	7	3
	Kritēriji iesniegti AK	4	7	3
	MK noteikumu izsludināti VSS	4	7	3
	MK noteikumu apstiprināšana MK	2	4	8
	Uzsākta atlase	4	1	9
	Noslēgti līgumi	-	1	-
Riski	<p>IKT projektu uzsākšanu kavē tas, ka vēl nav MK iesniegta un apstiprināta vienotā IKT mērķarhitektūra.</p>			

	Atkritumu apsaimniekošanas jomā bijusi negatīva pieredze ES fondu 2007.–2013.gada plānošanas periodā, kā rezultātā netika apgūts pieejamais finansējums lielā apjomā. Ūdenssaimniecības jomā būtiski nodrošināt savlaicīgu investīciju uzsākšanu, lai nodrošinātu ES direktīvu prasību izpildi.
--	--

Tabula Nr.11 „VM progress uz 2016.gada 20.janvāri SAM ieviešanā”

VM SAM/pasākumu ieviešanas statuss				
SAM/pasākumu kopējais skaits		6		
SAM kopējais KP finansējums, <i>euro</i>		230 949 123		
Statuss		Kavēts	Izpildīts	Nav pienācis
SAM/ pasākumu skaits	Sākotnējā novērtējuma iesniegšana	2	3	1
	Kritēriji iesniegti AK	2	3	1
	MK noteikumu izsludināti VSS	2	3	1
	MK noteikumu apstiprināšana MK	-	1	5
	Uzsākta atlase	-	1	5
	Noslēgti līgumi	-	-	-
Riski	Pastāv risks aizkavēties visiem VM projektiem, ņemot vērā, ka datu nesavlaicīgas iegūšanas dēļ aizkavējies Pasaules bankas pētījums 9.2.3.SAM ⁴⁰ ietvaros, jo uz šī pētījuma pamata VM izstrādās veselības attīstības vadlīnijas kā pamatu pārējiem ES fondu ieguldījumiem. Līdz ar to pastāv risks nesasniegt 2018.gadam noteiktos snieguma ietvara un finanšu mērķus.			

- **ZM progress uz 2016.gada 20.janvāri SAM ieviešanā**

ZM pārziņā ir viens SAM ar kopējo KP finansējumu 36 881 516 *euro*. Pārskata periodā ir apstiprināti MK apstiprināti noteikumi par 5.1.2.SAM “Samazināt plūdu riskus lauku teritorijās” īstenošanu.

- **VKanc progress uz 2016.gada 20.janvāri SAM ieviešanā**

VKanc pārziņā ir viens SAM ar kopējo KP finansējumu 8 067 683 *euro*. Pārskata periodā ir apstiprināti MK noteikumi par 3.4.2.SAM “Valsts pārvaldes profesionālā pilnveide labāka tiesiskā regulējuma izstrādē mazo un vidējo komersantu atbalsta, korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomās” īstenošanu, kā arī uzsākta projektu iesniegumu atlase. Līdz 2016.gada 20.janvārim noslēgti divi līgumi par projektu īstenošanu.

Komunikācijas aktivitātes

Lai nodrošinātu vienotu un stratēģisku visu ES fondu vadībā iesaistīto iestāžu komunikāciju 2014. – 2020.gada plānošanas periodā, 2015.gadā izstrādāta un 30.aprīļa Uzraudzības komitejas sēdē apstiprināta ES fondu Komunikācijas stratēģija 2015. – 2023.gadam⁴¹.

⁴⁰ 9.2.3.SAM “Atbalstīt prioritāro (sirds un asinsvadu, onkoloģijas, perinatālā un neonatālā perioda aprūpes un garīgās veselības) veselības jomu veselības tīklu attīstības vadlīniju un kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādi un ieviešanu, jo īpaši sociālās atstumtības un nabadzības riskam pakļauto iedzīvotāju veselības uzlabošanai”

⁴¹ Stratēģija pieejama ES fondu mājaslapā: http://www.esfondi.lv/upload/14-20_gads/ES_fondu_Komunikācijas_stratēģija_2015-2023_LV.pdf

FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

ES fondu komunikācijas mērķis šajā plānošanas periodā ir veicināt sabiedrības izpratni par ES fondu īstenoto projektu ieguldījuma nozīmi Latvijas tautsaimniecībā, ekonomiskajā attīstībā un katra Latvijas iedzīvotāja labklājības līmeņa celšanā, kā arī sekmēt sabiedrības atbalstu un uzticēšanos ES fondu ieguldījumam un Latvijā īstenoto projektu realizācijai. Lai veicinātu sabiedrības izpratni par plānotajiem ieguldījumiem, 2015.gadā FM īstenoja komunikācijas kampaņu, kuras ietvaros tostarp piedalījās gaismas festivālā “Staro Rīga”. FM pirmo reizi festivāla ietvaros izveidoja gaismas instalāciju ar unikālu papildinātās realitātes tehnoloģiju. Projektā piedāvāja iespēju virtuāli ielūkoties mūsu valsts nākotnē un pozitīvajās pārmaiņās, kuras, pateicoties ES fondu finansējumam, piedzīvosim, līdz 2020.gadam. Oktobrī un novembrī FM ar projekciju viesojās arī 7 Latvijas reģionu pilsētās⁴².

Papildus VI īstenotajiem komunikācijas pasākumiem, arī EM 2015. gada rudenī jau trešo reizi organizēja forumu ciklu “Atbalsts uzņēmējiem”, viesojoties 9 Latvijas pilsētās un informējot sabiedrību par visiem ar ES fondiem saistītajiem jautājumiem attiecībā uz ES fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā plānoto atbalstu uzņēmējiem. Pasākumos informāciju esošajiem un topošajiem uzņēmējiem sniedza, tādas institūcijas kā EM, VARAM, CFLA, ALTUM, LIAA, NVA, Lauku atbalsta dienests u.c.. Pasākumu cikls tiek organizēts, ar mērķi nodrošināt informācijas pieejamību cilvēkiem Rīgā un reģionos par plānoto un pieejamo līdzfinansējumu uzņēmējdarbības attīstībai, tostarp mērķa sasniegšana tiek nodrošināta ar sociālā tīkla Facebook konta “Atbalsts uzņēmējiem” uzturēšanu. Forumus EM organizē jau trešo gadu. 2015.gada forumos kopumā piedalījās vismaz 950 dalībnieki; papildus jāpiezīmē, ka tiešraidi (2015.gada 1.decembris, Rīga) skatījās no 358 unikālajām IP adresēm.

Kopš 2004. gada ik gadu tiek izvērtēta veikto ES fondu komunikācijas pasākumu efektivitāte, īstenojot sabiedriskās domas aptaujas⁴³. To mērķis ir noskaidrot sabiedrības informētību par ES fondiem, redzējumu par ES fondu ietekmi uz Latvijas tautsaimniecību, kā arī apmierinātību ar informācijas par ES fondiem pieejamību. Jau vairākus gadus aptaujas rezultāti norāda uz pozitīvām tendencēm kopējā Latvijas iedzīvotāju noskaņojumā par līdz šim veiktajiem ES fondu ieguldījumiem. 2015.gadā pirmo reizi ES fondu finansējuma ieguldīšanu Latvijā kā sekmīgu vērtēja vairāk nekā 70% jeb jau 73,3% aptaujāto iedzīvotāju. Savukārt 2015.gada jūnijā veiktajā Eiropabarometra pētījumā Latvija ierindojas pirmajā vietā starp visām ES dalībvalstīm ES fondu ietekmes vērtējumā, proti, 93% Latvijas iedzīvotāju pozitīvi novērtē ES fondu ieguldījumu valsts attīstībā. Vidējais rādītājs starp visām ES dalībvalstīm ir 75%.

7.1. Ex-ante nosacījumu izpildes progress

Partnerības līgumā ir noteikti *ex-ante* nosacījumi, kas ir EK izvirzītie priekšnosacījumi investīciju uzsākšanai (nozāres sākotnējā izpēte, nepieciešamo investīciju pamatojums, u.c.) ES fondu 2014.–2020.gada plānošanas periodā attiecīgajās nozarēs.

Partnerības līgumā noteikto *ex-ante* nosacījumu izpildē gan pārskata periodā, gan kopumā uz 2016.gada janvāri ir sasniegts būtisks progress, kaut arī ir atlikuši vairāki veicamie uzdevumi,

⁴² Ar videostāstu par FM dalību “Staro Rīga” iespējams iepazīties šeit: <http://www.esfondi.lv/video-1>

⁴³ 2015.gadā veiktās sabiedriskās domas aptaujas rezultāti pieejami:

http://www.esfondi.lv/upload/01-strukturfondi/petijumi/sabiedriska_doma_2015.pdf

FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES strukturfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

lai varētu teikt, ka Latvija savas saistības ar EK *ex-ante* nosacījumu izpildē ir izpildījusi pilnībā un, ka investīcijas tiek veiktas atbildīgi un pārdomāti.

Līdz šim ir saņemts pozitīvs EK lēmums par šādu *ex-ante* nosacījumu izpildi:

- 1) Izglītības un zinātnes jomā *ex-ante* nosacījuma izpilde nodrošināta ar IZM sadarbībā ar EM izstrādātu informatīvo ziņojumu “Viedās specializācijas stratēģijas monitoringa sistēma”⁴⁴ (EK 2015.gada 17.decembra vēstule);
- 2) Transporta jomā pilnīga saistošo *ex-ante* nosacījuma izpilde nodrošināta ar SM izstrādāto informatīvo ziņojumu ar detalizētāku plānoto projektu indikatīvo sarakstu, ieviešanas laika grafiku un finansēšanas plānu⁴⁵ (EK 2015.gada 10.marta vēstule) kā arī SM izstrādāto metodiku starpniekinstitūciju spēju stiprināšanai (EK 2015.gada 18.augusta vēstule);
- 3) Sociālās iekļaušanas veicināšanas darba tirgū jomā pilnīga saistošo *ex-ante* nosacījuma izpildi nodrošinājuši (EK 2015.gada 17.decembra vēstule):
 - a) LM izstrādātā koncepcija “Par minimālā ienākuma līmeņa noteikšanu”⁴⁶;
 - b) TM izstrādātās pamatnostādnes “Ieslodzīto resocializācijas pilnveidošanai ieslodzījuma laikā un pēc atbrīvošanas no 2015.gada līdz 2020.gadam”, kā arī to ieviešanas plāns⁴⁷;
 - c) aktualizētajā VI un Sertifikācijas iestādes funkciju un procedūru aprakstā⁴⁸, ietverot informāciju par sistēmu, kā projekta pieteicējam būs iespējams saņemt nepieciešamo palīdzību un informāciju par pieteikuma iesniegšanu, projekta īstenošanu un pārvaldību;
- 4) Veselības jomā *ex-ante* nosacījuma izpilde nodrošināta ar VM izstrādātajām “Sabiedrības veselības pamatnostādnēm 2014.–2020.gadam”⁴⁹ (EK 2015.gada 30.janvāra vēstule);
- 5) Valsts pārvaldes kapacitātes stiprināšanas jomā *ex-ante* nosacījuma izpilde nodrošināta ar (EK 2015.gada 21.oktobra vēstule)
 - a) VKanc izstrādāto informatīvo ziņojumu “Valsts pārvaldes cilvēkresursu kapacitātes stiprināšanai, nolūkā mazināt administratīvo slogu uzņēmējdarbības videi, kā arī veicināt korupcijas un ēnu ekonomikas apkarošanu laika periodā no 2014.–2020.gadam”⁵⁰ un Valsts pārvaldes politikas attīstības pamatnostādnēm 2014.-2020.gadam⁵¹ .
 - b) Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja sadarbībā ar VKanc izstrādātajām pamatnostādnēm “Korupcijas novēršanas un apkarošanas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam”⁵²;

⁴⁴ Izskatīts MK 2015.gada 15.septembrī

⁴⁵ Izskatīts MK 2015.gada 13.janvārī

⁴⁶ Apstiprināts ar MK 2014.gada 30.oktobra rīkojumu

⁴⁷ Apstiprināti ar MK 2015.gada 24.septembra rīkojumu

⁴⁸ Aktualizēts uz 2015.gada 30.jūniju

⁴⁹ Apstiprinātas ar MK 2014.gada 14.oktobra rīkojumu

⁵⁰ Apstiprināts ar MK 2015.gada 27.janvāra rīkojumu

⁵¹ Apstiprinātas ar MK 2014.gada 30.decembra rīkojumu

⁵² Apstiprinātas ar MK 2015.gada 16.jūlija rīkojumu

- c) Grozījumiem TM izstrādātajā “Tiesu varas un tiesībaizsardzības iestāžu darbinieku cilvēkresursu kapacitātes stiprināšanas un kompetenču attīstības plānā 2014.–2020.gadam”⁵³;
- 6) Trīs vispārīgo *ex-ante* nosacījumu izpilde nodrošināta, attiecīgu informāciju iekļaujot Vadošās iestādes un Sertifikācijas iestādes funkciju un procedūru aprakstā (EK 2015.gada 14.oktobra vēstule)

Vēl vairāki *ex-ante* nosacījumi ir izpildīti nacionālā līmenī un to izpildei nepieciešamie dokumenti iesniegti izvērtēšanai EK un attiecīgi par to pilnīgu izpildi tiek gaidīts EK lēmums:

- 1) Atkritumu apsaimniekošanas jomā saistošā nosacījuma izpildei nepieciešamie dokumenti iesniegti EK 2015.gada 24.jūlijā, saņemot EK komentārus, papildu informācija iesniegta 2015.gada 4.novembrī un tiek gaidīts EK lēmums;
- 2) Ūdenssaimniecības jomā nepieciešamā informācija par upju baseinu apsaimniekošanas plāniem ir iesniegta EK 2016.gada 12.janvārī;
- 3) Risku pārvaldības jomā izstrādātais informatīvais ziņojums ar viena riska un vairāku risku scenāriju aprakstiem un pašnovērtējumu iesniegts EK 2016.gada 25.janvārī.
- 4) Vispārīgā *ex-ante* nosacījuma attiecībā uz pilnas funkcionalitātes e-ierpirkumu procedūras ieviešanu izpildei nepieciešamā informācija un pašnovērtējums iesniegts EK 2016.gada 5.februārī;

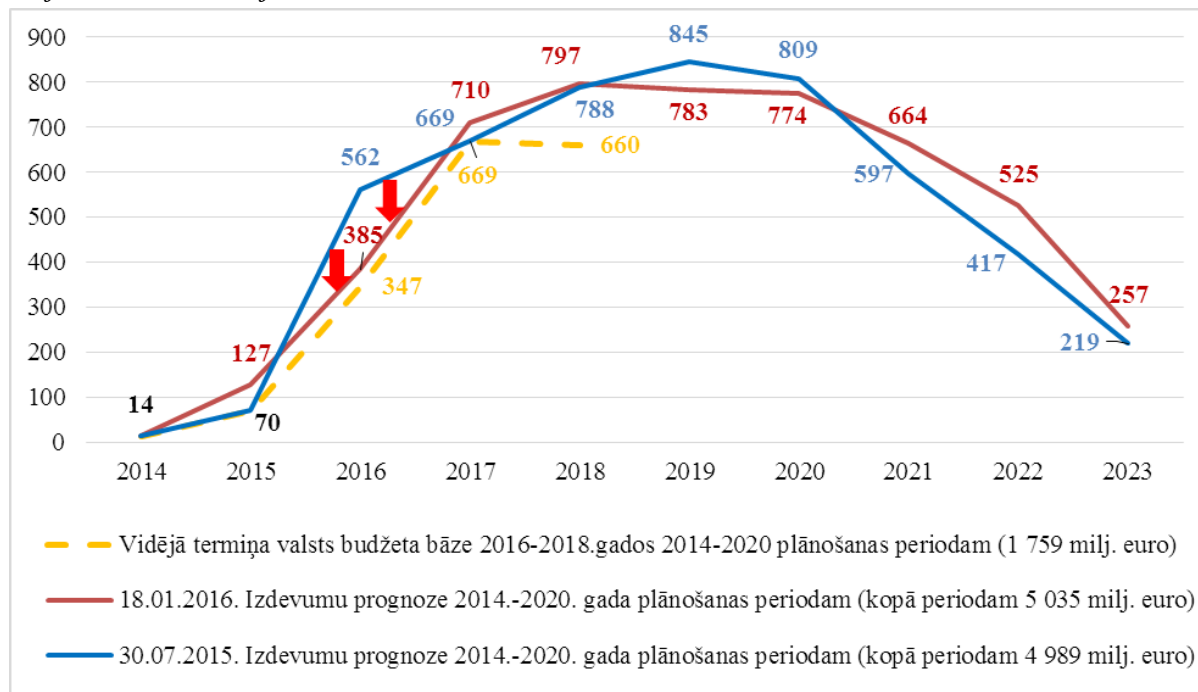
Lai nodrošinātu visu Partnerības līgumā noteikto *ex-ante* nosacījumu izpildi, nākamajā pārskata periodā jānodrošina pētījuma par priekšlaicīgas mācību pamešanas iemesliem izstrāde un iesniegšana EK, tādējādi nodrošinot *ex-ante* nosacījumu pilnīgu izpildi izglītības jomā. Partnerības līgumā kā minētā *ex-ante* nosacījuma izpildes termiņš tika noteikts 2015.gada 31.jūlijs. Trešais pētījuma ziņojums “Pētījums par politikas alternatīvu veidošanu priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas problēmas risināšanai” iesniegts 2015.gada oktobrī, uz kā pamata IZM ir izstrādājusi konceptuālā ziņojuma “Par politikas alternatīvu veidošanu priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas problēmas risināšanai, lai nodrošinātu 8.3.4.specifiskā atbalsta mērķa “Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus” ieviešanu” projektu. Minēto konceptuālo ziņojumu plānots virzīt apstiprināšanai MK un iesniegt EK indikatīvi 2016.gada martā.

⁵³ Apstiprināti ar MK 2015.gada 27.augusta rīkojumu

FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

7.2. Valsts budžeta izdevumi 2014.-2020.gada plānošanas periodam

Grafiks Nr.16 „Izdevumu plūsma 2014.-2020. gada plānošanas periodā, 2016.gada 18.janvāra dati, milj. euro ”

Salīdzinot ar datiem 2015.gada vidū, izdevumu prognoze 2016.gadam ievērojami pasliktinās, ir kavēta investīciju pasākumu uzsākšana. Atbilstoši aktuālajām budžeta prognozēm N+3 principa un snieguma ietvara 2018.gada beigu finanšu mērķu ievērošanā nepastāv kritiski riski, kas norādītu uz ES fondu finansējuma zaudēšanu.

2014.-2020.gadu plānošanas perioda ietvaros 2015.gadā līdz 31.decembrim ES fondu valsts budžeta izdevumu plāna neizpilde ir 0,1 milj. euro jeb 0,1% no perioda plāna, izpilde 127,4 milj. euro., izpildīti 99,9% no gada plāna. Būtiskas neizpildes nav konstatētas.

2015.gadā kopā veiktas investīcijas gandrīz divreiz lielākā apmērā nekā bija prognozēts, galvenokārt saistībā ar SM valsts galveno un reģionālo ceļu projektu intensīvu ieviešanas periodu un sekmīgu būvniecības sezonu.

8. ES fondu ieviešanas, vadības, kontroles un uzraudzības sistēmas darbība un pasākumi tās pilnveidošanai ES fondu 2007.-2013. un 2014.-2020.gada plānošanas periodiem

1. Attiecībā uz ES fondu 2007.2013.gada plānošanas periodu veiktie pasākumi ES fondu vadības un kontroles sistēmas pilnveidošanai:

Normatīvās bāzes stiprināšana ES fondu ieviešanā

Grozījumi MK 2010.gada 16.februāra noteikumos Nr.140 „Kārtība, kādā vadošā iestāde, sertifikācijas iestāde, sadarbības iestāde vai atbildīgā iestāde veic pārbaudi Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda finansētā projekta īstenošanas vietā”.

Ņemot vērā 2015.gada 7.jūlijā pieņemtos MK noteikumus Nr.376 "Grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 9.novembra noteikumos Nr.1041 "Kārtība, kādā paredzami valsts budžeta līdzekļi Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda līdzfinansēto projektu īstenošanai, kā arī maksājumu veikšanas un izdevumu deklarācijas sagatavošanas kārtība"", ir izstrādāts un 2015.gada 5.novembrī iesniegts MK izskatīšanai MK noteikumu projekts "Grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 16.februāra noteikumos Nr.140 „Kārtība, kādā vadošā iestāde, sertifikācijas iestāde, sadarbības iestāde vai atbildīgā iestāde veic pārbaudi Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda finansētā projekta īstenošanas vietā”. Minētais MK noteikumu projekts pieņemts MK 2015.gada 17.novembrī un stājās spēkā 2015.gada 21.novembrī.

2015.gada 23.decembrī ir aktualizēta vadošās iestādes metodika Nr.12.2. "Eiropas Savienības fondu vadošās iestādes metodika pārbaudu veikšanai Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda finansētā projekta īstenošanas vietā 2007. - 2013.gada plānošanas periodā"

Aktualizēšana saistīta ar 2015.gada 21.novembra grozījumiem MK 2010.gada 16.februāra noteikumos Nr.140 "Kārtība, kādā vadošā iestāde, sertifikācijas iestāde, sadarbības iestāde vai atbildīgā iestāde veic pārbaudi Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda finansētā projekta īstenošanas vietā", kuru ietvaros precizēta projektu riska līmeņa novērtēšanas kārtība, noteikts, ka pārbaudes projektu pēcuzraudzības periodā veic tikai tiem projektiem, kuru ietvaros ir veikti ieguldījumi infrastruktūrā un produktīvie darījumi (ja vien MK noteikumos par attiecīgo aktivitāti nav noteikts savādāk), precizēta nefunkcionējoša projekta definīcija (nacionālajā līmenī).

VI kontroļu un virsuzraudzības stiprināšana

Pārskata periodā VI ir turpinājusi veikt deleģēto funkciju pārbaudes, kā arī pārbaudes projektu īstenošanas vietās. Uz informatīvā ziņojuma sagatavošanas brīdi 2015.gada pārbaudu cikla ietvaros ir noslēgušās visas plānotās deleģēto funkciju pārbaudes 2007.-2013.gada plānošanas perioda ietvaros, t.i., gala pārbaudes veiktas VIAA, VRAA, VM, LIAA, kā arī veikta virkne pārbaudu projektu īstenošanas vietās ar mērķi gūt pārliecību par projektu īstenošanu atbilstoši sākotnēji noteiktajiem mērķiem, par rezultatīvo rādītāju sasniegšanu, kā arī radīto vērtību atbilstošu uzturēšanu un ilgtspēju pēc projektu pabeigšanas. Šobrīd attiecībā uz 2007.-2013.gada plānošanas periodu ir ieplānotas atsevišķas administratīvās pārbaudes, lai gūtu pārliecību par atsevišķu auditu ieteikumu atbilstošu ieviešanu, un finanšu instrumentu aktivitāšu ietvaros gūt pārliecību, ka noslēdzot 2007.-2013.gadu plānošanas periodu, finanšu instrumentos pieejamais finansējums ir izmantots atbilstoši mērķim un ir ievērotas prasības vadības izmaksu piemērošanā.

Ņemot vērā gan auditos (RI, EK), gan pārbaudēs konstatētos trūkumus, gan AI/SI jautājumus vai neskaidrības par atsevišķu procesu nodrošināšanu vai konkrētu gadījumu risinājumiem, VI turpina aktualizēt un apstiprināt virkni metodisko un skaidrojošo materiālu ES fondu vadībā iesaistītajām iestādēm, kas izstrādāti un regulāri tiek precizēti un papildināti ar mērķi nodrošināt vienotu praksi starp iestādēm un mazināt neatbilstoši veikto izdevumu rašanās risku.

Ievērojot šajā periodā pabeigto pārbaudu rezultātus, VI ir guvusi pārliecību, ka kopumā AI un SI 2007.-2013.gada plānošanas periodā, saskaņā ar Regulas Nr.1083/2006 59.panta otro

punktu un 60.pantu deleģētās funkcijas pilda atbilstošā kvalitātē, vadības un kontroles sistēma kopumā darbojas atbilstoši – atsevišķos gadījumos konstatēti trūkumi, kuriem nav būtiskas ietekmes uz deleģēto funkciju izpildes kopējo kvalitāti. Par konstatēto trūkumu novēršanu ir sagatavoti un ar iestādēm saskaņoti rīcības plāni, kas tiek pildīti kopumā ievērojot saskaņotos termiņus.

Veikto pārbaužu ietvaros nav konstatēti būtiski trūkumi ar sistēmiskām pazīmēm, kas varētu ietekmēt atbilstošu vadības un kontroles sistēmas darbību, tomēr LIAA gadījumā vispārējās uzraudzības procesos ir identificēti riski attiecībā uz turpmāku kvalitatīvu un sekmīgu LIAA funkciju īstenošanu attiecībā uz 2007.-2013.gada plānošanas perioda Eiropas Savienības struktūrfondu projektu ieviešanu (noslēguma pārbaudes) un to pēcuzraudzības nodrošināšanu. Minēto jautājumu risināšanā ir piesaistīta EM, kas ir atbildīgā iestāde pār aktivitātēm, kuras īsteno LIAA, kā arī par minēto problēmsituāciju ir informēta Ministru prezidente. Plānotie situācijas risinājumi no LIAA puses ir prezentēti 2015.gada 3.decembra Koalīcijas partneru darba grupas par ES fondu jautājumiem sēdē, un tie, lai nodrošinātu dokumentācijas pārbaudi līdz 2016.gada 31.martam, ir:

1. nodrošināt darbinieku motivēšanu ar papildus atlīdzību – piemaksas par virsstundām u.c. piemaksas;
2. maksājuma pieprasījumu izskatīšana un izmaksājamā ES fondu finansējuma apmēra noteikšana, pamatojoties uz maksājuma pieprasījumam pievienotajiem izdevumus apliecinošiem dokumentiem, bez vairākkārtējas papildus informācijas pieprasīšanas finansējuma saņēmējiem;
3. izveidot darba grupu starp LIAA, finansējuma saņēmējiem (komercsabiedrības, kurām ir licence siltumenerģijas ražošanai, pārvadei vai sadalei/sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji) un citām valsts un pašvaldību institūcijām par darbības optimizāciju un informācijas aprites paātrināšanu 3.5.2.1.1.apakšaktivitātes "Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai" ieviešanai.

VI ir paaugstinājusi LIAA kā iestādes, kurai deleģētas vadošās iestādes funkcijas, riska līmeni un nodrošina pastiprinātu uzraudzību pār LIAA administrēto projektu atbilstošu pabeigšanu, noslēguma maksājumu veikšanu un 2007.-2013.gada plānošanas perioda projektu pēcuzraudzības nodrošināšanu. Tāpat, lai praktiski atbalstītu LIAA un citas iestādes, kurām 2007.-2013.gadu plānošanas perioda noslēguma posmā ir nepieciešams pieņemt lēmumus "šaubīgos" vai citos problēmgadījumos, kā arī stiprināt kapacitāti, VI operatīvi sniedz nepieciešamās konsultācijas un norādījumus atbilstoši rīcībai.

2. Pārskata periodā turpinājās darbs pie ES fondu 2014.-2020.gada plānošanas perioda vadības un kontroles sistēmas jautājumiem:

1) Saskaņā ar Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.—2020.gada plānošanas perioda vadības likuma 19.panta trešo daļu EK 2015.gada 5.augustā informēta par VI un Sertifikācijas iestādes atbilstību Regulas Nr. 1303/2013⁵⁴ XIII pielikumā noteiktajiem

⁵⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 17.decembra Regula (ES) Nr.1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu, uz kuriem attiecas FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

kritērijiem šīs regulas 124.pantā noteiktajā kārtībā. 2015.gada 5.novembrī no EK dienestiem saņemta atbilde par paziņojumu bez apsvērumiem.

2) turpinājās darbs pie pilnīgas ES fondu vadības un kontroles sistēmas izveides un akreditācijas procesā izteikto ieteikumu ieviešanas, virzot izskatīšanai MK noteikumu projektus un apstiprinot metodiskos materiālus.

3) sadarbībā ar ES fondu administrēšanā iesaistītajām institūcijām ir **apstiprināts aktualizētais VI un Sertifikācijas iestādes funkciju un procedūru apraksts**⁵⁵ uz 2015.gada 30.jūniju (papildinātā versija 2015.gada 26.oktobris).

4) MK 2015.gada 15.decembra sēdē izskatīts Informatīvais ziņojums "Par Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Eiropas Sociālā fonda un Kohēzijas fonda cilvēkresursiem un uzraudzības mehānismiem 2014.-2020.gada plānošanas periodā" (TA-2699, 73.§).

5) 2015.gada 6.augustā tika apstiprināts "Pasākumu plāns krāpšanas un korupcijas risku mazināšanai Eiropas Sociālā fonda, Eiropas Reģionālā attīstības fonda un Kohēzijas fonda 2014.-2020.gada plānošanas periodā"⁵⁶, kur analizēti krāpšanai un korupcijai visvairāk pakļautajos ES fondu ieviešanas posmos⁵⁷ apzinātie riski un paredzēti atsevišķi risku pārvaldības pasākumi saistībā ar konkrēto ES fondu vadības funkciju izpildi.

6) VI 2015.gada jūlijā, ievērojot ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.—2020.gada plānošanas perioda vadības likuma 10.panta trešās daļas 1.punktu, un ņemot vērā MK noteikumu Nr.611⁵⁸ 19.punktu un noteiktos procedūru izstrādes termiņus, pabeidza 2014.-2020.gada plānošanas periodā iesaistītajām AI un SI (CFLA) deleģēto funkciju nodrošināšanai izstrādāto iekšējo procedūru pārbaudi. Pārbaudes rezultātā tika izteikti ieteikumi, kas tiek novērsti, ievērojot VI noteiktos termiņus. Kopumā rezultāts pozitīvs, gūta pietiekoša pārliecība par iekšējās kontroles vides atbilstību prasībām.

Tāpat VI ir uzsākusi atsevišķas SI darbību izpildes pārbaudes ar mērķi gūt pārliecību par atbilstošu deleģēto funkciju izpildi.

7) 2015.gada decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020.gada plānošanas perioda vadības likuma 10.panta trešās daļas 1.punktu, MK noteikumu Nr.611⁵⁹ 8.9.apakšpunktu un 19.punktu, kā arī ievērojot deleģēšanas līgumos ar pašvaldībām par integrētu teritoriālo investīciju projektu iesniegumu atlases nodrošināšanu noteikto, VI ir uzsākusi pašvaldību iekšējo procedūru aprakstu pārbaudi.

vienotais stratēģiskais ietvars, un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ Regulu (EK) Nr.1083/2006

⁵⁵ <http://www.esfondi.lv/ieviesanas-sistema-1>

⁵⁶ Pasākumu plāns korupcijas un riska mazināšanai Es fondos ir pieejams ES fondu tīmekļa vietnē - <http://www.esfondi.lv/risku-parvaldiba>

⁵⁷ Projektu iesniedzēju (pretendentu) atlase, projektu ieviešana un uzraudzība (īpaša uzmanība pievērsta iepirkumiem), maksājumu veikšana un izdevumu deklarēšana.

⁵⁸ Ministru kabineta 2014.gada 7.oktobra noteikumi Nr.611 "Prasības Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020.gada plānošanas perioda vadības un kontroles sistēmas izveidošanai"

⁵⁹ Skatīt iepriekšējo atsauci

FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

Pārskata periodā MK ir apstiprināti šādi MK noteikumi:

- 1) Ministru kabinets 2015.gada 25.augustā apstiprinājis noteikumus, kas nosaka kārtību, kādā īstenos tehniskās palīdzības specifiskā atbalsta mērķus, prasības projektu iesniedzējiem un sadarbības partneriem, minēto mērķu īstenošanai maksimāli pieejamo finansējumu⁶⁰. Minētie noteikumi stājās spēkā 2015.gada 4.septembrī.
- 2) Ministru kabinets 2015.gada 8.septembrī apstiprinājis noteikumus, kas nosaka kārtību, kādā ziņo par konstatētajām neatbilstībām ES fondu projektos, noraksta, ietur un atgūs neatbilstoši veiktos izdevumus, kā arī piemēro proporcionālo finanšu korekciju.⁶¹ Minētie noteikumi stājās spēkā 2015.gada 12.septembrī.

Veikti pasākumi jaunā plānošanas perioda metodoloģiskā atbalsta sniegšanai.

Pārskata periodā izstrādātas vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2014.-2020.gada plānošanas periodā (2015.gada 30.oktobris).

Pārskata periodā aktualizētas šādas vadlīnijas un metodikas:

- 1) Eiropas Savienības fondu 2014.-2020. gada plānošanas perioda publicitātes vadlīnijas Eiropas Savienības fondu finansējuma saņēmējiem (2015.gada 10.jūlijs);
- 2) 2015.gada 24.aprīlī apstiprinātie "Metodiskie norādījumi specifisko krāpšanas un korupcijas risku novērtēšanai Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Eiropas Sociālā fonda un Kohēzijas fonda projektu ieviešanā 2014.-2020.gada plānošanas periodā" (2015.gada 17.decembris).
- 3) Metodika par iepirkumu pirmspārbaužu veikšanu sadarbības iestādei Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020.gada plānošanas periodā (2015.gada 5.augusts);
- 4) Vadlīnijas, kas nosaka Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda uzraudzības sistēmas darbības pamatprincipus un kārtību 2014.-2020.gada plānošanas periodā (2015.gada 29.decembris)

Vadlīnijas un metodikas pieejamas ES fondu tīmekļa vietnē⁶².

Turpinās darbs pie Kohēzijas politikas vadības informācijas sistēmas 2014.-2020.gadam (turpmāk – KP VIS) izveides. Līdz 2015.gada 31.decembrim KP VIS ir iestrādāti obligātie datu lauki un e-vidē atbilstoši deleģētās regulas nosacījumiem izņemot sadaļai priekš Finanšu instrumentiem, par kuru norisinās prasību saskaņošana starp iesaistītajām pusēm.

⁶⁰ Ministru kabineta 2015.gada 25.augusta noteikumi Nr.485 "Noteikumi par darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 2.10. prioritārā virziena "Tehniskā palīdzība "Eiropas Sociālā fonda atbalsts Kohēzijas politikas fondu ieviešanai un vadībai"", 2.11. prioritārā virziena "Tehniskā palīdzība "Eiropas Reģionālās attīstības fonda atbalsts Kohēzijas politikas fondu ieviešanai un vadībai"" un 2.12. prioritārā virziena "Tehniskā palīdzība "Kohēzijas fonda atbalsts Kohēzijas politikas fondu ieviešanai un vadībai"" projektu iesniegumu atlases pirmo kārtu""

⁶¹ Ministru kabineta 2015.gada 8.septembra noteikumi Nr. Nr.517 "Kārtība, kādā ziņo par konstatētajām neatbilstībām un atgūst neatbilstoši veiktos izdevumus Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda ieviešanā 2014.-2020.gada plānošanas periodā".

⁶² <http://www.esfondi.lv/page.php?id=1196>

FMzino_230216_ES_fondi; Informatīvais ziņojums par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim

Pārskata periodā ar republikas nozīmes pilsētu pašvaldībām ir noslēgti Deleģēšanas līgumi par integrētu teritoriālo investīciju projektu iesniegumu atlases nodrošināšanu.

Kopumā secināms, ka ES fondu 2014.-2020.gadu plānošanas perioda projektu administrēšanas sistēma ir gan izveidota, gan arī jau darbojas pietiekami efektīvi un bez ievērojamiem trūkumiem. VI sadarbībā ar iesaistītām pusēm arvien izskatīs iespējas un nepieciešamību veikt uzlabojumus, pilnveidojumus kādos procesos vai normās, lai maksimāli mazinātu administratīvo slogu visos līmeņos, vienlaikus veicinot fokusu uz labāko rezultātu un lielāko ieguvumu Latvijas tautsaimniecībai un iedzīvotājiem.

9. 2007-2013. un 2014.-2020.gada plānošanas periodu ES fondu izvērtēšanas jautājumi

2015.gada 30.aprīlī ES fondu 2014. – 2020.gada plānošanas perioda UK sēdē tika apstiprināts ES fondu izvērtēšanas plāns 2014. – 2020.gadam (turpmāk – izvērtēšanas plāns 2014. – 2020.gadam) un 2015.gada 18.jūnijā Konsultatīvās izvērtēšanas darba grupā (turpmāk – KIDG) apstiprināts Ikgadējais izvērtēšanas plāns 2015.gadam.

Atbilstoši izvērtēšanas plānā 2014. – 2020.gadam noteiktajam, VI ir sagatavojusi un 2015.gada novembrī visām KIDG pārstāvētajām institūcijām nosūtījusi un prezentējusi ieteikumus ES fondu ieguldījumu izvērtēšanai (turpmāk – izvērtēšanas ieteikumi). Izvērtēšanas ieteikumi sniedz informāciju ikvienam iesaistītajam ES fondu izvērtēšanā iesaistītajiem par tādiem aspektiem kā:

- kas ir izvērtēšana un kādēļ tā nepieciešama;
- kā izstrādāt izvērtējumus;
- kādas ir izvērtēšanas pieejas;
- kā izvēlēties atbilstošākās izvērtēšanas metodes;
- kā izmantot izvērtēšanas rezultātus;
- kādā veidā izvērtēšana var uzlabot politikas plānošanu.

2015.gadā noslēdzies darbs pie VI sadarbībā ar EK Ietekmes izvērtēšanas centra ekspertiem veiktā izvērtējuma par DP “Cilvēkresursi un nodarbinātība” papildinājuma apakšaktivitāti "Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts partnerībās organizētām apmācībām". Izvērtējuma rezultāti un secinājumi prezentēti 2015.gada 11.martā KIDG un 2015.gada 2.jūlijā ES fondu UK sēdē. Izvērtējuma secinājumus un ieteikumus EM ņēmusi vērā izstrādājot SAM 1.2.2.1. “Atbalsts nodarbināto apmācībām” projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijus un MK noteikumus atbalsta sniegšanai 2014. – 2020. gada plānošanas periodā. 2015.gada 11.novembrī KIDG sanāksmē aktualizēts un apstiprināts Izvērtēšanas ieteikumu plāns, kas papildināts ar 47 lietderīgajiem ieteikumiem no VI veiktā izvērtējuma par DP “Cilvēkresursi un nodarbinātība” papildinājumaapakšaktivitāti "Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts partnerībās organizētām apmācībām" un Vkcanc pasūtītā DP „Cilvēkresursi un nodarbinātība” un tās papildinājuma ietvaros īstenoto pasākuma „Labāka regulējuma politika” un pasākuma „Cilvēkresursu kapacitātes stiprināšana” ieviešanas ietekmes izvērtējuma 2007.-2013.gada plānošanas periodam. Aktualizētajā Izvērtēšanas ieteikumu plānā ir iekļauts 101 ieteikums, kurš attiecināms uz 2014.-2020.gada ES fondu plānošanas periodu.

10. Nākamā pārskata perioda aktualitātes

Tiks turpināts darbs pie ES fondu 2014.-2020.gadu plānošanas perioda SAM/pasākumu īstenošanas nosacījumu izstrādes, nodrošinot jau sekmīgi ieviesto partnerību Uzraudzības komitejas un apakškomiteju ietvaros, lai pēc iespējas paātrinātu SAM/pasākumu uzsākšanu un kvalitatīvu investīciju plūsmu.

Valdība un sabiedrība tiks informēta par ES fondu investīciju progresu iesniedzot operatīvu ikmēneša pārskatu MK, kā arī ik ceturksni sniegts pārskats Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisijai par ES fondu aktualitātēm.

Turpināsies darbs pie KP VIS pilnveidošanas un papildus funkcionalitātes izstrādes, lai sekmētu e-vides iekšēju un ārēju lietošanu, ērtāku pieejamību un efektīvas datu analīzes iespējas.

Lai novērstu ES budžeta līdzekļu izkrāpšanu, EK ir aktīvi pastiprinājusi cīņu pret krāpšanu, t.sk. korupciju, tāpēc arī nākamajā pārskata periodā īpaša uzmanība tiks pievērsta negodprātīgas rīcības risku vadībai, lai ES fondu vadībā iesaistīto iestāžu darbinieku un finansējuma saņēmēju toleranci pret krāpšanu, korupciju un interešu konfliktu tuvinātu nulles līmenim.

Tiks apstiprināts KIDG Ikgadējais izvērtēšanas plāns 2016.gadam un veikti četri 2007. – 2013. gada plānošanas perioda Eiropas Savienības fondu ieguldījumu noslēguma izvērtējumus (zinātnes, pētniecības un inovāciju atbalsts; uzņēmējdarbības atbalsts; satiksmes pasākumu atbalsts; ieguldījumu pilsētvidē ietekme uz teritoriju attīstību).

VI vadībā tiks nodrošināts sekmīgs 2007-2013.gada plānošanas perioda programmu slēgšanas process un ar to saistīto jautājumu operatīva risināšana.

Finanšu ministre

D.Reizniece-Ozola

23.02.2016 13:56

18 074

Ieva Ziepniece

Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu uzraudzības departamenta

Uzņēmējdarbības un inovāciju uzraudzības nodaļas eksperte

Tālr. 67095614, fakss 67095697

Ieva.Ziepniece@fm.gov.lv